

VERENIGING
REMBRANDT

2022

Jaarverslag

The Pillowman

Paula Rego

2004. Pastel op board, drie panelen van elk 180 x 120 cm

KUNSTMUSEUM DEN HAAG

Bijdrage: € 800.000, waarvan € 50.000 uit het Titus Fonds, € 30.000 uit het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst en € 20.000 uit het Desirée Lambers Fonds.

© Paula Rego

Wat een fantastische keuze! Ik heb mij ervoor geschaamd dat Paula Rego zo lang onbekend gebleven was in Nederland. Het Kunstmuseum heeft al veel goedge maakt met de indrukwekkende expositie en nu kan met dit kenmerkende drieluik iedereen kennismaken met haar werk. Voor mij persoonlijk betekent het dat ik telkens even bij haar langs zal gaan. Dank voor deze aanschaf!

Berthe Stevenhaagen-Hoeksma, Rembrandt lid, per e-mail

2022 in vogelvlucht

De Vereniging Rembrandt in 2022

Aantal leden groeit met 4,3 procent naar 17.563

Aantal sympathisanten groeit met 9,2 procent naar 7.151

Bezoek aan onze website neemt toe met ruim 34 procent

Steunverlening in 2022

Ruim € 8 miljoen voor ons gezamenlijk kunstbezit

21 musea in 8 provincies ondersteund bij:

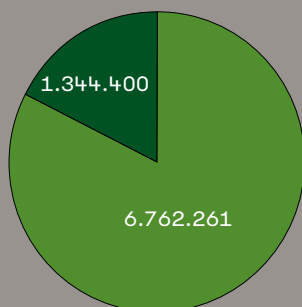
16 aankopen

5 restauratieprojecten

2 onderzoeksprojecten

2 presentaties

De Collectie Nederland
gesteund vanuit en met
dank aan:

● Reserves inclusief € 650.000 van het Prins Bernhard Cultuurfonds en € 501.674 van de VriendenLoterij

● Fondsen op Naam, Cirkelfondsen en Themafondsen

Levendig contact met onze leden

62 online en fysieke bijeenkomsten, waarvan 16 voor alle leden

16 nieuwsbrieven en Aankoop Alerts

15 video's over gesteunde aankopen, restauraties en meer

3 *Bulletins* met interviews en achtergrondverhalen

Het jaar van de Vaandeldrager-tour

Vaandeldrager door internationaal kunsttijdschrift *Apollo* verkozen tot museumaanwinst van het jaar 2022

'Wakker worden met Rembrandt'-ontvangsten door heel Nederland

Boekje *De vaandeldrager van Rembrandt* in samenwerking met het Rijksmuseum

Goed bekeken filmpje 'De vaandeldrager on tour'

Missie

Beschermvrouwe
Hare Koninklijke Hoogheid Prinses
Beatrix der Nederlanden

De Vereniging Rembrandt zet zich al sinds 1883 in voor het Nederlands openbaar kunstbezit. Dankzij de betrokkenheid en vrijgevigheid van haar 17.500 leden en in goede samenwerking met de musea vergroot de Vereniging de publieke belangstelling voor onze gezamenlijke kunstcollecties en maakt zij aankopen, onderzoek en restauraties mede mogelijk. Als particuliere organisatie is de Vereniging Rembrandt overkoepelend, onafhankelijk en bevoegd, en handelt zij vanuit haar expertise.

Inhoud

- 3 2022 in vogelvucht
- 4 Missie
- 6 Voorwoord: verandering en continuïteit

Wat doet de Vereniging Rembrandt

- 8 Aankopen: aanwinsten met impact
- 14 Restauraties: zorgen voor wat verzameld is
- 16 Onderzoek: kennis over onze collecties bevorderen
- 18 Spreiding: voor en door heel Nederland
- 22 Belangenbehartiging: opkomen voor het kunstbezit en het mecenaat

Voor wie van kunst houdt

- 26 Leden: groter draagvlak dan ooit tevoren
- 28 Jongeren: de Vereniging Rembrandt verjongt
- 30 Bijzondere lidmaatschappen en fondsen: gericht bijdragen
- 36 Nalaten: een goede bestemming
- 38 Interview: geef uw liefde voor kunst door
- 42 Partners: onze vaste bondgenoten

Hoe wij ons draagvlak vergroten en versterken

- 44 Langs twaalf provincies: Het jaar van de *Vaandeldrager*-tour
- 46 Communicatie: lezen, zien, beleven
- 51 Ledenonderzoek: leden aan het woord

Financiën in 2022*

- 52 Mogelijk gemaakt in 2022 dankzij uw steun
- 54 Financiële huishouding
- 56 Baten en lasten
- 58 Balans van baten en lasten
- 59 Staat van baten en lasten
- 60 Fondsen
- 62 Fondsen en hun doelstelling

Over onze organisatie

- 65 Organisatie en governance: de mensen achter de Vereniging Rembrandt
- 74 Gesteunde aankopen, restauraties en onderzoek in één oogopslag

78 Jaarrekening

* De volledige jaarrekening, inclusief de controleverklaring van Share Impact Audit & Assurance B.V, zal na de Algemene Ledenvergadering op 24 juni 2023 op de website worden geplaatst.

Verandering en continuïteit

De steunverleningen
in 2022 bieden
een staalkaart van
waar de Vereniging
voor staat

2022 was een bijzonder jaar voor de Vereniging Rembrandt. Na 22 jaar bij de Vereniging te hebben gewerkt, nam Fusien Bijl de Vroe op 1 juli 2022 afscheid als directeur. Wij zijn Fusien dankbaar voor haar grote inzet voor ons gemeenschappelijk kunstbezit en hebben haar bijdrage gevierd met een feestelijk symposium, een bundel met essays en als blijvend aandenken de instelling van een Fonds op Naam dat haar naam draagt.

Door de wisseling van de wacht was 2022 een jaar van verandering, maar het was vooral een jaar van continuïteit. De vrijgevigheid en betrokkenheid van onze leden en onze vaste partners, de Vrienden-Loterij en het Prins Bernhard Cultuurfonds, hebben ons ook in het afgelopen jaar in staat gesteld musea door heel Nederland op ambitieuze wijze steun te verlenen bij aankopen, restauraties en onderzoek.

De steunverleningen in 2022 bieden een staalkaart van waar de Vereniging voor staat en voor wat wij in gezamenlijkheid kunnen realiseren. Voor Museum Boijmans Van Beuningen hebben wij de aankoop mogelijk kunnen maken van een monumentaal werk van Joan Miró als sluitstuk van zijn vermaarde collectie surrealisten. Waar we Boijmans steunden bij de vervulling van een langgekoesterde – en inmiddels onmogelijk haalbaar geachte – wens, stonden we het relatief nieuwe Stadsmuseum Rhenen bij voor de aankoop van een sleutelstuk voor de collectie in opbouw: een van de 28 bekende gezichten op Rhenen door Jan van Goyen en het enige dat zich nu permanent in een Nederlandse openbare collectie bevindt. Juist in Rhenen is het schilderij van grote toegevoegde waarde.

Dankzij een grote bijdrage kon het Rijksmuseum voor Oudheden 42 topstukken uit een toonaangevende particuliere collectie cameeën aankopen. Het museum is door deze aanwinst in één klap gaan behoren tot de Europese top op dit gebied. Voor

het Kunstmuseum Den Haag, het Nationaal Museum voor Wereldculturen, het Stedelijk Museum Amsterdam en het Rijksmuseum Twenthe steunden we contemporaine werken die de beschouwer uitdagen om te reflecteren op actuele maatschappelijke vraagstukken, zoals verstedelijking, persoonlijke vrijheden en het toenemend gebruik van grondstoffen. Het brede scala aan steunverleningen in het afgelopen jaar – voor musea in Vlissingen tot Warffum – illustreert dat de Vereniging trouw is aan haar tradities en oog heeft voor de lange lijn, maar tegelijkertijd met beide benen in de eigen tijd staat.

In 2022 groeide de Vereniging door naar 17.500 leden, het hoogste aantal in haar geschiedenis. Bijna wekelijks werden er gesprekken gevoerd met belangstellenden die overwegen de Vereniging in hun testament op te nemen en ook onze tien cirkels bloeien. Wij zijn dankbaar dat kunstliefhebbers de Vereniging steeds beter weten te vinden, maar zijn eveneens doordrongen van de noodzaak ook een volgende generatie voor onze doelstelling te interesseren en te enthousiasmeren. Het is van belang dat ook zij zich herkennen in ons gedeeld openbaar kunstbezit, zich ermee verbonden voelen – en zich ervoor willen inzetten. Voor leden onder de 35 jaar organiseerden we in 2022 levendige JongRembrandt Art Talks en de contacten met het JongRembrandt-bestuur als denktank en klankbord zijn verder aangehaald.

In 2022 hebben we een aantal lijnen uitgezet die we de komende jaren verder door zullen voeren. Een daarvan is het stimuleren van collectiemobiliteit. Onze museale collecties zijn rijk en divers en er is nog veel te winnen door wat er al is beter met elkaar te verbinden.

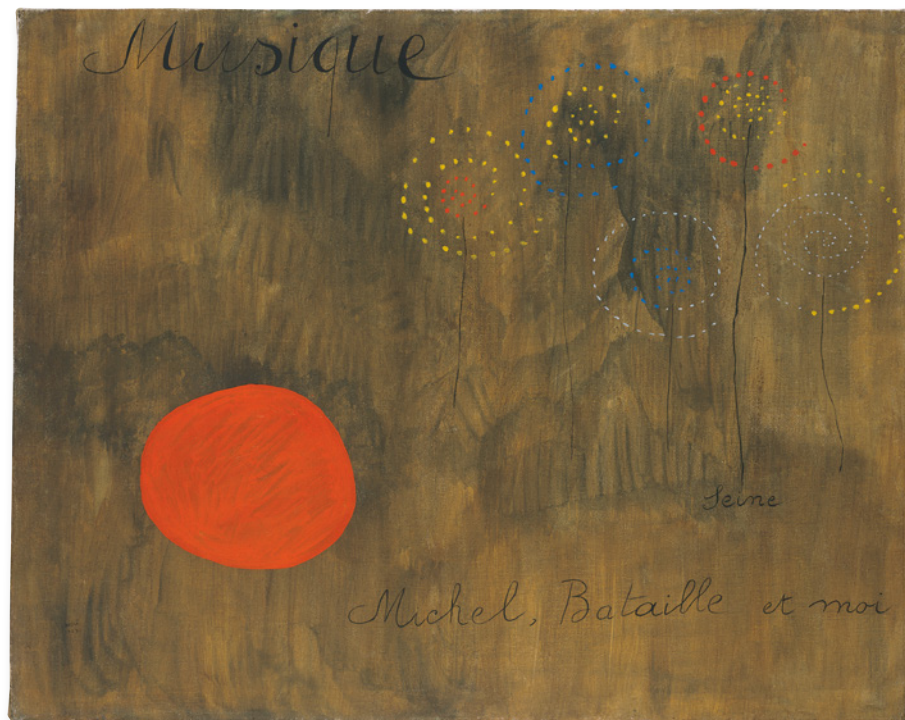
Een ander belangrijk thema is diversiteit. Het is onze missie om topkunst beschikbaar

te maken voor een zo breed mogelijk publiek. Daarom is het van belang dat wij het Nederlandse publiek in de huidige samenstelling kennen – en dat onze raad van adviseurs en het bestuur een representatieve afspiegeling zijn van onze doelgroep en leden. Dat is momenteel nog onvoldoende het geval. In 2022 hebben wij grote stappen gezet op dit gebied, die de komende periode in concreet beleid en benoemingen tot uitdrukking zullen worden gebracht.

Ook zullen wij het komende jaar meer digitaal gaan communiceren in plaats van op papier. Zo ontvangt u dit jaarverslag voor het eerst digitaal. Hiermee geven wij gehoor aan een verzoek dat ons in toenemende mate door leden werd gedaan.

Het is fantastisch dat de Vereniging ook in het afgelopen jaar de Nederlandse musea heeft kunnen steunen bij ambitieuze aankopen, onderzoeksprojecten en restauraties – het vermogen is er immers voor de doelstelling. Tegelijkertijd betekenen de sterk gestegen prijzen op de internationale kunstmarkt en het feit dat de Vereniging nagenoeg het enige particuliere fonds is dat nog specifiek kunstaankopen steunt, dat na een periode van sterke aanwas in de afgelopen jaren een groot beroep op het vermogen is gedaan. Wij staan voor de opdracht het vermogen de komende jaren aan te vullen en waar mogelijk te bezuinigen op de kantoor- en organisatiekosten.

Het jaar dat achter ons ligt kende feestelijke momenten, zoals de afscheidsbijeenkomsten voor Fusien Bijl de Vroe, maar ook groot verdriet. Kort voor kerst overleed geheel onverwacht ons geliefde bestuurslid Ger Luijten, directeur van de Fondation Custodia in Parijs. Wij missen Gers ongemeen brede kunsthistorische kennis, zijn aimabele persoonlijkheid en zijn feilloze oog. In een essay dat Ger schreef voor het afscheid van Fusien verbond hij op onnavolgbare wijze een schilderij van Jan Mankes uit 1913 met

© Successió Miró, c/o Pictoright Amsterdam, 2023

een werk van Piet Mondriaan uit hetzelfde jaar. Hij eindigt zijn stuk met een lofzang op de verbeelding en op wat grote kunst in al haar verschijningsvormen voor de beschouwer kan betekenen, daarbij de fotograaf Robert Adams citerend: ‘Bij het verfijnen van je blik, het verwerken van wat je ziet, het je bezinnen op je bestaan en “the untranslatable mystery and beauty of the world” – Robert Adams heeft gelijk: “Art can help”.’

Het is met grote vreugde dat wij u dit overzicht aanbieden van wat de Vereniging Rembrandt in 2022 mogelijk heeft gemaakt – voor nu en voor de generaties na ons. ↘

Arent Fock, *voorzitter*
Geert-Jan Janse, *directeur*

Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)

Joan Miró
1927. Olieverf op doek, 81 x 100 cm
MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN,
ROTTERDAM

Bijdrage: € 3.220.816, waarvan
€ 500.000 uit het Nationaal Fonds
Kunstbezit, € 100.000 uit het Dura
Kunsthonds, € 75.000 uit het Innorosa
Fonds en € 30.000 uit het Themafonds
Moderne kunst.

Aanwinsten met impact

De Vereniging Rembrandt ondersteunt musea in Nederland al sinds 1883 bij het versterken en verrijken van hun collecties. De aankopen waaraan zij bijdraagt zijn altijd wezenlijke toevoegingen voor het museum en ons gemeenschappelijk kunstbezit als geheel. Ze helpen musea nieuwe perspectieven te laten zien, hun verhaal anders of beter te vertellen, of de geschiedenis van de regio over het voetlicht te brengen. En soms wordt een lang gevoeld, pijnlijk gemis goedgeemaakt.

Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)

Joan Miró
1927. Olieverf op doek, 81 x 100 cm
MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN, ROTTERDAM

Bijdrage: € 3.220.816, waarvan € 500.000 uit het Nationaal Fonds Kunstbezit, € 100.000 uit het Dura Kunstfonds, € 75.000 uit het Innorosa Fonds en € 30.000 uit het Themafonds Moderne kunst.

Een lang gekoesterde wens vervuld

Museum Boijmans Van Beuningen heeft een collectie surrealisme van wereldformaat, maar Joan Miró, de belangrijkste vertegenwoordiger van het abstracte surrealisme, schitterde door afwezigheid – een late sculptuur uit 1969 buiten beschouwing gelaten. Al meer dan vijftig jaar stond een vroeg surrealistisch werk van Miró hoog op het verlanglijstje van het museum. Gezien de torenhoge veilingprijzen voor zijn werk was het echter zeer de vraag of deze wens ooit in vervulling zou gaan. Toen de kans zich voordeed om Miró's *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* te verwerven, hielp de Vereniging Rembrandt dan ook graag. Het verhaal over het surrealisme kan nu veel completer worden verteld.

Gezicht op Hoorn

Caspar van Wittel
1712. Gouache op paneel, 26,2 x 47,1 cm
WESTFRIES MUSEUM, HOORN

Bijdrage: € 110.000, waarvan € 30.000 uit het Dorodarte Kunst Fonds, € 60.346 uit het Vrienden-Loterij Aankoopfonds en een schenking van € 19.654 van The School of Life Amsterdam.

Bewaren van lokaal erfgoed

Als stedelijk museum wil je graag werk laten zien van belangrijke kunstenaars die in de stad gewoond en geleefd hebben, vooral als dat werk ook iets vertelt over de geschiedenis van de stad. Caspar van Wittel, die in Italië furore maakte als schilder van stadsgezichten, heeft slechts twee uitgewerkte gezichten van steden uit zijn vaderland gemaakt, waaronder een gezicht op Hoorn. Het is een persoonlijk egodocument van de kunstenaar en uniek vanwege zijn gezichtspunt, want er zijn uit de periode van voor 1800 geen andere gezichten op de stad vanuit dit standpunt bekend. Het Westfries Museum is dan ook heel trots op dit staaltje 'Hoorn met een vleugje dolce vita', om met directeur Ad Geerdink te spreken.

Foto: Kevin Kwese

Phantom Landscape III – Triptych

Yang Yongliang

2007. Gicleedruk op papier, drie panelen van elk 50 x 200 cm

NATIONAAL MUSEUM VAN WERELDCULTUREN

Bijdrage: € 23.750 uit het Themafonds Fotografie en Video.

Nieuwe verbindingen leggen

Als het om nieuwe aanwinsten gaat, gebruiken musea nogal eens het woord sleutelstuk. *Phantom Landscape III – Triptych* van de Chinese kunstenaar Yang Yongliang is zo'n sleutelstuk. Het drieluik borduurt voort op de traditionele, eeuwenoude *shanshui*-landschapsschilderingen, waarvan het Nationaal Museum voor Wereldculturen een collectie bezit, maar sluit door de techniek van digitale fotografie en de keuze voor hedendaagse architectuur en bouwkundige elementen tevens aan bij de hedendaagse Chinese kunst. Daarmee slaat het een brug tussen verschillende onderdelen van de verzameling.

Volkswagen Beetle 1980

DRIFT

2018. Div. materialen, 105 x 311 x 134 cm (sokkel: 60 x 400 x 170 cm)

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Bijdrage: € 45.000.

Actuele kwesties agenderen

Het Stedelijk Museum Amsterdam ziet het als zijn taak te reflecteren op de actualiteit, en verzamelt daarom werk van hedendaagse kunstenaars die maatschappelijke thema's aansnijden. Met de aankoop van *Volkswagen Beetle 1980* zet het museum de klimaatcrisis nadrukkelijk op de agenda. Het werk bestaat uit 41 blokken die de hoeveelheid laten zien van de verschillende materialen waaruit een Volkswagen Kever is opgebouwd. Daarmee confronteert dit werk, feitelijk een soort stilleven, ons op een esthetische manier met onze onverzadigbare lust naar grondstoffen en onze ecologische voetafdruk.

Beschilderde lijst met putti en toiletattributen

Cornelis de Man
1655. Olieverf op paneel,
82,5 x 65 cm
MUSEUM PRINSENHOF DELFT

Bijdrage: € 130.000, waarvan
€ 25.000 uit het Johannes
Vermeer Fonds, € 25.000 uit
het Caius Fonds, € 30.000 uit
het Themafonds 17de-eeuwse
schilderkunst en € 50.000 uit
het VriendenLoterij Aankoop-
fonds.

Criteria

Aanvragen worden door de Vereniging Rembrandt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid behandeld. Het bestuur hanteert daarbij vaste criteria. De belangrijkste daarvan zijn de artistieke waarde van de beoogde aankoop en de vraag in hoeverre het een aanvulling is op de collectie van het aanvragende museum en op de Collectie Nederland als geheel. Het werk dient bovendien te behoren tot het beste in zijn soort. In deze afweging worden het (kunst)historische belang, de documentaire waarde of icoonwaarde, de conditie, de prijs en de herkomst meegenomen. Daarbij moet de

Vereniging erop kunnen vertrouwen dat het museum zijn huiswerk goed heeft gedaan.

Herkomst

In een heel enkel geval gaat hierbij iets mis. De NRC publiceerde op 1 oktober 2022 een artikel met een reconstructie van de aankoop in 2020 van een buxushouten beeldje door het Bonnefanten in Maastricht. Het artikel bevat aanvullende informatie over de herkomstgeschiedenis van dit werk die de Vereniging Rembrandt niet bekend was ten tijde van de steunverlening. Onderzoek naar de herkomst en authenticiteit is primair een verantwoordelijkheid van het museum zelf. Het spreekt voor zich dat de Vereniging aanvullend onderzoek naar dit aan Jan van Steffeswert toegeschreven beeldje aanmoedigt.

Naar aanleiding van dit geval is het aanvraagformulier voor steunverlening aangepast. In de vorige versie werd al gevraagd naar garanties dat er van illegale import of roofkunst geen sprake is (met een verwijzing naar de oorlogsperiode). Om extra aandacht te vragen voor de verblijfplaats van het kunstwerk tijdens het naziregime (1933-1945) is een specifieke vraag over deze periode toegevoegd. Daarnaast wordt nog explicieter gevraagd welke bronnen het museum heeft geraadpleegd voor het herkomstonderzoek. Zo probeert de Vereniging Rembrandt maximaal scherp te zijn op de herkomstgeschiedenis in deze periode. Hierover is ook bericht in de NRC in het artikel 'Vereniging Rembrandt gaat strenger controleren op roofkunst', dat verscheen op 8 februari 2023.

Niet-gehonoreerde aanvragen

In 2022 ontving de Vereniging Rembrandt 31 aanvragen voor een bijdrage voor een aankoop. Daarvan werden er twee ingetrokken en zestien gehonoreerd. Dertien aanvragen, wat overeenkomt met 40 procent, werden niet gehonoreerd. Dat is een hoog

Hoe gaat het in zijn werk?

Het is geweldig dat generaties nog kunnen genieten van wat nu en vóór ons verworven en behouden is

Uit: ledenonderzoek 2022

percentage vergeleken met de voorgaande vijf jaren, waarin het aantal afwijzingen altijd onder de 30 procent bleef. In een aantal gevallen had een afwijzing te maken met de conditie van het werk, in andere gevallen met het artistieke belang. Dat speelde in 2022 bijvoorbeeld bij enkele aanvragen voor werken met topografische onderwerpen. Van de zeven aanvragen voor stadsgezichten in dit jaar werden er vier afgewezen. Het bestuur heeft begrip voor de wens van stedelijke musea om de geschiedenis van de stad te documenteren, maar wanneer de betekenis van een werk het regionale belang niet overstijgt, ligt steun van de Vereniging Rembrandt niet voor de hand. Zo'n afwijzing betekent overigens niet altijd einde verhaal: in ten minste één geval slaagde het museum er met hulp van lokale partijen en particulieren alsnog in de beoogde aankoop te realiseren.

Voorwaarden

De Vereniging Rembrandt stelt als voorwaarde dat een gesteunde aankoop altijd te zien is. Hierop zijn enkele uitzonderingen: werken die vanwege hun kwetsbaarheid voor blootstelling aan licht niet permanent kunnen worden getoond, zoals werken op papier, en installaties met bijvoorbeeld een uitzonderlijk groot formaat, zoals *Volkswagen Beetle 1980* van DRIFT. Bij zulke aankopen

worden afspraken gemaakt over hoe vaak het werk dient te worden getoond. De naam van de Vereniging Rembrandt en de fondsen die hebben bijgedragen aan de aankoop dienen altijd te worden vermeld bij het werk. Bovendien zijn door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen onvervreemdbaar, wat betekent dat ze niet mogen worden onttrokken aan het Nederlands openbaar kunstbezit, en mag bij uitlening voor een tentoonstelling in een ander Nederlands museum geen vergoeding worden gevraagd.

Percentage steun

Aankopen worden over het algemeen met maximaal 50 procent gesteund, omdat de Vereniging Rembrandt het van belang vindt dat musea ook zelf een inspanning doen voor een werk dat zij willen verwerven. Zeer incidenteel draagt de Vereniging met een hoger percentage bij, zoals in 2022 bij de aankoop van de beschilderde lijst van Cornelis de Man, die met 68 procent werd gesteund. Dat doet zij echter alleen bij onmisbaar geachte kunstwerken die zonder die extra steunverlening niet zouden kunnen worden verworven. ↘

Dit monumentale werk van Yang Yongliang sluit aan bij onze visie op de toekomst van onze musea. De aankoop biedt ons de mogelijkheid de collectie historische en 20ste-eeuwse Chinese kunst naar het heden te trekken.

Marieke van Bommel, algemeen directeur Nationaal Museum van Wereldculturen

Zorgen voor wat verzameld is

Vrijwel elk museum heeft ze: stukken die niet of niet optimaal kunnen worden getoond omdat hun conditie dat niet toelaat. Met name middelgrote en kleine musea – die in de meeste gevallen geen eigen restauratieatelier hebben – hebben vaak niet de middelen om restauraties te bekostigen. De Vereniging Rembrandt helpt musea hiermee, zodat deze werken weer op hun mooist kunnen worden getoond en doorgegeven aan de volgende generatie.

Steun voor restauraties in 2022

Het leeuwendeel van de gesteunde projecten wordt gefinancierd vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds. Daarnaast zijn er verschillende andere Fondsen op Naam en een Themafonds met restauratie in de doelstelling (zie pp. 62-64). Over de honorering van deze aanvragen wordt besloten door de Beoordelingscommissie restauraties en de Adviescommissie restauraties. De eerste besluit over de steunverlening, de tweede houdt het behandelvoorstel tegen het licht. De commissies bestaan uit leden van het bestuur en de raad van adviseurs en deskundigen uit het museale veld of met een expertise op het gebied van restauratie, bijgestaan door een secretaris vanuit het bureau. Restauraties worden met maximaal 75 procent gesteund. In 2022 werden vijf aanvragen gehonoreerd, vier werden er afgewezen.

Gorcums Museum

In 2022 werd een aanvraag van het Gorcums Museum voor de restauratie van een kwartierstaat van de familie Van Arkel uit 1589 gehonoreerd. De Heren van Arkel, die aan het einde van de 13de eeuw de nederzetting Gorinchem in bezit namen, speelden een belangrijke rol in de regionale geschiedenis. Het schilderij bevindt zich sinds 1912 in het bezit van de gemeente Gorinchem. De restauratie, die begin 2023 werd voltooid, is gesteund vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds.

Kasteel Duivenvoorde

Twee portretten van Evert Crijnsz. van der Maes van Johan van Wassenaer en Maria van Voorst van Doorwerth, twee vroegere bewoners van Kasteel Duivenvoorde, kunnen dankzij een bijdrage van het VriendenLoterij Restauratiefonds worden gerestaureerd.

De portretten van Johan van Wassenaer en Maria van Voorst van Doorwerth door Evert Crijnsz. van der Maes van Kasteel Duivenvoorde (voor restauratie).

De portretten hingen lange tijd in de voorhal van het kasteel. Op advies van de restauratiecommissies van de Vereniging Rembrandt zullen de werken na hun behandeling een plek krijgen waar de klimatologische omstandigheden beter zijn.

Openluchtmuseum Het Hoogeland

Al sinds 1982 hangt het portret van de familie Louis Trip door Roelof Koets, met op de achtergrond de Asinga- of Warffumborg, in de vaste opstelling van Openluchtmuseum Het Hoogeland in het Groningse Warffum. Het schilderij is in bruikleen gegeven door de Stichting Familie Trip. In 2022 kreeg het museum een bijdrage voor de restauratie van dit werk vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds, op voorwaarde dat de bruikleen met ten minste twintig jaar wordt verlengd. De restauratie wordt in 2023 voltooid.

Valkhof Museum

Het grote diorama van de plantage Kerkshoven in Suriname, in 1823 gemaakt door Gerrit Schouten, stond vanwege zijn slechte conditie lange tijd in het depot van het Valkhof Museum. Het museum wil het diorama graag tonen in de nieuwe opstelling en daarom wordt het nu gerestaureerd. Vanwege het gebruik van veel verschillende materialen, waaronder hout, papier-maché, textiel en organische materialen, is het een complexe restauratie. Het project wordt gefinancierd vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds.

Zeeuws maritiem muZEEum

In 2022 kreeg ook het Zeeuws maritiem muZEEum in Vlissingen steun vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds. Het gaat om de restauratie van twee fraai gesneden en vergulde schilderijlijsten uit de 17de eeuw rond de portretten van Michiel de Ruyter en zijn vrouw Anna van Gelder door respectievelijk Ferdinand Bol en Hendrik Berckman (toeschrijving), die het museum

in langdurige bruikleen heeft van de Ruyteriana Stichting. Vanwege onvoorziene werkzaamheden bleek begin 2023 een extra bijdrage noodzakelijk; deze kwam vanuit het Themafonds Restauraties. ↘

De restauratie van de lijst rond het portret van Michiel de Ruyter wordt uitgevoerd door Boudewien Westra, Josien van der Werf en Brigitte Taal.

Kennis over onze collecties bevorderen

De Vereniging Rembrandt verstrekt elk jaar onderzoeksbeurzen, zodat jonge kunsthistorici - de conservatoren van de toekomst - ervaring kunnen opdoen met onderzoek naar de kunst in onze museale collecties. Kennis en onderzoekservaring zijn immers essentieel voor het maken van kwalitatief hoogwaardige tentoonstellingen en het herkennen van kansen op de kunstmarkt.

De beurs voor het onderzoek van Pao-yi Yang naar de Chinese kalligrafie- en schilderkunststudio de Rongbaozhai wordt gefinancierd vanuit het Kroese-Duijsters Fonds

Steun voor onderzoek in 2022

De beurzen van de Vereniging Rembrandt, die maximaal € 20.000 bedragen, worden gefinancierd vanuit het Ekkart Fonds of vanuit een van de Fondsen op Naam bij de Vereniging Rembrandt met onderzoek in de doelstelling (zie voor een overzicht hiervan pp. 62-63). De aanvragen hiervoor worden beoordeeld door een commissie van deskundigen uit de museale en academische wereld, bijgestaan door een secretaris vanuit het bureau, die hierover advies uitbrengt aan het bestuur. Dat de lat hoog ligt, blijkt uit het feit dat in 2022 slechts één van de vijf aanvragen werd gehonoreerd. Daarnaast is er voor jonge promovendi aan een Nederlandse universiteit de Claudine de With Beurs, die één keer per jaar wordt verstrekt. Deze beurs werd in 2022 voor de zesde keer toegekend.

Nationaal Museum van Wereldculturen

In 2022 werd een beurs van € 20.000 vanuit het Kroese-Duijsters Fonds toegekend aan het Nationaal Museum van Wereldculturen om dr. Pao-yi Yang onderzoek te laten uitvoeren naar de in 1672 opgerichte Chinese kalligrafie- en schilderkunststudio de Rongbaozhai (Studio der Glorieuze Kostbaarheden). Het NMVW bezit een uitstekende collectie 20ste-eeuwse Chinese kunst afkomstig uit deze studio. De resultaten van het onderzoek zullen worden gepresenteerd in ten minste twee wetenschappelijke artikelen en in de tentoonstelling *Made in China, Making Chinas* in Wereldmuseum Rotterdam, die staat gepland voor 2024.

Tien jaar onderzoek

De onderzoeksbeurzen van de Vereniging bestaan in 2022 tien jaar. In deze periode is bijgedragen aan 38 onderzoeken voor 25 musea. Daarvan zijn er zestien gesteund vanuit het Ekkart Fonds, waarvan drie dankzij een schenking van de Stichting Dames Spoorenberg, zes vanuit het Van der Klaauw Fonds, vier vanuit het Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst, drie vanuit het Schoufour-Martin Fonds, twee vanuit het Kroese-Duijsters Fonds en één vanuit het Groninger Fonds. De Claudine de With Beurs is zes keer verstrekt.

Claudine de With Beurs

De Claudine de With Beurs van € 2.500 ging in 2022 naar onderzoekster Suzanne Kooloos. Zij is buitenpromovendus aan de Universiteit van Amsterdam en doet onderzoek naar de eerste internationale beurscrisis (1720). Er werden in deze periode vele ‘bubbelobjecten’ geproduceerd, objecten die de financiële speculatie bespotten. Het is een cultuurhistorisch onderzoek waarin niet alleen vanuit een kunsthistorisch, maar ook vanuit een theaterwetenschappelijk kader wordt gewerkt, omdat veel objecten verwijzen naar theater of theater als metafoor gebruiken voor de ongreepbare windhandel. ↘

In 2022 opende de tentoonstelling *Golden Boy* Gustav Klimt. *Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse* in het Van Gogh Museum (hieronder *De roze boomgaard* van Vincent van Gogh uit het Van Gogh Museum en *Laan naar Kasteel Kammer* van Gustav Klimt uit het Belvedere in Wenen). Een deel van het onderzoek voor deze tentoonstelling is uitgevoerd door Lisa Smit met een eerder toegekende beurs vanuit het Ekkart Fonds.

Voor en door heel Nederland

Door de steunverlening voor enkele grote aankopen in de laatste jaren - in het bijzonder de exceptionele bijdrage die het Rijksmuseum kreeg voor *De vaandeldrager* - valt af en toe te horen dat de Vereniging Rembrandt er vooral is voor de grote musea in de Randstad. Niets is minder waar. De Vereniging Rembrandt steunt grote en kleine musea door heel Nederland en doet vaak juist een beetje extra voor de musea die over weinig mankracht en middelen beschikken.

Orwell Yellow White II

Jenny Holzer

2006. Olieverf en zeefdruk op doek, tien doeken van elk 83,32 x 64,8 cm
RIJKSMUSEUM TWENTHE, ENSCHEDE

Bijdrage: € 35.000 uit het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst.

Spreiding naar grote museum

In 2022 heeft de Vereniging Rembrandt 25 aanvragen gehonoreerd, voor zestien aankopen, vijf restauraties, twee onderzoeksprojecten en twee presentaties. Daarvan waren er slechts vijf voor grote musea: twee aankopen voor het Stedelijk Museum in Amsterdam, twee voor Kunstmuseum Den Haag en één voor Museum Boijmans Van Beuningen. De andere twintig aanvragen die in 2022 een positieve beoordeling kregen, waren van middelgrote en kleinere musea, waaronder enkele zeer kleine die vrijwel volledig op vrijwilligers draaien, zoals Kasteel Duivenvoorde in Voorschoten en Openluchtmuseum Het Hoogeland in Warffum.

Spreiding naar omvang steun

Iets meer dan de helft van de in 2022 verleende steun is naar de vijf aanvragen van grote musea gegaan. Dit zit hem echter vooral in de uitzonderlijke bijdrage van ruim € 3 miljoen voor de aankoop van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* door Joan Miró voor Museum Boijmans Van Beuningen. In drie andere aanvragen van grote musea bleef het bedrag beperkt tot € 100.000 of minder. Dat de hoogste bedragen vaak naar de grootste musea gaan, klopt in de regel wel. Dat komt doordat de Vereniging Rembrandt bij aankopen in principe maximaal 50 procent bijdraagt en de kleinere musea in veel gevallen de middelen niet hebben om het resterende bedrag te bekostigen. Toch zijn er de laatste jaren ook verschillende middelgrote musea geweest die een miljoen of meer aan steun hebben gekregen. In 2021 ontving Museum Flehite in Amersfoort bijvoorbeeld ruim € 2 miljoen voor de aankoop van twee stadsgezichten door Caspar van Wittel en in 2022 kreeg het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden € 2,5 miljoen voor de aankoop van 42 zeldzame cameeën.

Een duwtje in de rug voor Stadsmuseum Rhenen

Een mooi voorbeeld van de manier waarop de Vereniging Rembrandt de ambitie van kleine musea aanmoedigt, is de steun voor het *Gezicht op Rhenen* door Jan van Goyen voor Stadsmuseum Rhenen. Met een vraagprijs van € 350.000 leek de aankoop onhaalbaar voor het piepjonge museum, waar directeur Maïke Woldring de enige betaalde kracht is. Maar door een verkennend gesprek met de directeur van de Vereniging Rembrandt, dat haar hielp een goed gefundeerde aanvraag op te stellen, en een positief oordeel van het bestuur zag het er ineens een stuk zonniger uit. Met enorm enthousiasme en een advies over crowdfunding van bestuurslid Peter Schoon ging Maïke Woldring aan de slag met de financiering van het overige deel. Wat daarbij zeker heeft geholpen, is dat de Vereniging een crowdfundingactie onder haar leden opstartte, de plaatselijke pers te woord stond en de beoogde aankoop door middel van een paginagrote advertentie in de *NRC* onder de aandacht bracht van een breed publiek. Met dank aan vele gulle gevers slaagde het museum erin dit aantrekkelijke schilderij te bemachtigen, waarmee de collectie van het nieuwe museum naar een hoger plan is getild.

Geografische spreiding

In 2022 droeg de Vereniging Rembrandt bij aan aankopen, restauraties en presentaties in Friesland, Groningen, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland. Niettemin is er net als in andere jaren relatief veel steun terechtgekomen in de provincies Noord- en Zuid-Holland, overigens niet alleen in de grote steden, maar bijvoorbeeld ook in stedelijke musea in Gorinchem en Hoorn. Dat laat zich gemakkelijk verklaren door de hoge concentratie van kunstmusea in deze provincies. De Vereniging Rembrandt onderhoudt contacten met en stuurt mailings naar musea door heel Nederland, en moedigt ze ook actief aan om aanvragen te doen. Dat provincies als Drenthe, Limburg en Zeeland soms ontbreken in onze jaarverslagen heeft alles te maken met het geringe aantal (goede) aanvragen dat we uit deze provincies krijgen, wat weer samenhangt met het relatief kleine aantal kunstmusea in het oosten en zuiden van ons land.

Maïke Woldring, directeur Stadsmuseum Rhenen, in gesprek met Geert-Jan Janse

De Voorjaarsontvangst van de Vereniging Rembrandt in 2022 was in Museum Arnhem, vlak voor de heropening van het gerenoveerde gebouw

Gezicht op Rhenen

Jan van Goyen
1649. Olieverf op
paneel, 67 x 98,5 cm
STADSMUSEUM RHENEN

Bijdrage: € 175.000,
waarvan € 54.000
uit het Fonds van de
Utrecht & Gooi Cirkel,
€ 15.000 vanuit
het Alida Fonds en
€ 106.000 vanuit
het VriendenLoterij
Aankoopfonds.

Opkomen voor ons kunstbezit en het mecenaat

De Vereniging Rembrandt is overkoepelend en onafhankelijk. Zij zet zich namens haar ruim 17.500 leden op alle mogelijke manieren in voor ons gezamenlijke kunstbezit en is alert op ontwikkelingen die het particulier mecenaat raken. Indien nodig mengt zij zich in het politieke debat.

Veemarkt

Cornelis Saftleven
1659. Olieverf op paneel, 72 x 105 cm
MUSEUM ROTTERDAM

Bijdrage: € 175.000, waarvan € 50.000 uit het Gisbert van Laack Fonds, € 73.869 uit het VriendenLoterij Aankoopfonds en een bijdrage van € 15.000 van Het Prins Fonds/Prins Bernhard Cultuurfonds.

Zorg over beperking belastingaftrek

Eind 2022 besloot het kabinet de belastingaftrek voor periodieke schenkingen aan ANBI's (algemeen nut beogende instellingen) met ingang van 1 januari 2023 te beperken tot € 250.000 per huishouden. Hoewel dit maximum de Vereniging Rembrandt niet direct raakt, is er aanleiding tot zorg. In de eerste plaats omdat de maatregel en de argumentatie erachter het mecenaat in een kwaad daglicht stellen en potentiële gevers kunnen afschrikken, maar ook omdat de invoering van een maximum het voor iedere volgende coalitie makkelijker maakt om de grens te verlagen. Een motie van CDA, VVD, PvdA en 50Plus in de Eerste Kamer, die mede dankzij de inzet van de Vereniging Rembrandt tot stand gekomen is, roept staatssecretaris van Fiscaliteit en Belastingdienst Marnix van Rij op de maatregel niet uit te voeren voordat er onderzoek naar de gevolgen is uitgevoerd en de Kamer over de uitkomsten daarvan is geïnformeerd.

De uitkomst was dat de maatregel doorgevoerd wordt, maar dat er vóór 1 juli 2023 aanvullend onderzoek komt naar de negatieve gevolgen voor ANBI's. De Vereniging Rembrandt spant zich in om de benodigde informatie te verzamelen en volgt de ontwikkelingen op de voet.

Museum Rotterdam

Eind 2020 sloot Museum Rotterdam door een korting op de gemeentelijke subsidie noodgedwongen zijn deuren, zonder een concreet perspectief op de toekomst te hebben. Daarom verbond de Vereniging Rembrandt een voorwaarde aan haar steun aan het museum voor de aankoop van een schilderij door Cornelis Saftleven. Het bestuur vroeg om een verklaring van de gemeente Rotterdam waaruit het belang blijkt dat zij hecht aan het voortbestaan van het museum en daarmee aan het faciliteren van nieuwe huisvesting. De reactie van de gemeente Rotterdam stemt hoopvol.

Twee medewerkers van Museum Boijmans Van Beuningen met *Titus aan de lessenaar*. Op de voorgrond Geert-Jan Janse, Sandra Kisters van het Boijmans en Millou Halbesma, directeur van Museum Rembrandthuis.

Advies Commissie Collectie Nederland

Op 7 maart 2022 presenteerde de Commissie Collectie Nederland het rapport *Onvervangbaar & Onmisbaar – naar een dynamisch beschermingsmodel voor de Collectie Nederland* aan staatssecretaris Gunay Uslu van Cultuur en Media. Eind december 2022 kwam er een eerste beleidsreactie waarin enkele stappen werden aangekondigd, waaronder een aanpassing van het vergunningensysteem voor de uitvoer van exceptionele kunstwerken. De Vereniging Rembrandt blijft de ontwikkelingen rondom de bescherming van de Collectie Nederland met aandacht volgen.

Herverwerving na restitutie

In de afgelopen jaren zijn er enkele restitutie-zaken geweest waarin kunstobjecten van uitzonderlijk belang voor de Collectie Nederland opnieuw zijn verworven met hulp van de Vereniging Rembrandt. Naar aanleiding hiervan hield de Vereniging Rembrandt op 4 oktober 2022 een pleidooi bij staatssecretaris Uslu voor een ruimhartige bijdrage van de Nederlandse overheid in dergelijke gevallen. De Vereniging is van mening dat – indien beide partijen na restitutie tot herverwerving bereid zijn – bij kunstwerken die van eminent belang zijn voor ons openbaar kunstbezit van de Nederlandse overheid eenzelfde inspanning voor het behoud mag worden verwacht als bij de aankoop van werken in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen.

Stimuleren collectiemobiliteit

De Vereniging Rembrandt steunt musea bij nieuwe aankopen, maar heeft tegelijkertijd ook oog voor wat er is reeds verzameld is. Daarom is zij in 2022 begonnen met iets nieuws: het stimuleren van collectiemobiliteit. Door bij te dragen aan de kosten voor bruikleenverkeer tussen Nederlandse musea helpt zij musea kunstwerken vaker en ook in

Foto: Tommas Mutsaers

Mooie actie om bruiklenen mogelijk te maken voor kleine musea

Sandra Kisters, directeur Collectie en Onderzoek van Museum Boijmans Van Beuningen

een andere context te laten zien. Daardoor winnen die kunstwerken aan betekenis. De Vereniging nam daarvoor in 2022 twee initiatieven: het organiseren van de actie 'Buitenkans' in samenwerking met de Turing Foundation en de instelling van het Fonds Fusien.

Buitenkans

In maart 2022 was de aftrap van de actie 'Buitenkans', een gezamenlijk initiatief van de Vereniging Rembrandt en de Turing Foundation. Musea werden uitgenodigd een presentatie voor 2023 te bedenken rond een iconisch kunstwerk uit een ander Nederlands museum. Er waren zestien inzendingen. Een speciaal voor dit doel ingestelde commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van beide organisaties, beoordeelde de plannen op criteria als ambitie, visuele aantrekkingskracht, haalbaarheid en inhoudelijke onderbouwing. Twee musea ontvingen een bijdrage: Museum Rembrandthuis voor

Een verraste Fusien Bijl de Vroe op de Algemene Ledenvergadering op 25 juni 2022

Ontvangst schenkers aan het Themafonds Fotografie en Video in Museum Volkenkunde, 2022

Foto: Willemien Kamps

een presentatie rond Rembrandts *Titus* uit Museum Boijmans Van Beuningen en Museum Belvédère voor een tentoonstelling met werken van Giorgio Morandi uit verschillende collecties.

Fonds Fusien

Eind juni 2022 werd het Fonds Fusien ingesteld ter gelegenheid van het vertrek van Fusien Bijl de Vroe als directeur van de Vereniging Rembrandt. Het werd haar op 25 juni als verrassing aangeboden op de Algemene Ledenvergadering. Dankzij vele schenkingen van musea en leden en een bijdrage uit de algemene reserves kan het fonds met meer dan € 120.000 van start gaan. Het Fonds Fusien is bestemd voor het mogelijk maken van langdurige bruiklenen tussen Nederlandse musea. Zo kan een museum zijn vaste presentatie vernieuwen en nieuwe verhalen vertellen zonder daarvoor een kostbare aankoop te hoeven doen. Fusien blijft als lid van de beoordelings-

commissie nauw betrokken bij het naar haar genoemde fonds.

Zomercursus

Samen met de Onderzoekschool Kunstgeschiedenis organiseerde de Vereniging Rembrandt in de zomer van 2022 een cursus voor masterstudenten en promovendi die een carrière in de museumwereld ambiëren. Onder begeleiding van Hilbert Lootsma, hoofd Inhoud en Communicatie bij de Vereniging Rembrandt, en Stijn Bussels, hoogleraar kunstgeschiedenis aan de Universiteit Leiden, bezochten de studenten in een tijdsbestek van vier dagen zes musea door heel Nederland: van Museum Volkenkunde in Leiden tot het Van Abbemuseum in Eindhoven. Hier gingen zij in gesprek met conservatoren, collectiehoofden en museumdirecteuren over verzamelen en de rol van openbare kunstcollecties in een veranderende wereld. ↘

Onze missie is topkunst beschikbaar te maken voor een zo breed mogelijk publiek. Er is al heel veel in Nederland, en er valt nog veel te winnen door dat nog beter met elkaar te verbinden.

Geert-Jan Janse in het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*, 2022

Groter draagvlak dan ooit tevoren

Iedereen met een hart voor kunst is welkom bij de Vereniging Rembrandt. We streven naar een zo groot en breed mogelijk draagvlak voor onze gezamenlijke collecties. Daarom zetten we ons op allerlei manieren in om onze naamsbekendheid te vergroten en potentiële nieuwe leden te bereiken. In 2022 zagen we het aantal Rembrandtleden tot onze blijdschap opnieuw toenemen.

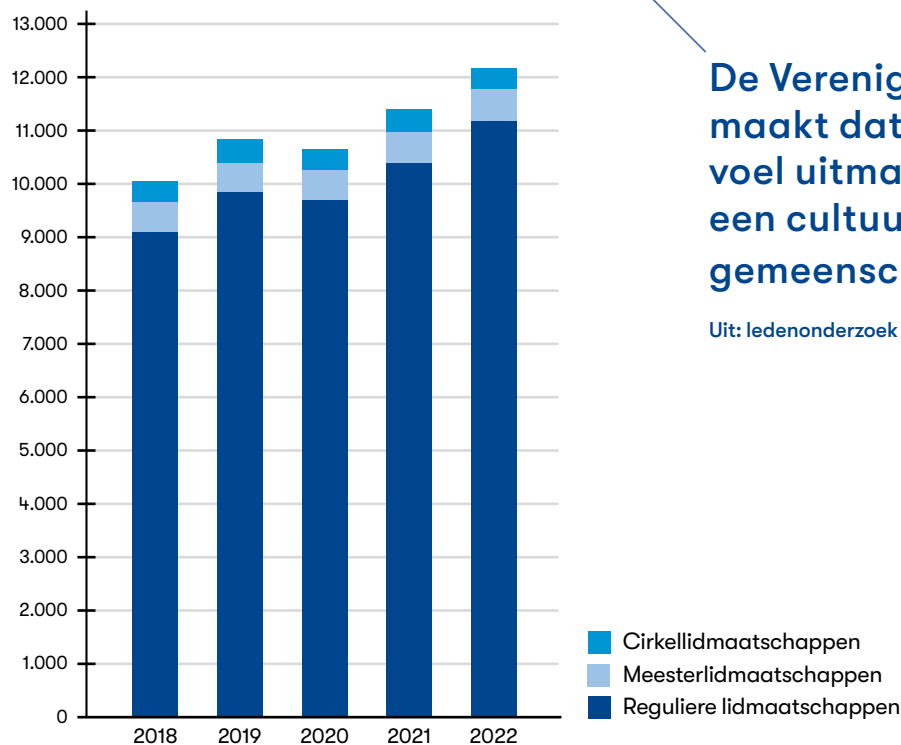
2022: groei aantal leden en sympathisanten

- Eind 2022 hadden we 17.563 Rembrandt-leden, een toename van 4,3 procent ten opzichte van 2021.
- Basislidmaatschappen (gezel- en jongerenlidmaatschappen) vormen het fundament met 91,3 procent van het totaal.
- Het aantal sympathisanten steeg in 2022 sterk, van 6.550 naar 7.151, een groei van 9,2 procent. We hopen natuurlijk dat sympathisanten door onze nieuwsbrieven zo enthousiast worden dat ze zich aanmelden als lid.
- En gelukkig gebeurt dat ook: in 2022 kwamen uit de sympathisanten 51 nieuwe lidmaatschappen voort, waaronder twaalf voor twee personen.

Waar wonen onze leden?

- De meeste leden van de Vereniging Rembrandt wonen in de dichtstbevolkte provincies: Noord- en Zuid-Holland, gevolgd door Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant.
- Het percentage leden dat buiten de Randstad woont, is in de laatste jaren iets toegenomen, waarbij de grootste stijging in de provincie Groningen is te zien.
- In 2022 hadden we 526 leden in het buitenland, iets meer dan 3 procent van het totaal. Van deze groep woont de meerderheid in België, het Verenigd Koninkrijk of Duitsland.

Aantal lidmaatschappen

De Vereniging maakt dat ik mij deel voel uitmaken van een cultuurminnende gemeenschap

Uit: ledenonderzoek 2022

Ontvangst in het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen, 2 december 2022

Elk lid draagt bij aan de versterking van onze gezamenlijke kunstcollecties en krijgt ongeacht het soort lidmaatschap:

- Drie keer per jaar het *Bulletin*
- Het jaarverslag
- Nieuwsbrieven (indien bij ons een e-mail-adres bekend is)
- Uitnodigingen voor de Algemene ledenvergadering en andere bijeenkomsten (offline en online)
- De Rembrandtkaart, waarmee zij vrij entree hebben tot de vaste collecties van meer dan 125 musea door heel Nederland

Meer mogelijk dankzij nieuw CRM-systeem

Het nieuwe CRM-systeem (Customer Relationship Management), dat in 2021 in gebruik werd genomen door het bureau van de Vereniging Rembrandt, heeft zijn eerste vruchten afgeworpen. Zo werd het in 2022 mogelijk om via de website te doneren en de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage door het scannen van een QR-code te voldoen. In 2022 is een bedrag van € 43.692 aan online donaties ontvangen, onder andere voor enkele crowdfundingacties – zoals voor het Fonds Fusien en voor de aankoop van Stadsmuseum Rhenen – en is een aanzienlijk deel van de jaarlijkse bijdragen via een QR-code betaald. Verder heeft het CRM-systeem zich vertaald in operationele voordelen. De financiële afhandeling van de lidmaatschappen is hierdoor in 2022 eenvoudiger verlopen. ↘

Mijlpaal bereikt

Op 30 augustus 2022 werd een nieuwe mijlpaal bereikt: het aantal Rembrandtleden kwam voor het eerst boven de 17.000. Een bijzonder moment voor de Vereniging Rembrandt, waarvan het aantal leden vele decennia lang beperkt bleef tot enkele duizenden. Ons 17.000ste lid, de 26-jarige Luka van Groeningen, werd door een vriend op het bestaan van de Vereniging Rembrandt gewezen, en gaf zelf onmiddellijk een lidmaatschap aan een vriendin cadeau. Voortaan altijd iemand om mee naar het museum te gaan!

Lidmaatschapstarieven

In 2022 hanteerde de Vereniging Rembrandt de volgende lidmaatschapstarieven:

Basislidmaatschappen

Jongmaat (voor jongeren tot 28 jaar) – € 28 per jaar
 Gezel (één/twee personen) – € 75/€ 110 per jaar

Meesterlidmaatschappen

Jonge meester – ten minste € 350 per jaar
 Leermeester – ten minste € 1.000 per jaar
 Grootmeester – ten minste € 2.500 per jaar
 Hollandse Meester – ten minste € 15.000 per jaar

De Vereniging Rembrandt verjongt

In de afgelopen jaren is de Vereniging Rembrandt zich intensiever gaan richten op jonge leden, onder andere door het organiseren van JongRembrandt Art Talks. Dat doet zij omdat zij het belangrijk vindt dat jongeren zich betrokken voelen bij ons gezamenlijk kunstbezit, maar ook voor de continuïteit van de Vereniging. Het aantal jonge leden groeit snel.

Een jongerenlidmaatschap tot 28 jaar kost slechts € 28 per jaar.

- In 2022 kregen we er 814 jonge leden bij, een groei van 36,8 procent.
- Daarmee komt het percentage jonge leden op 17,2 procent van het totaal.
- Van de jonge leden kreeg 25,1 procent het lidmaatschap cadeau van vrienden of (groot)ouders.
- In 2022 is binnen het JongRembrandt-bestuur een communicatiecommissie bestaande uit drie leden opgericht. De commissie gaat zich samen met het bureau buigen over de vraag hoe we de jongerenleden nog meer aan ons kunnen binden en hoe we een nog groter jongerenpubliek enthousiast kunnen krijgen voor onze missie.

JongRembrandt Art Talks

- Op 23 april 2022 was er een editie van JongRembrandt Art Talks in het Stedelijk Museum Amsterdam met conservator Amanda Pinatih, waarbij de vaste collectie werd bezocht.
- Op 12 november 2022 volgde een bijeenkomst in Teylers Museum in Haarlem, waar onder andere de tentoonstelling *Hockney's Eye* werd bezocht en waar conservator Marleen Ram en kunstjournalist Gijsbert van der Wal spraken.

Overleg met het JongRembrandt-bestuur

JongRembrandt Art Talks in Stedelijk Museum Amsterdam op 23 april 2022

Een goed cadeau

Het jongerenlidmaatschap blijkt een aantrekkelijk geschenk: een kwart van de jonge leden kreeg het lidmaatschap cadeau.

**Het is ongelooflijk
hoeveel er te zien is
in een werk wanneer
je er aandachtig
naar kijkt. Om dit
samen met andere
jonge kunstliefheb-
bers te doen vond ik
erg verrijkend.**

Zita, Jong-Rembrandt lid sinds 2022

JongRembrandt Art Talks in Teylers
Museum op 12 november 2022

Iets om naar uit te kijken

Tom Degenaar (28): 'Aangemoedigd door mijn vriendin werd ik ongeveer drie jaar geleden lid van de Vereniging Rembrandt. Iets waar ik tot op de dag van vandaag erg blij mee ben. In die drie jaar bezocht ik met mijn kaart een hoop musea en maakte ik gebruik van de bijzondere extra's die horen bij het lidmaatschap. Zo bezocht ik onlangs de tentoonstelling over Vermeer in het Rijksmuseum, die op die avond exclusief toegankelijk was voor leden van de Vereniging Rembrandt. Een unieke ervaring! Wat het voor mij nog leuker maakt, zijn de Art Talks van JongRembrandt. De editie in het Kunstmuseum in Den Haag is mij het meest bijgebleven. Hoofdcollecties Doede Hardeman nam ons met veel passie mee door het museum. Superleuk om dit met andere geïnteresseerde jongeren te ervaren en te zien hoe een tentoonstelling wordt opgebouwd. De presentaties en de gesprekken tijdens deze middagen zijn voor mij erg waardevol en maken dat ik tegenwoordig heel anders door musea loop. Ik kijk nu al uit naar de volgende Art Talks!'

Bredere interesse gekregen

Odilia Nanninga-van Wassenaer (31), JongRembrandt-bestuurslid van het eerste uur: 'Als bestuurslid probeer ik jongeren te inspireren om te genieten van de Nederlandse kunstcollectie. Door ze te prikkelen met verschillende kunststijlen en invalshoeken tijdens de JongRembrandt Art Talks, hoop ik dat zij zich zullen verwonderen over wat er nog allemaal te ontdekken valt. Ook tijdens mijn zwangerschapsverlof was het mijn favoriete uitje om naar musea te gaan. Met mijn Rembrandtkaart heb ik mijn kleine zoontje van een paar weken oud in de draagzak aan heel wat kunstenaars en musea kunnen voorstellen. Uiteraard mochten de bekende musea zoals het Rijksmuseum en Stedelijk Museum niet ontbreken, maar door de JRAT-edities in andere musea ben ik veel breder geïnteresseerd geraakt. Daar word je namelijk altijd naast een zelfgekozen onderwerp ook tot iets totaal anders geïntroduceerd. Zo ben ik bijvoorbeeld door de editie in Museum De Lakenhal geïnspireerd geraakt door veel interieurs die op 17de- en 18de-eeuwse schilderkunst te zien waren. Daarom was een van de musea die hoog op mijn lijstje stonden ook Museum Ons' Lieve Heer op Solder. Prachtig om te zien hoeveel vakmanschap er in de interieurs van die tijd zit!'

Gericht bijdragen

Naast de basislidmaatschappen kent de Vereniging Rembrandt ook andere lidmaatschapsvormen, de zogenaamde meesterlidmaatschappen, die fiscale voordelen opleveren (zie hiervoor www.verenigingrembrandt.nl). Wie een gift doet van ten minste € 1.000 heeft bovendien de mogelijkheid om gericht bij te dragen op het verzamelgebied van zijn of haar voorkeur. Daarbij kan gekozen worden uit twintig fondsen: vijftien Themafondsen en vijf open Fondsen op Naam.

Conservator Marleen Ram van Teylers Museum bij de recent verworven tekening van David Joris

Themafondsen

De Vereniging Rembrandt kent vijftien Themafondsen. Dit zijn open fondsen van waaruit aankopen op een bepaald verzamelterrein worden gesteund, bijvoorbeeld Fotografie en Video of Zilver. Ook is er een Themafonds dat restauraties ondersteunt. (zie voor een overzicht p. 64). Wie een schenking van minstens € 1.000 doet, kan dit bedrag aan een Themafonds toewijzen om zo op het gebied van zijn of haar voorkeur bij te dragen. Wanneer een Themafonds wordt ingezet bij een aankoop, worden de schenkers extra geïnformeerd over die aankoop en mogelijk uitgenodigd voor een bijzondere ontvangst. In 2022 zijn er zeven aanwinsten gerealiseerd dankzij verschillende Themafondsen, met een bedrag van in totaal € 175.000. Naast de Themafondsen zijn er ook enkele open Fondsen op Naam waaraan vanaf een schenking van € 1.000 kan worden bijgedragen, bijvoorbeeld voor wetenschappelijk onderzoek of voor collectiemobiliteit (zie voor een overzicht p. 63). De enige bijdrage vanuit de open Fondsen op Naam in 2022 was de jaarlijkse Claudine de With Beurs ter waarde van € 2.500.

Fondsen op Naam

Eind 2022 telde de Vereniging Rembrandt 54 actieve Fondsen op Naam, iets minder dan vorig jaar omdat enkele oudere Fondsen op Naam zijn uitgeput. De oprichting van een Fonds op Naam bij de Vereniging maakt het mogelijk om op een heel persoonlijke manier te schenken aan ons gezamenlijk kunstbezit. De initiatiefnemer bepaalt zelf – in samenspraak met en binnen de doelstelling van de Vereniging Rembrandt – de specifieke doelstelling en ook de naam van het fonds, waarmee bijvoorbeeld een familienaam in stand kan worden gehouden of een dierbare kan worden geëerd. Voor het instellen van een Fonds op Naam geldt een minimuminleg van € 75.000 in één keer of een periodieke schenking van minimaal € 15.000 gedurende ten minste vijf jaar. In 2022 zagen vijf nieuwe Fondsen op Naam het licht: het Dames Spoorenberg Fonds, het Fonds Fusien, het Hans en Thea Alders-Timmer Fonds, het Helze Fonds en het Johannes Vermeer Fonds (zie pp. 62-63). In 2022 zijn er negen aankopen, vijf restauraties en twee onderzoeken gesteund dankzij verschillende Fondsen op Naam, met een bedrag van in totaal ruim € 1,4 miljoen.

From an ethnographic museum no. IX

Hannah Höch
ca. 1919. Collage en aquarel
op papier, 27 x 19 cm
STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Bijdrage: € 87.500, waarvan
€ 15.000 uit het Helze Fonds.

Dit werk van Hannah Höch vind ik erg mooi. Passend in het beleid van het Stedelijk Museum om meer kunst van vrouwelijke kunstenaars te verwerven en ook passend binnen het doel van het Helze Fonds.

Cees Mulder, oprichter Helze Fonds

De impact van een Fonds op Naam

Een van de nieuwe Fondsen op Naam die in 2022 bij de Vereniging Rembrandt werden ingesteld, is het Helze Fonds. Oprichter Cees Mulder is groot bewonderaar van moderne kunst en deelt zijn passie het liefst met zoveel mogelijk mensen. Met zijn fonds helpt hij Nederlandse musea bij het verzamelen van kunst uit de 20ste en 21ste eeuw. Het Helze Fonds kon al in het oprichtingsjaar worden ingezet voor de aankoop van een werk op papier door Hannah Höch, *From an ethnographic museum no. IX*, voor het Stedelijk Museum Amsterdam.

Wapenborden van Jean IV de Melun en Philippe de Croÿ

Pierre Coustain
vóór 1481. Olieverf op eiken,
94,5 x 58/58,5 cm
HET NOORDBRABANTS MUSEUM,
'S-HERTOGENBOSCH

Bijdrage: € 75.000, waarvan € 16.400
uit het Jheronimus Fonds.

De impact van een Cirkelfonds

Een goed voorbeeld uit 2022 van wat een cirkel voor de regio kan betekenen, is de aankoop van het *Gezicht op Rhenen* voor het Stadsmuseum Rhenen. De Utrecht & Gooi Cirkel, die bij voorkeur regionaal steunt, zag het belang van dit schilderij voor het Stadsmuseum Rhenen in. De 57 leden van de cirkel droegen daarom met € 54.000 bij

Cirkelfondsen

Aan het eind van 2022 telde de Vereniging Rembrandt tien cirkels. Cirkels zijn vraaggezelschappen, opgericht door leden die een gemeenschappelijk kenmerk hebben – bijvoorbeeld dat ze uit dezelfde provincie komen of van dezelfde generatie zijn – met als doel de betrokkenheid van het particulier mecenaat uit te dragen. Een cirkel bestaat uit ten minste vijftien leden die in een periodieke schenkingsovereenkomst vastleggen minstens vijf jaar lang een bepaald bedrag te schenken. Zij kiezen samen aan welke

door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankoop of restauratie zij de naam van hun gezamenlijke fonds verbinden. In 2022 zijn er zes aankopen met een bijdrage vanuit een van de cirkels gerealiseerd, met een bedrag van in totaal € 261.900. Cornelia, de nieuwste cirkel, verbindt de bijdrage jaarlijks aan een van de Themafondsen. In 2022 was dat het Themafonds Fotografie, waar zij met € 6.500 aan bijdroegen en dat bij één aankoop werd ingezet.

Gildemeester Cirkel

De Gildemeester Cirkel verdient een aparte vermelding. Dit gezelschap is ontstaan uit kunstliefhebbers die tussen 2013 en 2018 bij de Vereniging Rembrandt een Gildemeesterlidmaatschap (nu Grootmeesterlidmaatschap) hebben afgesloten, en is inmiddels een eigen cirkel geworden. Deze cirkel steunt onze openbare kunstcollecties op een andere manier dan reguliere cirkels. Gildemeesters beheren namelijk geen gezamenlijk fonds, maar dragen via een gift bij aan door de Vereniging Rembrandt

gesteunde aankopen of andere projecten op het gebied van hun voorkeur via een van de Themafondsen of open Fondsen op Naam van de Vereniging. In 2022 waren er 71 Gildemeesterlidmaatschappen. Iets meer dan de helft van de Gildemeesters maakte gebruik van de mogelijkheid hun gift aan een specifiek Themafonds toe te wijzen. De meest gekozen fondsen waren die voor 17de-eeuwse schilderkunst, moderne kunst, en naoorlogse en hedendaagse kunst.

Op 11 mei 2022 luidde de Vereniging Rembrandt de eerste zakelijke samenwerkingsverbanden in met de traditionele gongslag op de Amsterdamse beurs

(Familie)stichtingen

Nederland is al eeuwenlang een land van (familie)stichtingen. Vaak hebben die stichtingen kunst en cultuur hoog in het vaandel staan. Voor nieuwe generaties bestuurders kan het behandelen van aanvragen een last zijn, bijvoorbeeld omdat stichtingen in toenemende mate moeten voldoen aan allereerste eisen en regelgeving. Ook kan het zijn dat bestuurders gebruik willen maken van bestaande ervaring en expertise. Daarom biedt de Vereniging Rembrandt (familie)stichtingen de mogelijkheid om via schenkingen direct bij te dragen aan het openbaar kunstbezit. Het kan daarbij zowel om een eenmalige schenking gaan als om het oprichten van een Fonds op Naam. Ook komt het voor dat een stichtingsbestuur besluit de stichting op te heffen en het resterende kapitaal, overeenkomstig de reden van oprichting, onder te brengen bij de Vereniging Rembrandt. Wij houden het (oud-)bestuur of de nazaten dan betrokken bij de bestedingen aan een bijzondere kunst-aankoop, restauratie of onderzoek. Zo geniet de stichting optimaal van de lusten, zonder de lasten.

Start partnerships

In 2022 is de Vereniging Rembrandt gestart met partnerships met (familie)bedrijven. De eerste partners zijn Rembrandtje Chocolate en The School of Life Amsterdam. Op 11 mei luidde de Vereniging Rembrandt deze partnerships in met de traditionele gongslag op de Amsterdamse beurs, in aanwezigheid van beide bedrijven. Zij doneren een deel van hun opbrengst aan de missie van de Vereniging Rembrandt. Naast de geldelijke opbrengsten bieden deze partnerships ons de mogelijkheid onze missie met een breed publiek te delen. We zijn in 2022 aangesloten bij het *donation matching platform* Bright Funds, waar bedrijven giften van hun werknemers kunnen verdubbelen. Van ASML hebben we zodoende reeds meerdere bijdragen ontvangen. In 2022 participeerden we in de organisatie van een Denktank en een Generatiebijeenkomst voor de leden van FBned. De vereniging FBned is hét netwerk voor families die eigenaar zijn van een familiebedrijf. In 2023 zullen verdere mogelijkheden voor partnerships worden verkend. ↘

Fonds op Naam vanuit een stichting

In 2022 besloot de Stichting Dames Spoorenberg uit Eindhoven tot het instellen van een Fonds op Naam. Vanuit dit fonds worden onderzoek en restauratieprojecten, beide gericht op religieuze kunst, mogelijk gemaakt. De stichting komt voort uit het vermogen van twee ongetrouwde zusters die zich vanuit hun katholieke achtergrond altijd hebben ingezet voor de mensen om hen heen. Het feit dat met deze schenkingen jonge professionals de mogelijkheid krijgen om werkervaring op te doen, is voor deze stichting daarom belangrijk. Eerder deed deze stichting al schenkingen via het Ekkart Fonds. Met die schenkingen werden drie onderzoeken gesteund.

David strijdend met de ondeugden

David Joris
ca. 1536-40. Pen in bruine en rode inkt, 42 x 28,7 cm
TEYLERS MUSEUM, HAARLEM

Bijdrage: € 65.600, waarvan € 25.000 uit het KOG-Vereniging Rembrandt Fonds, € 25.000 uit het Themafonds Prenten en Tekeningen en een schenking van € 5.112 van The School of Life Amsterdam.

1536

Johann Baldung Grien
1498 + 1545
Original Federzeichnung

Een goede bestemming

De Vereniging Rembrandt is dankbaar voor de nalatenschappen die zij ontvangt, ongeacht de omvang daarvan. Met een nalatenschap aan de Vereniging Rembrandt steunt u de Collectie Nederland als geheel. Omdat niet iedereen zich bewust is van deze mogelijkheid, besteden wij er steeds meer aandacht aan om dit onderwerp onder de aandacht te brengen van leden en niet-leden door middel van advertenties en interviews in verschillende media.

Nalatenschappen

In 2022 heeft de Vereniging Rembrandt zes legaten ter hoogte van in totaal € 605.000 ontvangen. Twee legaten bestonden uit kunst in natura, waarbij de Vereniging Rembrandt zorgvuldig bekijkt of deze werken een plaats kunnen krijgen in een Nederlands museum. Daarnaast ontving de Vereniging Rembrandt als erfgenaam van mevrouw Kindermann een uitkering als gevolg van de liquidatie van de Fondation Kindermann ter hoogte van CHF 75.000. Ook is de Vereniging Rembrandt in 2022 vier keer benoemd tot erfgenaam. Bovendien werd er een surplus van eerdere nalatenschappen ontvangen ter hoogte van bijna € 40.000.

Erfenissen en legaten vallen in principe toe aan de reserves van de Vereniging, tenzij de erflater anders heeft bepaald. Het komt ook voor dat een erflater heeft vastgelegd dat zijn of haar nalatenschap wordt gebruikt voor de oprichting van een Fonds op Naam met een door hem of haar gekozen naam en doelstelling. Zo heeft in 2022 mevrouw T.J.M. Alders-Timmer haar legaat bestemd voor het Hans en Thea Alders-Timmer Fonds, met als doel het verlenen van financiële steun bij aankopen op het gebied van de 17de-eeuwse schilderkunst of op het verzamelgebied middeleeuwen en renaissance. Ook is het mogelijk de nalatenschap toe te wijzen aan een van de Themafondsen of zogenaamde open fondsen bij de Vereniging Rembrandt om zo bij te dragen op een specifiek gebied (zie voor een overzicht pp. 62-63).

Groei Jacobs Gilde

De Vereniging Rembrandt stelt het zeer op prijs als mensen laten weten de Vereniging Rembrandt in hun testament te willen benoemen of dat hebben gedaan. Zo kunnen wij hun voorkeuren en speciale wensen vastleggen, bijvoorbeeld in hoeverre de erflaters genoemd willen worden. Als dank voor hun betrokkenheid bieden we hun aan lid te worden van Jacobs Gilde, opgericht

Doede Hardeman, hoofd collecties Kunstmuseum Den Haag, spreekt op een mede door de Vereniging Rembrandt georganiseerde avond over schenken en nalaten in Den Haag op 23 mei 2022

in 2020. Wie hiervoor belangstelling heeft, kan deelnemen aan inhoudelijk interessante bijeenkomsten die voor deze groep worden georganiseerd. Op 3 oktober 2022 was er een ontvangst in Teylers Museum in Haarlem, waar de gildeleden een exclusieve rondleiding kregen door de tentoonstelling *Hockney's Eye* en de recent aangekochte tekening van David Joris konden bezichtigen. Begin 2022 telde Jacobs Gilde 62 leden, aan het eind van het jaar waren dat er 88, een toename van ruim 40 procent.

Foto: Sander van den Bosch

Rembrandtleden Nora van der Wal en Jan Berkenbosch vertelden in het *Bulletin* over hun overwegingen om de Vereniging Rembrandt op te nemen in hun testament

Ik ben zeer voor de publieke zaak, en ben ook altijd heel gelukkig als ik in musea ben. Dat ik daar na mijn dood door zo'n bordje in een museum een heel klein beetje aan verbonden blijf, vind ik fantastisch. Dat verzoent me tot op zekere hoogte met de eindigheid van het leven.

Nora van der Wal

Aandacht voor nalaten

- De Vereniging Rembrandt neemt sinds 2020 deel nalaten aan cultuur (www.nalaten-aan-cultuur.nl), een gezamenlijk initiatief van diverse culturele instellingen om de bewustwording over nalaten aan cultuur te vergroten.
- In het najaar van 2022 liet de Vereniging Rembrandt een radiospotje over nalaten maken dat verschillende malen is uitgezonden op Radio 1 en Radio 4.
- Rond dezelfde tijd verschenen enkele advertenties van de Vereniging Rembrandt over nalaten in een speciale cultuurbijlage van de NRC en in de gids *Schenken en nalaten aan goede doelen*.
- Door middel van interviews met leden in de gids *Schenken en nalaten aan goede doelen* en in het *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* in oktober en november 2022 werd inzicht gegeven in de beweegredenen van mensen om via de Vereniging na te laten aan het gezamenlijk kunstbezit (zie ook het interview op pp. 38-39).
- Op 23 mei 2022 organiseerden het Prinses Christina Concours en de Vereniging Rembrandt in Den Haag gezamenlijk een avond met muziek en kunst en informatie over schenken en nalaten.
- Leden en niet-leden die belangstelling hebben om via de Vereniging Rembrandt na te laten aan de Collectie Nederland kunnen kosteloos een exemplaar van het in 2021 verschenen boekje *Van blijvende waarde* aanvragen. ↘

Geef uw liefde voor kunst door

Een testament is niet iets waarmee je je te vaak moet bezighouden, maar het is wel iets dat je tijdig moet regelen. En dan op zo'n manier dat het je rust en vrede geeft, vinden Kees van Leeuwen en Ton Terwel. Voor hen betekende dat een nalatenschap aan de Vereniging Rembrandt.

Het is dat tekstbordjes ontbreken, anders zou je bijna denken dat je een klein museum binnentreedt als je bij Kees en Ton binnenkomt. Het huis waar zij al 48 jaar wonen, is gevuld met hedendaagse kunst. Aan de wand hangen enkele schilderijen en werken op papier, waaronder kunst van Armando en grafiek van Marlene Dumas, maar verder worden de verschillende ruimtes vooral gedomineerd door grote en kleinere sculpturen en objecten van glas. Geen tafel, geen kast, geen hoek in de kamer, of er staan wel een of meer beelden of andere kunstvoorwerpen. Bert Frijns, Peter Bremers, Joost van den Toorn, Fons Bemelmans, Johan Tahon, wijst Kees aan. Hier wonen verzamelaars in hart in nieren, dat is wel duidelijk.

'Het is een beetje uit de hand gelopen,' zeggen ze zelf. Wat ooit begon als het huis verfraaien is uitgegroeid tot een passie voor verzamelen. Aanvankelijk kochten ze vooral brons, later ook keramiek, marmer en glas. Inmiddels staat er zoveel dat het bij elke nieuwe aankoop passen en meten is – van de schoonmaakster is inmiddels afscheid genomen omdat zij moeilijk kon manoeuvreren tussen al die kunstwerken. 'Mijn broer zegt weleens: houd ermee op, maar ja, dat kan ik niet,' zegt Kees. Ook af en toe iets verkopen is geen optie. 'Als ik thuiskom van vakantie, ga ik altijd even aan de tafel zitten en dan kijk ik om me heen, naar alle mooie dingen die we samen hebben verzameld. Achter elk kunstwerk zit een verhaal. Daar staat een beeld dat we gekocht hebben met geld uit de erfenis van mijn stiefmoeder. Zo'n uitgave konden we ons zelf toen niet permitteren. Het ontroert me iedere keer weer als ik ernaar kijk. Die glazen torso aan de wand is het eerste glaskunstwerk dat we samen kochten. En in de hal staat een beeld van Jos van Vreeswijk, voor ons gemaakt toen we 25 jaar bij elkaar waren.'

Kees en Ton zijn cultuurliefhebbers in de breedste zin van het woord. Ze houden van muziek en theater, maar de beeldende

kunsten hebben bij hen wel een heel speciale plek. Beelden aan Zee behoort tot hun favoriete musea, Singer Laren, het Stedelijk in Amsterdam, en natuurlijk het Kröller-Müller Museum, dat elk jaar wel twee keer wordt bezocht. Over de Vereniging Rembrandt hadden ze al veel gehoord en gelezen voordat ze hun sluimerende ideeën over lid worden omzetten in een lidmaatschap. Zij kunnen zich goed vinden in de doelstelling van de Vereniging Rembrandt, die kunstaankopen voor musea in heel Nederland steunt, en daarnaast bijdraagt aan restauraties en wetenschappelijk onderzoek voor musea.

Rond de tijd dat zij lid werden, waren Kees en Ton ook bezig met een heroriëntatie op hun nalatenschap. Gezien hun liefde voor kunst voelde het voor hen als een logische stap om de Vereniging Rembrandt in hun testament op te nemen. 'We hebben geen kinderen, en weinig familie,' zegt Ton. 'Dat we voor een goed doel kozen komt voort uit dankbaarheid,' vult Kees aan. 'We kunnen en mogen terugkijken op een goed leven. We zijn blij dat we Nederlander zijn en dat we ons in vrijheid hebben kunnen ontwikkelen tot wie we zijn geworden. In een land met een rijke geschiedenis en een brede cultuur. Beeldende kunst verrijkt het leven, is onze ervaring. En de kunst in onze gezamenlijke collecties moet doorgegeven en behouden worden.'

Kees en Ton bespraken hun voornemen met de Vereniging Rembrandt. Tijdens dat gesprek kwam de mogelijkheid van het instellen van een Fonds op Naam aan de orde. Daarmee kan op een heel persoonlijke manier worden bijgedragen, want de naam en doelstelling van zo'n fonds worden in overleg met de Vereniging Rembrandt door de erflaters zelf gekozen. Die gedachte sprak hen aan, en daarom hebben Kees en Ton laten vastleggen dat met hun nalatenschap een Fonds op Naam met hun beider namen zal worden ingesteld. Dit fonds zal worden gebruikt om musea te helpen met aankopen

Het voelt goed als je een bijdrage levert aan dat wat je na aan het hart ligt

Kees van Leeuwen en Ton Terwel, 2022

op het gebied van glas en beeldhouwkunst. Dat er geen erfbelasting verschuldigd is, zodat de nalatenschap geheel ten goede komt aan het gekozen doel, was voor hen een bijkomende motivatie.

‘Het opnemen van de Vereniging Rembrandt in ons testament geeft ons het gevoel dat we iets terug kunnen geven aan Nederland en iets kunnen nalaten aan volgende generaties. Het voelt goed als je

een bijdrage levert aan dat wat je na aan het hart ligt,’ zeggen Kees en Ton daarover. ‘Kunst heeft ons leven verrijkt. Door de Vereniging Rembrandt te betrekken in je nalatenschap, geef je anderen de gelegenheid dat ook te ervaren. In persoon eindeloos voortleven gaat niet, maar zelf een mogelijkheid scheppen en een kans benutten om door te geven wat jou geraakt en bekoord heeft, dat kan wel.’

Onze vaste bondgenoten

Al vele jaren helpen het Prins Bernhard Cultuurfonds en de VriendenLoterij de Vereniging Rembrandt haar doelstelling te verwezenlijken. Deze organisaties schenken de Vereniging elk jaar een groot bedrag waarmee zij kan bijdragen aan aankopen voor musea. Daarnaast kon de Vereniging in 2022 ook voor het laatste jaar putten uit het voor 2018-2022 ingestelde restauratiefonds dat vijf jaar geleden met een extra bijdrage van € 500.000 is ingesteld. De jaarlijkse hulp is van grote betekenis voor het uitvoeren van onze missie.

42 cameeën

Diverse makers (Europa en Azië)
200 voor Chr.-1500 na Chr.
Halfedelsteen, steen en glas,
16 x 100 mm
RIJKSMUSEUM VAN OUDHEDEN,
LEIDEN

Bijdrage: € 2,5 miljoen, waarvan
€ 30.000 uit het Eleonora
Jeuken-Tesser Fonds, € 25.000
uit het Fonds 1931, € 20.000 uit
het UK Circle Fund en € 1.250
uit het Themafonds Oudheid en
Archeologie.

- Het Prins Bernhard Cultuurfonds schonk de Vereniging Rembrandt in 2022 een bedrag van € 650.000, dat onder andere is gebruikt voor de aankoop van 42 cameeën voor het Rijksmuseum van Oudheden en van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró voor Museum Boijmans Van Beuningen.
- Met de bijdrage van € 400.000 van het VriendenLoterij Aankoopfonds is in 2022 bijgedragen aan vijf aankopen, voor Museum Prinsenhof Delft, het Westfries Museum in Hoorn, Museum De Lakenhal in Leiden, Stadsmuseum Rhenen en Museum Rotterdam.
- In 2022 werden vijf restauraties vanuit het VriendenLoterij Restauratiefonds gefinancierd, voor het Gorcums Museum, het Valkhof Museum in Nijmegen, het Zeeuws maritiem muZEEum in Vlissingen, Kasteel Duivenvoorde en Openluchtmuseum Het Hoogeland in Warffum. In totaal konden 24 restauraties vanuit dit fonds worden gefinancierd. ↘

De kwartierstaat van de familie van Arkel in het Gorcums Museum (voor restauratie)

**Portret van een vaandeldrager van de
Leidse schutterij**

Ary de Vois
1664. Olieverf op paneel, 38,3 x 32,6 cm
MUSEUM DE LAKENHAL, LEIDEN
(bruikleen Vereniging van Belangstellenden
in Museum De Lakenhal)

Bijdrage: € 116.500 waarvan € 109.785 uit het
VriendenLoterij Aankoopfonds en een schenking
van € 6.715 van The School of Life Amsterdam.

2022: het jaar van de vaandeldrager-tour

Het jaar 2022 stond voor ons in het teken van *De vaandeldrager* van Rembrandt. Vanaf 30 april reisde hij elke maand naar een andere provincie. Wij waren erbij, met een feestelijk ‘Wakker worden met Rembrandt’-programma voor alle leden in de provincie waar het werk te gast was. Hiermee onderstrepen we dat deze aanwinst van en voor ons allemaal is.

Aanwinst van het jaar 2022

Een beetje trots waren we wel, toen het gezaghebbende kunstblad *Apollo De vaandeldrager* verkoos tot museumaanwinst van het jaar 2022. Het blad prees daarbij ook de samenwerking tussen overheid en particulieren, waardoor het schilderij voortaan voor iedereen te zien blijft: ‘[...] this bold public-private acquisition by the Dutch has ensured that *The Standard Bearer* will remain accessible to all.’

Overal een ander verhaal

In elk museum werd het schilderij op een andere manier gepresenteerd. Het Fries Museum organiseerde een intieme presentatie rondom *De vaandeldrager* met werk van tijdgenoten. Rijksmuseum Twenthe koos voor een heel andere benadering, door het schilderij te combineren met werken van de hedendaagse kunstenaar Nour-Eddine Jarram, en het Drents Museum presenteerde het met de installatie *De vlaggenhijzers*, gemaakt door drie jonge Drenten: Okki Poortvliet, Vera Vos en Hans van der Werf. Zo toonde elk museum *De vaandeldrager* vanuit een ander gezichtspunt.

Wakker worden met Rembrandt

- Er zijn in 2022 acht 'Wakker worden met Rembrandt'-ontvangsten georganiseerd met lezingen door Merel Deinema en Hilbert Lootsma. De laatste provincies volgden in de eerste maanden van 2023.
- Voor deze bijeenkomsten, die op elke eerste zondagochtend van de maand plaatsvonden, werden alle leden in de betreffende provincie uitgenodigd. Zij mochten een introductie meenemen.
- Voor de lezingen was in sommige musea zoveel belangstelling dat er een tweede lezing werd ingepland. In Alkmaar werden het er zelfs drie. In Den Haag werd de lezing door een overweldigend aantal aanmeldingen noodgedwongen online gehouden.

En verder

- In samenwerking met het Rijksmuseum maakte de Vereniging Rembrandt een boekje over *De vaandeldrager van Rembrandt*, dat Rembrandtleden gratis konden afhalen in de deelnemende musea in de periode dat het werk daar te gast was.
- 'De vaandeldrager on tour' was het best bekeken filmpje op ons YouTube-kanaal: het werd door 1.681 mensen gezien. 📺

Rapper meets Rembrandt:

Op vrijdag 2 september 2022 ging de presentatie rond *De vaandeldrager* in Flevoland van start met een feestelijke opening in Kunstlinie te Almere. De Almeerse rapper Leafy trad daar op met zijn nummer 'City Boy', waarvoor hij zich had laten inspireren door *De vaandeldrager*.

Presentatie Vaandeldrager met lezing in alle provincies was geweldig

Uit: ledenonderzoek 2022

Lezen, zien, beleven

Met onze nieuwsbrieven en filmpjes, het *Bulletin* en ontvangsten in musea blijven we in contact met onze leden en sympathisanten. Het gaat ons hierbij om het creëren van bewustwording en betrokkenheid – en daarmee de groei van het aantal leden – maar vooral ook om het bieden van verdieping en het vertellen van verhalen waarmee museumbezoek leuker en interessanter wordt.

Lezen

- In 2022 ontvingen Rembrandtleden het jaarverslag en drie *Bulletins* met artikelen en interviews over onder andere nieuwe aanwinsten, restauraties en onderzoek.
- Daarnaast verzond de Vereniging Rembrandt vier Aankoop Alerts en twaalf nieuwsbrieven over actuele ontwikkelingen, tentoonstellingen en activiteiten aan de leden. Sympathisanten krijgen altijd een aangepaste versie met een oproep om lid te worden.
- Voor meer informatie over Rembrandt, zijn *Vaandeldrager* en de aankoop van dit werk, maakten we met het Rijksmuseum een boekje dat gratis kon worden afgehaald in de musea van de tour door onze leden (zie p. 45).
- Ook het Rijksmuseum van Oudheden bood Rembrandtleden gratis een publicatie aan, als dank voor hun bijdrage aan de aankoop van 42 cameeën. Uit kostenoverwegingen en om het milieu te sparen sturen we dit soort boekjes niet meer automatisch naar alle leden.
- In 2022 steeg het aantal volgers van onze socialmediakanalen met 13,4 procent naar 13.880. LinkedIn is het meest gegroeid met 40 procent meer volgers, gevolgd door Instagram met 11,5 procent meer volgers. Op Facebook en Twitter bleef de groei beperkt tot 4,3 procent respectievelijk 1,3 procent meer volgers.

- Op Facebook en Instagram was het aankoopbericht over het schilderij van Ary de Vois voor Museum De Lakenhal het populairst, op LinkedIn was het beeldverslag van de Voorjaarsontvangst in Museum Arnhem het best bekeken. Het bericht over de aankoop van de Miró door Museum Boijmans Van Beuningen deed het op Twitter het best.

Zien

- In 2022 heeft de Vereniging Rembrandt vijftien video's over verschillende onderwerpen gemaakt.
- De video 'Een ensemble topcameeën: vijf vragen aan Ruurd Halbertsma' is op alle socialmediakanalen het best bekeken, in totaal 4.700 keer.
- Het aantal minuten dat naar de video's op ons YouTube-kanaal werd gekeken, in totaal 54.612, nam met 5 procent af ten opzichte van 2021.

Geniet altijd van het prachtig uitgevoerde *Bulletin*! Houd die kwaliteit hoog!

Uit: ledenonderzoek 2022

Het is veel laagdrempeliger voor me geworden om kunst te zien of erover te lezen in mijn dagelijks leven

Uit: ledenonderzoek 2022

Beleven

- In 2022 organiseerde de Vereniging Rembrandt in totaal 62 online en fysieke bijeenkomsten, waarvan zestien voor alle leden van de Vereniging Rembrandt.
- De Voorjaarsontvangst was in Museum Arnhem, vlak voor de heropening van het gerenoveerde gebouw.
- De Algemene Ledenvergadering vond plaats in Utrecht met aansluitend een ontvangst in het Centraal Museum.
- Op vrijdag 2 december 2022 was er een speciale avond voor alle bestaande en nieuwe leden rondom de in 2022 aangekochte Miró in het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen. Deze actie leverde niet minder dan zestig nieuwe lidmaatschappen op.
- Er waren in 2022 acht 'Wakker worden met Rembrandt'-ontvangsten (zie pp. 44-45).
- Onder de online-bijeenkomsten waren goed bezochte lezingen van conservator Fleur Roos Rosa de Carvalho over de aankoop van de prenten van Mary Cassatt door het Van Gogh Museum en van conservator Els Hoek over de door Museum Boijmans Van Beuningen aangekochte Miró, de laatste vanuit de studio van The School of Life in Amsterdam.
- Nieuw in 2022 was een driedelige online workshop waaraan Rembrandtleden gratis konden deelnemen. Deze workshop over fotografie werd verzorgd door Maartje van den Heuvel, conservator van de Universitaire Bibliotheken Leiden en lid van de raad van adviseurs van de Vereniging Rembrandt, en de fotografen Dagmar van Weeghel en Willem Diepraam.
- Voor leden onder de 35 jaar waren er JongRembrandt Art Talks in het Stedelijk Museum Amsterdam en in Teylers Museum in Haarlem (zie pp. 28-29).

22 jaar kunstliefde delen

Maar liefst 22 jaar lang had Henk van Os, oud-directeur van het Rijksmuseum, emeritus hoogleraar Kunst en samenleving aan de Universiteit van Amsterdam en oud-bestuurslid van de Vereniging Rembrandt, een column getiteld 'Ogenblik' in het *Bulletin*. Vijf jaar geleden verscheen een bundel met alle tot dan toe geschreven columns. In 2022 droeg hij het stokje over aan kunsthistorica en journaliste Joke de Wolf. We zijn Henk van Os dankbaar voor alle kunstervaringen die hij met ons heeft willen delen.

Activiteiten rond afscheid Fusien Bijl de Vroe

- Eind juni 2022 nam Fusien Bijl de Vroe na 22 jaar afscheid van de Vereniging Rembrandt. Ter gelegenheid hiervan organiseerde de Vereniging in de Oude Lutherse Kerk in Amsterdam een symposium over collectiemobiliteit met als titel 'De kracht van het delen'. Als sprekers waren uitgenodigd Gunay Uslu, staatssecretaris Cultuur en Media – omdat zij was verhinderd, werd haar tekst voorgelezen door Arent Fock –, Arnoud Odding, directeur Rijksmuseum Twenthe, en Matthijs Schouten, ecooloog en filosoof.
- Als afscheidscadeau voor de vertrekkende directeur werd het boekje *In gesprek* gemaakt, een bundel essays over de gesprekken die kunst kan losmaken.
- In het verlengde daarvan maakten negen musea op verzoek van de Vereniging Rembrandt een kleine presentatie rond het thema 'in gesprek', als gebaar van dank voor wat Fusien tijdens haar directoraat heeft gedaan voor de Nederlandse musea.

Beurzen

- De Vereniging Rembrandt was in 2022 ook weer aanwezig op de kunst- en antiekbeurs TEFAF in Maastricht, met dank aan de beurs, die ons ruimte voor een stand aanbood. De presentatie van de aankoop van Museum Flehite van twee schilderijen door Caspar van Wittel zorgde voor veel aanloop en media-aandacht.
- In november 2022 kreeg de Vereniging Rembrandt ruimte aangeboden op het zogenaamde PAN Podium van de kunst- en antiekbeurs PAN in Amsterdam. We lieten hier conservatoren en verzamelaars in drie gesprekken vanuit verschillende invalshoeken in discussie gaan over verzamelen.

Hartelijk dank voor de minicursus fotografie. Ik heb genoten van de inspirerende verhalen van Maartje van den Heuvel. Ik ben geen fotograaf, maak enkel een kiekje, maar er ging een wereld voor mij open. Heel boeiend.

Martina Dubois, Rembrandt lid, per e-mail

Via The School of Life ben ik op de Vereniging Rembrandt geattendeerd

Uit: ledenonderzoek 2022

The School of Life

- De in 2021 gestarte succesvolle samenwerking met The School of Life Amsterdam voor de collegereeksen ‘Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren’ werd in 2022 voortgezet met drie series. Rembrandtleden konden deze programma’s met een aantrekkelijke korting volgen.
- Op 15 februari 2022 ging de online reeks over de 18de en 19de eeuw van start: tien weken lang inspirerende colleges over kunstenaars als Ary Scheffer, Constable, Corot, Manet en Van Gogh. Hieraan namen 2.366 mensen deel.
- In de zomer van 2022 volgde ‘Summer series: van Picasso tot Dalí’, waarin in vijf colleges grote kunstenaars uit de 20ste eeuw de revue passeerden. Dit programma werd door 825 mensen gevolgd.
- Op 11 oktober 2022 begon de tiendelige collegereeks ‘De Europese renaissance’, die door 1.067 deelnemers werd gevolgd. De colleges gingen over kunstenaars als Leonardo da Vinci, Michelangelo, Albrecht Dürer en Jan van Scorel.
- De Vereniging Rembrandt was betrokken bij de programmering, beantwoordde tijdens de colleges inhoudelijke vragen via de live chat en bood na elk college digitaal ook inhoudelijke verdieping aan via de website.
- De samenwerking met The School of Life is niet alleen goed voor onze naamsbe-

kendheid, maar levert ook concrete resultaten op: naast een klein aantal nieuwe leden meldden 157 mensen zich aan voor onze nieuwsbrieven. Rond de colleges werd onze website druk bezocht met in totaal ongeveer 12.000 bezoeken.

- Als dank voor de samenwerking deed The School of Life Amsterdam de Vereniging Rembrandt drie schenkingen, voor de aankoop van werken voor het Westfries Museum, Teylers Museum en Museum De Lakenhal met een totale waarde van € 31.481.

De Vereniging Rembrandt laat zich zien

- In 2022 startte de Vereniging Rembrandt met de campagne ‘Nu van ons allemaal’, een reeks advertenties rond nieuwe aanwinsten om zo de Vereniging Rembrandt onder de aandacht te brengen van een nieuw publiek én om te laten zien dat we meer steunen dan alleen 17de-eeuwse kunst.
- Zeven van deze advertenties verschenen in verschillende landelijke dagbladen, waaronder de *NRC*, *de Volkskrant*, *Trouw* en *Het Financieele Dagblad*, en in het tijdschrift *Kunstschrift*.
- In het tijdschrift *Tableau* verscheen in 2022 twee keer een inhoudelijke column door de Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen, geschreven door onze wetenschappelijke redacteurs.

- Op 16 november 2022 hield directeur Geert-Jan Janse een ‘Museum Talk’ aan de Universiteit Leiden over de Vereniging Rembrandt. Deze presentatie was ook online te volgen.
- Door middel van een radiospotje, een interview en verschillende advertenties in gespecialiseerde uitgaven vestigden we aandacht op nalaten aan cultuur via de Vereniging Rembrandt (zie ook pp. 36-39).

In de pers

- De Vereniging Rembrandt werd in 2022 vaak genoemd in de media, veelal in artikelen en nieuwsberichten over de tour van *De vaandeldrager* en over met onze steun gekochte nieuwe aanwinsten.
- Veel belangstelling was er voor de aankoop van twee kapitale Italiaanse stadsgezichten van Caspar van Wittel door Museum Flehite, bekendgemaakt op de TEFAF van 2022. Zelfs de Franse krant *La Tribune de l’Art* berichtte op 14 juli 2022 over deze aankoop, waarin ook de rol van de Vereniging Rembrandt nadrukkelijk werd genoemd.
- Een andere aankoop die veel aandacht in de regionale én nationale pers genereerde

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Rembrandt in de Utrechtse Geertkerk op 25 juni 2022

was die van *Gezicht op Rhenen* van Jan van Goyen door Stadsmuseum Rhenen.

- Ook de directeurswissel bij de Vereniging Rembrandt kreeg aandacht in de pers. In de *NRC* van 2 juni 2022 verscheen een diepte-interview met Fusie Bijl de Vroe en diverse media namen ons persbericht over de aanstelling van Geert-Jan Janse over.
- En af en toe krijgen we aandacht dankzij een lid. Zo interviewde *De Gelderlander* op 17 mei 2022 ons trouwe lid Annemarie de Knecht-van Eekelen naar aanleiding van de rubriek ‘Lezers helpen lezers’, waarin zij – genoodzaakt door ruimtegebrek – al haar oude jaargangen van het *Bulletin* aanbood.

Foto: Paul Rogp

Annemarie doet met pijn in het hart afstand van haar tijdschriften: ‘Een gratis cursus kunstgeschiedenis’

De Gelderlander 17 mei 2022

Naar verenigingrembrandt.nl

- In 2002 werden ruim 226.000 bezoeken aan onze website gebracht, een toename van ruim 34 procent ten opzichte van 2021.

- Die toename zit hem vooral in het organisch zoekverkeer en het websitebezoek naar aanleiding van onze nieuwsbrieven, dat met 45 respectievelijk 43 procent steeg.
- Organisch en betaald zoekverkeer (Google Ads) maken samen nu zo’n 50 procent van ons verkeer uit.
- In 2022 zagen we ook een sterke stijging van het aantal mensen dat via hun mobiele telefoon of tablet op onze website komt: 58 procent. Ruim de helft van ons verkeer is nu dus mobiel.

Eenmaal op verenigingrembrandt.nl

- In 2022 werden 428.000 unieke pagina’s bezocht, 29 procent meer dan in 2021.
- Er waren in 2022 966 inschrijvingen voor onze nieuwsbrieven, iets meer dan de 925 van 2021.
- Pagina’s over gesteunde aankopen en musea maakten in 2022 gezamenlijk twaalf procent van het totale aantal paginaweergaven uit. Ook de pagina’s over de Rembrandtkaart en *De vaandeldrager* werden veel bezocht.
- De meest bezochte pagina’s over acties waren die over het partnership met The School of Life en de collegereeksen met ongeveer 12.000 bezoeken en die over de stemactie voor de Rembrandtkaart met zo’n 8.400 bezoeken.

Leden aan het woord

Onze leden schromen niet om ons te vertellen wat ze vinden. Het hele jaar door ontvangen wij mails over door ons gesteunde aankopen, over ontvangsten en andere onderwerpen. Daarnaast houden we elk jaar een onderzoek onder onze leden. Wij zijn blij met suggesties en opmerkingen, of die nu positief of kritisch zijn, want die houden ons scherp.

Aan het ledenonderzoek waarvoor wij eind 2022 via onze nieuwsbrief een uitnodiging stuurden, deden 233 leden mee. Zij gaven ons complimenten, met name de Rembrandtkaart, de informatievoorziening en de samenwerking met The School of Life werden hoog gewaardeerd, noemden aandachtspunten, die vaak over de verjonging van de Vereniging gingen, en spraken ons soms ook streng toe over de steunverlening voor een specifieke aankoop.

Ontvangsten en diversiteit

In 2022 hebben wij meer bijeenkomsten georganiseerd dan ooit, van Alkmaar tot Arnhem en van Leeuwarden tot 's-Hertogenbosch. Diverse leden merkten op dat bijeenkomsten vaak niet op de door hen gewenste dagen of tijdstippen zijn of op een te grote reisafstand plaatsvinden. Een aantal leden signaleerde dat de aanmeldprocedure bij enkele recente ontvangsten niet vlekkeloos verliep, en enkelen uitten hun teleurstelling over previews die al binnen enkele uren volgeboekt waren (zie 'Uitgelicht' hieronder).

Een ander vaak genoemd verbeterpunt is de diversiteit binnen het bestuur (zie hierover p. 67).

Uw mening telt

Dat wij luisteren naar onze leden blijkt onder andere uit dit jaarverslag, dat voor het eerst alleen digitaal wordt verspreid. In de afgelopen jaren lieten vele leden ons weten geen prijs te stellen op een papieren jaarverslag, vooral vanwege de kosten, maar ook vanwege het milieu. Die opmerkingen speelden een rol bij ons besluit het jaarverslag niet meer te drukken. Nieuw in 2022 was ook ons onderzoek onder de leden die zich in het jaar daarvoor hadden opgegeven voor ons ledenpanel. Deze groep, die bestaat uit een kleine tweehonderd leden, benaderen wij ten minste één keer per jaar over specifieke onderwerpen. Zo vroegen we hen in 2022 naar hun (social)mediagebruik. Deze informatie over onze doelgroep helpt ons om gericht te kunnen adverteren. ↘

Uitgelicht

Waarom zitten previews zo vaak snel vol?

De Vereniging Rembrandt kreeg in 2022 veel reacties van teleurgestelde leden over previews die heel gauw volgeboekt waren. Wij begrijpen deze teleurstelling en vinden het heel jammer als leden misgrijpen bij een ontvangst. Tegelijkertijd moeten we onderkennen dat we tegen grenzen aanlopen. Het aantal leden van de Vereniging Rembrandt is in tien jaar van ruim 11.000

naar ruim 17.000 gegroeid, het aantal activiteiten is veelelvoudigd en waar er voorheen zelden meer dan driehonderd of vierhonderd belangstellenden voor een ontvangst waren, zijn dat er de laatste jaren soms meer dan duizend. Het organiseren van zeer grote bijeenkomsten, om zoveel mogelijk mensen een plek te kunnen geven, is complex en tijdrovend. Bovendien is het een uitdaging het verenigingsgevoel ook bij grote bijeenkomsten vast te houden. Zo schreef een lid ons te verlangen naar meer persoonlijke aandacht bij lezingen en ontvangsten. 'Ik voel me nu

nog wat verloren en zoekend.' Maar een zwaarwegender bezwaar is dat zulke aantallen een te grote druk leggen op de capaciteit van de musea en die van het bureau, waar medewerkers steeds meer tijd kwijt zijn aan de organisatie van dit soort evenementen en de verwerking van aan- en afmeldingen. Het organiseren van een extra bijeenkomst wanneer een bepaalde ontvangst snel is volgeboekt, is om logistieke redenen en vanwege de kosten in de meeste gevallen niet mogelijk.

PLAATS	AANVRAGER	BETREFT	TOEGEKEND BEDRAG IN €	% VAN DE AANKOOPSOM
--------	-----------	---------	--------------------------	------------------------

GESTEUNDE AANKOPEN 2022

Amsterdam	Stedelijk Museum Amsterdam	DRIFT, Volkswagen Beetle 1980	45.000	41%
Amsterdam	Stedelijk Museum Amsterdam	Hannah Höch, <i>From an ethnographic museum no. IX</i>	87.500	35%
Delft	Museum Prinsenhof Delft	Cornelis de Man, <i>Beschildeerde lijst met putti en toiletattributen</i>	130.000	68%
Den Bosch	Het Noordbrabants Museum	Pierre Coustain, <i>Wapenborden van Jean de Melun en Philippe de Croÿ als ridders van het Gulden Vlies</i>	75.000	50%
Den Haag	Kunstmuseum Den Haag	Paula Rego, <i>The Pillowman</i>	800.000	40%
Den Haag	Kunstmuseum Den Haag	Andries Grill, <i>Bekerschroef</i>	100.000	20%
Enschede	Rijksmuseum Twenthe	Jenny Holzer, <i>Orwell Yellow White II</i>	35.000	35%
Haarlem	Teylers Museum*	David Joris, <i>David strijdend met de ondeugden</i>	65.600	50%
Hoorn	Westfries Museum**	Caspar van Wittel, <i>Gezicht op Hoorn</i>	110.000	48%
Leiden	Univ. Bibliotheken Leiden	Steeff Zoetmulder, <i>50 originele fotoafdrukken</i>	20.000	40%
Leiden	Nationaal Museum van Wereldculturen	Yang Yongliang, <i>Phantom Landscape III – Triptych</i>	23.750	38%
Leiden	Rijksmuseum van Oudheden	Diverse makers, <i>42 cameeën</i>	2.500.000	46%
Leiden	Museum De Lakenhal***	Ary de Vois, <i>Portret van een vaandeldrager van de Leidse schutterij</i>	116.500	25%
Rhenen	Stadmuseum Rhenen	Jan van Goyen, <i>Gezicht op Rhenen</i>	175.000	50%
Rotterdam	Museum Boijmans Van Beuningen	Joan Miró, <i>Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)</i>	3.220.816	40%
Rotterdam	Museum Rotterdam****	Cornelis Saftleven, <i>Veemarkt</i>	175.000	47%
Totaal gesteunde aankopen in 2022			7.679.166	
Den Bosch	Design Museum	Gijs Bakker, <i>Prototypes en modellen</i>	-730	
Rhenen	Stadmuseum Rhenen	Jan van Goyen, <i>Gezicht op Rhenen</i>	6.165	
Stavenisse	Hervormde Kerk Stavenisse	Rombout Verhulst, <i>Grafmonument Hieronymus van Tuyl van Serooskerke (restauratie)</i>	1.380	
Totaal inclusief vrijval en crowdfunding projecten 2021 en 2022			7.685.981	

RESTAURATIES 2022

Gorinchem	Gorcums Museum	Anoniem, <i>Kwartierstaat van de familie Van Arkel</i>	3.259	
Nijmegen	Valkhof Museum	Gerrit Schouten, <i>Diorama plantage Kerkshoven</i>	18.305	
Vlissingen	Zeeuws maritiem muZEEum	Anoniem, <i>Trofeeënlijsten rond portretten Michiel de Ruyter en Anna van Gelder</i>	54.891	
Voorschoten	Kasteel Duivenvoorde	Evert Crijnsz. van der Maes, <i>Portretten Johan van Wassenaer en Maria van Voorst van Doorwerth</i>	17.506	
Warffum	Openluchtmuseum Het Hoogeland	Roelof Koets II, <i>Familieportret van Louis Trip met vier kinderen, met op de achtergrond de Asingaborg te Warffum</i>	8.408	
Totaal gesteunde restauratieprojecten in 2022			102.369	
Leens	Museum Borg Verhildersum	Hendrick ten Oever, <i>Portret van Gratia Susanna Clant</i>	-479	
Schiedam	Stedelijk Museum Schiedam	Anoniem, <i>Stadsgezicht met Huis te Riviere</i>	-216	
Totaal gesteunde restauratieprojecten in 2022 inclusief vrijval			101.674	

ONDERZOEKSBEURZEN 2022

Leiden	Nationaal Museum van Wereldculturen	Onderzoek naar de Chinese kalligrafie- en schilderkunststudio de Rongbaozhai	20.000	
	Suzanne Kooloos	Onderzoek naar 'bubbelobjecten' uit de internationale beurscrisis van 1720	2.500	
Totaal gesteunde onderzoeksbeurzen in 2022			22.500	

BELANGENBEHARTIGING 2022

In 2022 is er een documentaire over de Vereniging Rembrandt gemaakt in verband met haar 140-jarige bestaan in 2023. De kosten hiervoor (€ 266.200) zijn voor 216.000 gedekt door een schenking van Fonds 1999. Verder zijn 2022 twee aanvragen voor de actie 'Buitenkans' gehonoreerd: € 15.000 (Museum Rembrandthuis) en € 13.500 (Museum Belvédère); in totaal € 28.500. De Turing Foundation steunt de presentaties van beide musea met hetzelfde bedrag.			294.700	
Totaal belangenbehartiging 2022			294.700	

BEWUSTWORDING 2022

Bijdrage toegezegd aan <i>Simiolus Netherlands Quarterly for the History of Art</i> (met als tegenprestatie een advertentie)			1.807	
Totaal bewustwording in 2022			1.807	

TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING IN 2022

8.106.661

UIT ALGEMENE MIDDELEN	VRIENDENLOTERIJ AANKOOPFONDS	BIJDRAGE FONDSEN	FONDSEN
-----------------------	------------------------------	------------------	---------

45.000			
72.500		15.000	Helze Fonds
	50.000	30.000 25.000 25.000	Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst Johannes Vermeer Fonds Caius Fonds
58.600		16.400	Jheronimus Fonds
628.500		71.500 50.000 30.000 20.000	Van Rijn Fonds Titus Fonds Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst Desirée Lambers Fonds
100.000			
		35.000	Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst
15.600		25.000 25.000	Prenten en Tekeningen KOG-Vereniging Rembrandt Fonds
19.654	60.346	30.000	Dorodarte Kunst Fonds
20.000			
		23.750	Themafonds Fotografie en Video
2.423.750		30.000 25.000 20.000 1.250	Eleonora Jeuken-Tesser Fonds * Fonds 1931 UK Circle Fund Themafonds Oudheid en Archeologie
6.715	109.785		
	106.000	54.000 15.000	Fonds van de Utrecht & Gooi Cirkel Alida Fonds
2.515.816		500.000 100.000 75.000 30.000	Nationaal Fonds Kunstbezit * Dura Kunstfonds Innorosa Fonds Moderne kunst
51.131	73.869	50.000	Gisbert van Laack Fonds
5.957.266	400.000	1.321.900	
-730			Vrijval deel aanvraag 2021 € 34.270 betaald
6.165			Crowdfunding
1.380			Crowdfunding
5.964.081	400.000	1.321.900	

	3.259		VriendenLoterij Restauratiefonds
	18.305		VriendenLoterij Restauratiefonds
	54.891		VriendenLoterij Restauratiefonds
	17.506		VriendenLoterij Restauratiefonds
	8.408		VriendenLoterij Restauratiefonds
	102.369		
	-479		Groninger Fonds (vrijval)
	-216		VriendenLoterij Restauratiefonds (vrijval)
	101.674		

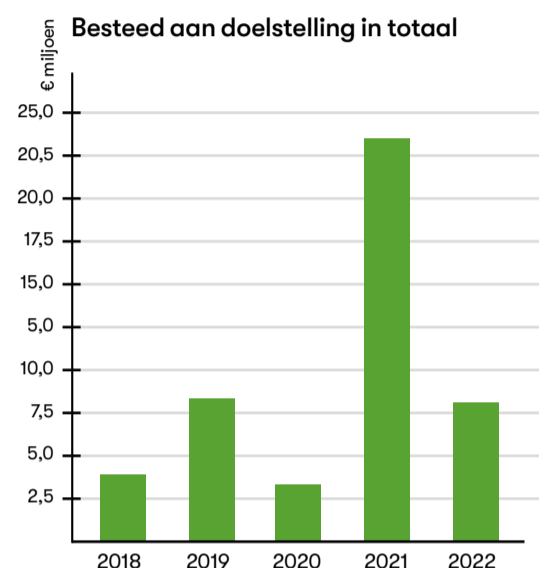
		20.000	Kroese-Duijsters Fonds
		2.500	Claudine de With Beurs
		22.500	

294.700			
294.700			

1.807			
1.807			

6.260.588	501.674	1.344.400	
-----------	---------	-----------	--

Mogelijk gemaakt in 2022 dankzij uw steun

* Mede dankzij de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds

* Inclusief extra bijdrage € 5.112 Afdracht School of Life Amsterdam (Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren - Summer series: van Picasso tot Dalí)

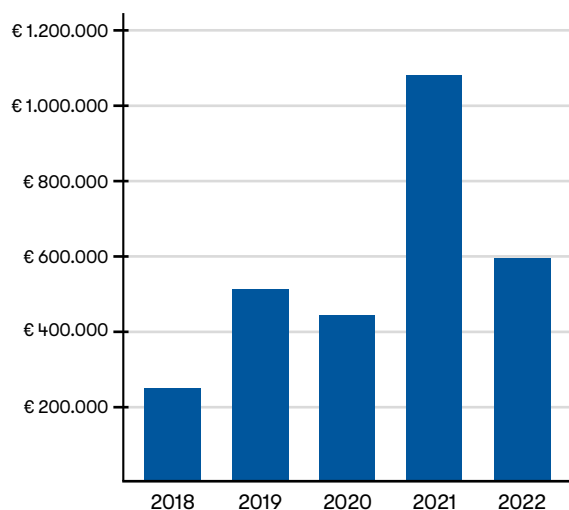
** Inclusief extra bijdrage € 19.654 Afdracht School of Life Amsterdam (Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren - 18de en 19de eeuw)

*** Inclusief extra bijdrage € 6.715 Afdracht School of Life Amsterdam (Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren: Europese renaissance)

**** Inclusief extra bijdrage € 15.000 Het Prins Fonds/Prins Bernhard Cultuurfonds

Financiële huishouding

Schenkeningen

Enmalige schenkingen

De Vereniging Rembrandt ontvangt naast structurele bijdragen uit contributie-, meester- en cirkellidmaatschappen ook eenmalige donaties. In 2022 was dit € 597.429. Er werd € 39.264 extra bijgedragen door leden boven op de contributie. Daarnaast is er € 58.248 aan ongeoormerkte schenkingen ontvangen, € 82.837 voor open Fondsen op Naam en € 135.000 vanuit stichtingen voor Fondsen op Naam, waaronder een eenmalige schenking van € 110.000 voor het Johannes Vermeer Fonds van een stichting die is opgeheven. Van Fonds 1999 is een schenking ontvangen van € 216.000. Van The School of Life Amsterdam zijn afdrachten van in totaal € 26.369 ontvangen, die zijn besteed aan de aankopen van het Westfries Museum en Museum De Lakenhal. Het Prins Fonds/ Prins Bernhard Cultuurfonds schonk € 15.000 voor de aankoop van Museum Rotterdam. Crowdfunding voor de restauratie van het grafmonument in Stavenisse en de aankoop van Stadsmuseum Rhenen bracht € 7.545 op. Ten slotte heeft het Rijksmuseum voor € 17.166 bijgedragen aan het boekje over *De vaandeldrager*.

Reserves en fondsen

De Vereniging Rembrandt beschikt over fondsen met een specifieke doelstelling en overige reserves. De reserves worden aangewend om op lange termijn de statutaire doelstellingen van de Vereniging te ondersteunen en de continuïteit van de voorzienbare werkzaamheden te waarborgen. Deze reserves worden alleen aangesproken als zich een aankoop van uitzonderlijk belang voordoet waarvan de gewenste steun de reguliere middelen te boven gaat. Dat was in 2022 het geval bij *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* voor Museum Boijmans Van Beuningen en

de 42 cameeën voor het Rijksmuseum van Oudheden.

Het gezamenlijk vermogen van de fondsen en reserves wordt belegd in effecten. De hierop behaalde rendementen, die jaarlijks sterk kunnen fluctueren, dienen ter dekking van de organisatiekosten. In de jaren waarin de behaalde rendementen hoger zijn dan de kosten van de organisatie, wordt het meerdere toegevoegd aan de reserves. In de jaren waarin deze niet (geheel) worden gedekt door de behaalde rendementen, komen de kosten ten laste van de eigen reserves. In 2022 is er € 8,1 miljoen besteed aan de doelstelling, was er een negatief beleggingsresultaat van € 6 miljoen en is, ondanks de opbrengsten uit contributies en (on)geoormerkte giften, de uiteindelijke onttrekking aan de reserves en fondsen € 12,4 miljoen (2021: € 16,8 miljoen).

Het uitgangspunt van de Vereniging de contributies, nalatenschappen en giften van leden optimaal ten goede te laten komen aan de doelstelling, komt tot uiting in het beleggingsbeleid, dat gericht is op een rendement tegen een aanvaardbaar risico. Het streven is dat er voldoende inkomen gegenereerd wordt in combinatie met de ambitie om het vermogen in reële termen op lange termijn in stand te houden en mogelijk in waarde te laten groeien, waarbij de beleggingsinkomsten in eerste instantie worden gebruikt om de organisatiekosten van de Vereniging te dekken.

De nieuwe ratio wervingskosten en retentie in percentage van de som van de geworven baten is in 2022 33,8 procent (2021: 27,8 procent).

Er wordt een eigen norm gehanteerd voor de kosten van beheer en administratie. Deze mogen maximaal 10 procent van de totale lasten bedragen. De Vereniging blijft in 2022 ruim onder deze norm, omdat de som der lasten in 2022 net als in 2021 hoog is vanwege het bedrag

Rechts de twee in 2022 verworven wapenborden van Het Noordbrabants Museum

besteed aan de doelstelling: 6,6 procent (2021: 2,6 procent).

Fondsen op Naam en Cirkels

De Vereniging belegt ook het vermogen dat in de Fondsen op Naam, de Themafondsen en de Cirkelfondsen is ondergebracht. De beleggingsresultaten van het vermogen van de fondsen (het saldo van zowel de baten als de lasten) worden aan de reserves van de Vereniging toegevoegd en zijn daarmee beschikbaar voor de doelstelling van de Vereniging. Bij een klein aantal fondsen worden de beleggingsbaten overeenkomstig eerder gemaakte afspraken toegerekend aan de inkomsten van die fondsen.

Verantwoording

Het bestuur is verantwoordelijk voor de financiën van de Vereniging Rembrandt. Daarnaast is er een Financiële commissie, bestaande uit drie leden van het bestuur onder wie de penningmeester, die organisatorisch bij haar werkzaamheden wordt ondersteund door het hoofd financiën van de Vereniging. In de Financiële commissie

zijn medio 2022 de bestuursleden wier termijn afliep, opgevolgd door drie andere bestuursleden. Deze commissie komt ieder kwartaal bijeen, waarbij meestal ook de directeur aanwezig is, en rapporteert aan het bestuur, dat de beslissingen neemt en verantwoording aflegt in het jaarverslag en aan de Algemene Ledenvergadering.

Beleggingsbeleid

Het vermogensbeheer is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele bestuur. De Vereniging Rembrandt streeft naar verantwoord beheer, door zo professioneel mogelijk, met goed rendement en tegen lage kosten te beleggen, met oog voor maatschappelijk verantwoordelijk ondernemen. Het beleggingsbeleid van de Vereniging Rembrandt is vastgelegd in het op 7 februari 2020 door het bestuur vastgestelde beleggingsreglement dat op de website van de Vereniging is gepubliceerd. Centraal in dit beleggingsbeleid staan een lange beleggingshorizon, risicospreiding door diversificatie, beheersbare complexiteit, lage en transparante kosten, en maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Sinds 2016 is Aegon Asset Management (AAM) de vermogensbeheerder van de Vereniging Rembrandt.

In het beleggingsbeleid is duurzaamheid op zorgvuldige wijze opgenomen. De Vereniging volgt de United Nations Global Compact-principes op het gebied van mensenrechten, kinderarbeid, milieu en anticorruptie. Tabaksondernemingen worden ook uitgesloten. AAM heeft in 2022 onder meer Green Bonds aan de portefeuille toegevoegd en de CO₂-reductie-doelstelling voor actief belegde aandelen verhoogd naar 50 procent om meer invulling te geven aan het MVB-beleid.

De penningmeester en het hoofd financiën hebben vier keer per jaar overleg met de

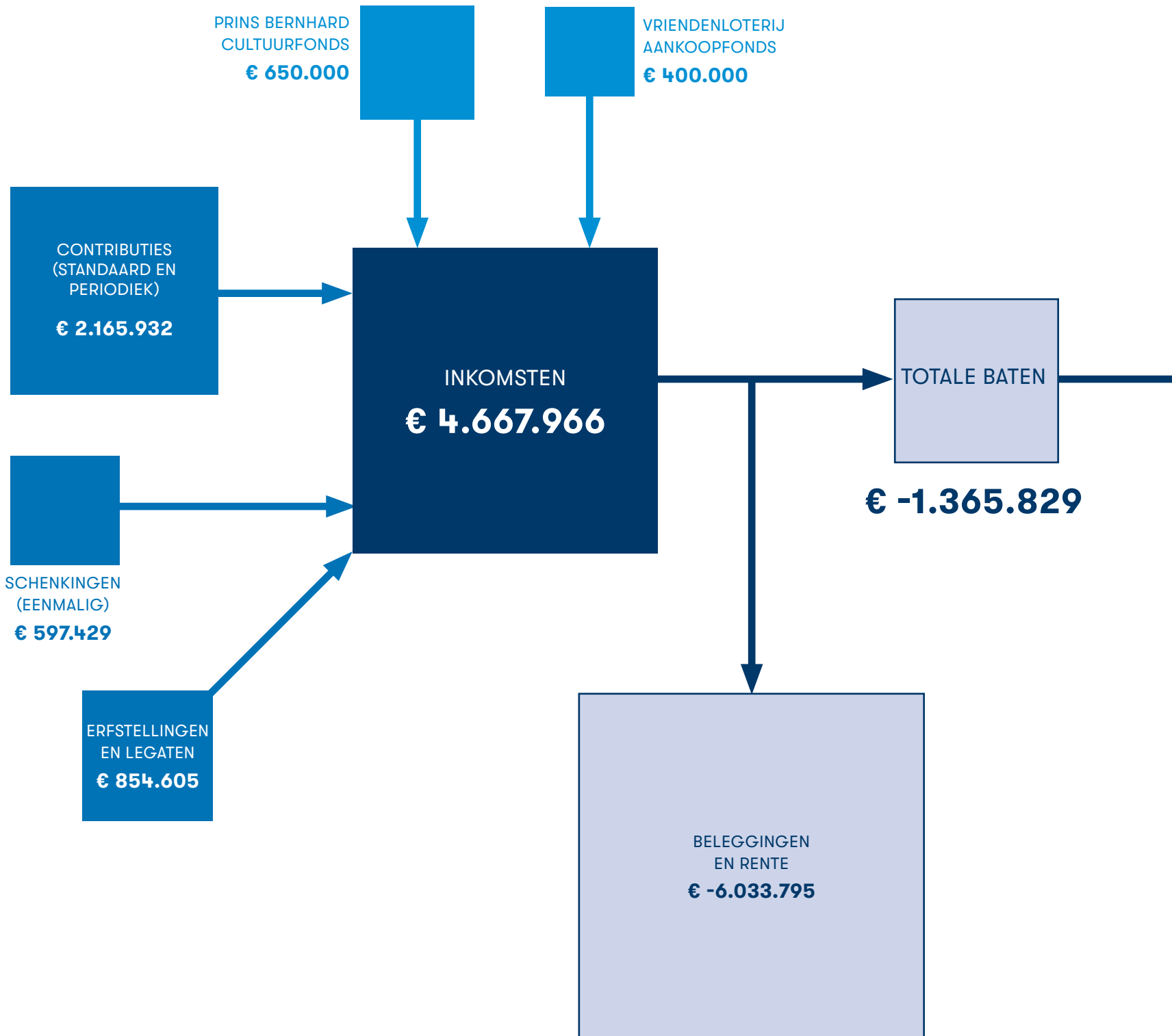
vermogensbeheerder – waarvan eenmaal met de voltallige Financiële commissie – voor het evalueren van de beleggingsresultaten.

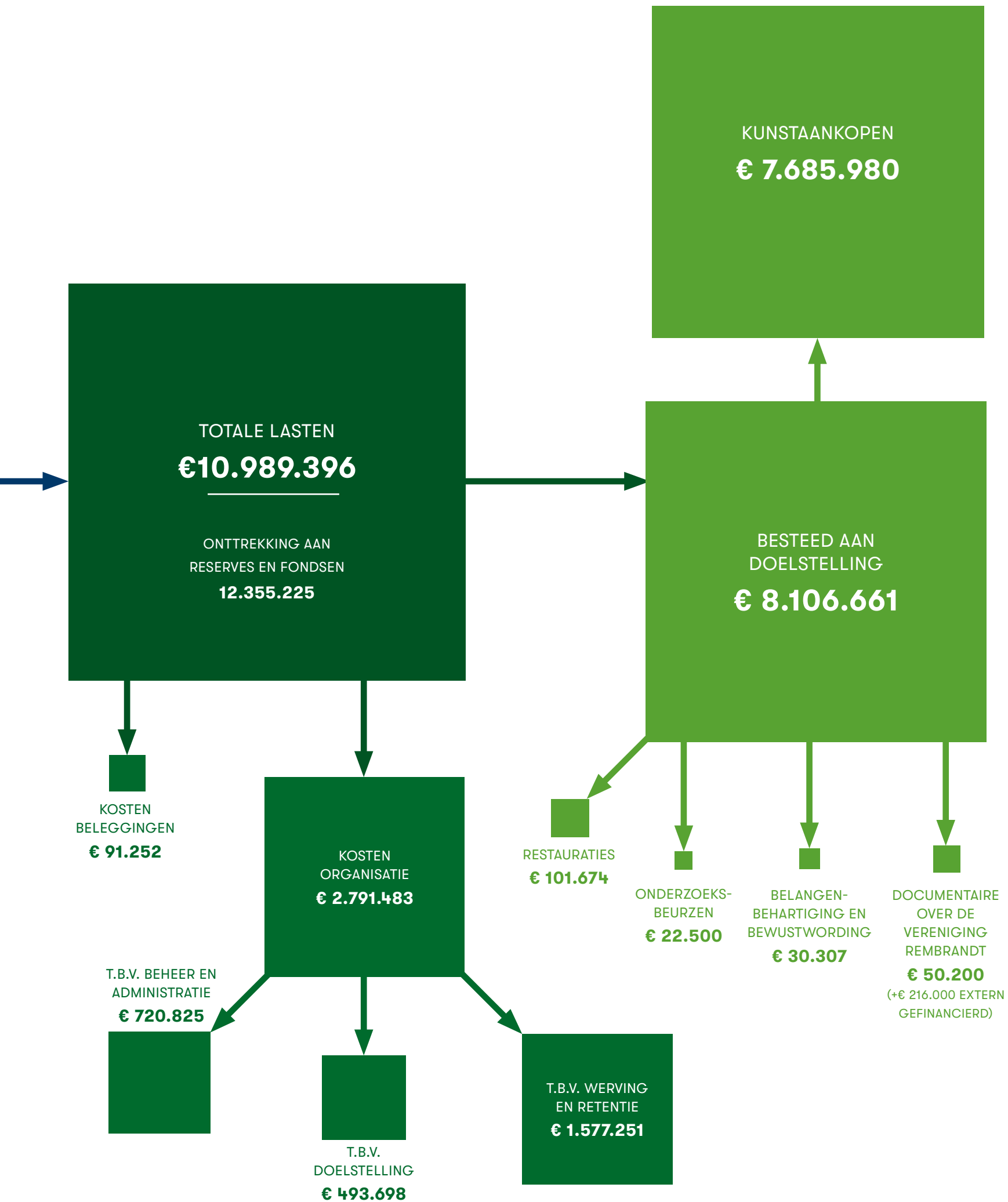
Risicomanagement

De Vereniging Rembrandt inventariseert periodiek de risico's die er voor de organisatie bestaan en de maatregelen die zijn getroffen om die te beheersen. Deze inventarisatie bestaat uit zo'n veertig punten met betrekking tot strategische risico's, operationele risico's, compliance en financiële verslaglegging. Het gaat om onderwerpen als databeveiliging, financiële reserves en het voldoen aan relevante wet- en regelgeving, inclusief doelstellingen op lange termijn. Hierbij zijn de kans dat bepaalde gebeurtenissen zich voordoen, de impact en de beheersmaatregelen van deze onderwerpen in kaart gebracht. Deze jaarlijkse inventarisatie wordt in de Financiële commissie besproken en met het bestuur gedeeld.

De Vereniging heeft in 2022 verdere stappen gezet in het verbeteren van het nieuwe CRM-systeem en de koppeling met andere systemen. In 2023 wordt een aantal IT-deelprojecten uitgevoerd, waaronder een scan van de cybersecurity. ↘

Baten en lasten 2022

Balans per 31 december 2022

(na bestemming resultaat)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Immateriële vaste activa		
Automatiseringsproject	125.508	179.917
Materiële vaste activa		
Kunstvoorwerpen	1	1
Inventaris	5.197	10.432
	5.198	10.433
Financiële vaste activa		
Effecten	25.296.874	55.898.476
Vorderingen en overlopende activa	831.669	735.001
Liquide middelen	1.457.502	576.743
	<u>2.289.171</u>	<u>1.311.744</u>
	<u>27.716.751</u>	<u>57.400.570</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves (besteedbaar)		
Overige reserves	<u>17.021.665</u>	<u>28.719.496</u>
Totaal reserves	17.021.665	28.719.496
Fondsen (geoormerkt)		
Fondsen op Naam	7.481.350	7.679.331
Nationaal Fonds Kunstbezit	855.099	1.547.674
Themafondsen	616.252	544.352
Cirkelfondsen	<u>226.608</u>	<u>65.345</u>
Totaal Fondsen	9.179.309	9.836.702
Totaal reserves en fondsen	26.200.974	38.556.198
Kortlopende schulden	<u>1.515.777</u>	<u>18.844.372</u>
	<u>27.716.751</u>	<u>57.400.570</u>

Staat van baten en lasten over 2022

(en resultaatbestemming)

	2022 Werkelijk €	2022 Begroting €	2021 Werkelijk €	2023 Begroting €
Baten				
Baten van particulieren				
Contributies*	843.310	914.000	934.511	876.155
Giften	1.902.885	1.596.000	2.427.194	1.476.000
Erfstellingen en legaten	854.605	p.m.	695.218	p.m.
	3.600.800	2.510.000	4.056.923	2.352.155
Baten van loterijorganisaties				
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000	400.000	400.000
	400.000	400.000	400.000	400.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven				
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000	650.000	650.000
Bijdrage andere organisaties	17.166	30.000	-	30.000
	667.166	680.000	650.000	680.000
Som van de geworven baten	4.667.966	3.590.000	5.106.923	3.432.155
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Aankopen	7.178.436	p.m.	21.085.412	p.m.
Aankopen vanuit Nationaal Fonds Kunstbezit	500.000	p.m.	2.196.105	p.m.
Schenkingen extra geoormerkt	7.545	p.m.	-	p.m.
Restaurants	101.674	p.m.	161.480	p.m.
Onderzoeksbeurzen	22.500	p.m.	55.500	p.m.
Belangenbehartiging	294.700	p.m.	56.671	p.m.
Bewustwording	1.807	p.m.	2.420	p.m.
	8.106.661	p.m.	23.557.588	p.m.
Kosten eigen organisatie toegerekend aan				
- Aankopen	238.407		190.253	
- Restaurants	15.000		15.000	
- Onderzoeksbeurzen	10.000		10.000	
- Belangenbehartiging	75.000		75.000	
- Bewustwording	155.000		155.000	
Doelstelling totaal	493.407	506.709	445.253	486.676
Werving en retentie baten	1.577.251	1.616.166	1.420.149	1.555.735
Beheer en administratie	720.825	760.126	667.934	710.992
	2.791.483	2.883.000	2.533.336	2.753.403
Som van de lasten**	10.898.144	2.883.000	26.090.924	2.753.403
Saldo voor financiële baten en lasten	-6.230.178	707.000	-20.984.001	678.752
Baten uit beleggingen en rentebaten				
Directe baten	19.289	-	63.250	-
Koersresultaat effecten	-6.053.084	1.375.000	4.189.491	1.241.250
	-6.033.795	1.375.000	4.252.741	1.241.250
Kosten van beleggingen				
Kosten van beleggingen	91.252	125.000	120.066	110.000
Saldo financiële baten en lasten	-6.125.047	1.250.000	4.132.675	1.131.250
Saldo van baten en lasten	-12.355.225	1.957.000	-16.851.326	1.810.002
Bestemming saldo van baten en lasten				
Onttrekking aan reserves (besteedbaar)	-11.697.831		-7.282.511	
Bestemmingsreserves				
Onttrekking aan fondsen (geoormerkt)	35.181		-7.560.725	
Onttrekking aan Nationaal Fonds Kunstbezit	-692.575		-2.008.090	
	-12.355.225		-16.851.326	
Bestedingspercentage baten:	173,67% (8,11 / 4,67 mln)		461,29% (23,56 / 5,11 mln)	
Bestedingspercentage lasten:	74,39% (8,11 / 10,99 mln)		90,29% (23,56 / 26,09 mln)	

* Sinds 2022 wordt de contributiewaarde van akteleden toegerekend aan contributies i.p.v. giften vanwege nieuwe richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De vergelijkende cijfers in de begroting van 2022 en in 2021 zijn aangepast.

** Som der lasten wordt vertekend t.o.v. begroting omdat besteed aan doelstellingen in de begroting een p.m.-post is. Sinds 2020 zijn de toegerekende kosten opgenomen in de staat van baten en lasten; zie tabel lastenverdeling in de jaarekening.

Fondsen 2022

	Stand per 1 jan 22	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restauratie	Stand per 31 dec 22
Fondsen op Naam							
A. Quist-Rütter Fonds	173.283						173.283
Alida Fonds	15.000			15.000			
Beintema-Dubbeldam Fonds	2.010.660	-298.334	5.112				1.717.438
Cleyndert Fonds	75.653	-2.932					72.721
Coleminks Fonds	15.000						15.000
Daan Cevat Fonds			15.000				15.000
Dames Spoorenberg Fonds			25.000				25.000
Desirée Lambers Fonds	33.000		15.525	20.000			28.525
Dorodarte Kunst Fonds	714.833			30.000			684.833
Dura Kunstfonds	1.249.387	-177.980		100.000			971.407
E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds	20.000						20.000
Eleonora Jeuken-Tesser Fonds	50.000		15.000	30.000			35.000
Fonds 1931	40.000			25.000			15.000
Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst			17.500				17.500
Gisbert van Laack Fonds	614.707			50.000			564.707
Hans en Thea Alders-Timmer Fonds			75.000				75.000
H.E.J. Mirandolle Fonds	200.000						200.000
Helze Fonds			15.000	15.000			
Hendrik de Jong Fonds	188.924	39					188.964
Het Liesbeth van Dorp Fonds	55.000						55.000
Ina van Doormaal Fonds	100.000						100.000
Innorosa Fonds	105.000		30.000	75.000			60.000
J.G. van Oord Fonds	60.000						60.000
Johannes Vermeer Fonds			110.000	25.000			85.000
Kroese-Duijsters Fonds	20.560		20.000		20.000		20.560
Kruger Fonds	28.299						28.299
Liente Dons Fonds	30.000						30.000
Maljers-de Jongh Fonds	80.000		20.000				100.000
Marijke Laarhoven Fonds	75.000		100.000				175.000
Mevrouw M. Boersma Fonds	147.759						147.759
Mr. Cornelis Roozen Fonds	135.000						135.000
Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds	53.750		15.000				68.750
mr Rickert J-F. Blokhuis Fund	35.000						35.000
Nationaal Fonds Kunstbezit	1.547.674	-192.575		500.000			855.099
Op Dreef Fonds	20.000		50.000				70.000
P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst	77.250						77.250
Ruze Fonds	39.000						39.000
Schorer Romeijn Grothe Fonds	15.000						15.000
Schoufour-Martin Fonds [aankoop]	40.000						40.000
Schoufour-Martin Fonds [onderzoek]	90.000						90.000
Stichting het 'Meyjes Fonds'	10.000		25.000				35.000
Van Beekhof Fonds	37.500		15.000				52.500
Van der Klaauw Fonds	28.106		15.000				43.106
Van Lith-Dumont Fonds	144.000						144.000

	Stand per 1 jan 22	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restauratie	Stand per 31 dec 22
VriendenLoterij Aankoopfonds	55.583		400.000	400.000			55.583
VriendenLoterij Restauratiefonds	146.855					102.153	44.702
Warning-Meijaard Fonds	5.000		15.000				20.000
Willem en Mary Reus-de Lange Fonds	307.783						307.783
Open fondsen (opengesteld voor geormerkte schenkingen)							
Claude Monet Fonds (Impressionisme)	154.650		28.450				183.100
Claudine de With Beurs	500		2.500		2.500		500
Ekkart Fonds	2.159		21.000				23.159
Fonds Fusien			125.462				125.462
Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst	42.250		1.250				43.500
Groninger Fonds	137.879		13.600			-479	151.959
Totaal Fondsen op Naam	9.227.005	-671.782	1.190.399	1.285.000	22.500	101.674	8.336.449
Themafondsen							
Oudheid en Archeologie	1.250		1.250	1.250			1.250
Middeleeuwen en Renaissance	28.000		16.500				44.500
17de-eeuwse schilderkunst	40.560		66.500	30.000			77.060
18de-eeuwse schilderkunst	1.250		1.000				2.250
19de-eeuwse schilderkunst	39.500		10.500				50.000
Moderne kunst (1880-1950)	12.250		33.000	30.000			15.250
Naoorlogse en Hedendaagse kunst	73.250		39.000	65.000			47.250
Beeldhouwkunst	14.700		3.200				17.900
Fotografie en Video	46.000		12.000	23.750			34.250
Prenten en Tekeningen	87.266		16.200	25.000			78.466
Toegepaste kunst en Design	6.379		7.000				13.379
Glas	120.308		5.500				125.808
Keramiek	2.860		2.500				5.360
Zilver	62.000		27.000				89.000
Restauratie	8.779		5.750				14.529
Totaal Themafondsen	544.352	—	246.900	175.000	—	—	616.252
Cirkelfondsen							
Caius Fonds	7.100		38.800	25.000			20.900
Cornelia Cirkel*							
Hendrickje Fonds			49.500				49.500
Jheronimus Fonds	10.800		27.500	16.400			21.900
KOG-Vereniging Rembrandt Fonds	33.300		17.000	25.000			25.300
Rembrandt UK Circle Fund	6.646		14.362	20.000			1.008
Saskia Fonds			35.500				35.500
Titus Fonds	3.999		115.000	50.000			68.999
Utrecht & Gooi Cirkel	3.500		54.000	54.000			3.500
Van Rijn Fonds			71.500	71.500			
Totaal Cirkelfondsen	65.345	—	423.162	261.900	—	—	226.608
Totaal Fondsen	9.836.702	-671.782	1.860.461	1.721.900	22.500	101.674	9.179.309

*In 2022 heeft de Cornelia Cirkel
€ 6.500 bijgedragen aan het
Themafonds Fotografie en Video.

Fondsen en hun doelstelling

Fondsen op Naam

A. Quist-Rütter Fonds (2012)

Aankopen van kunst(voorwerpen) ten behoeve van enkele musea voor moderne beeldende kunst

Alida Fonds (2016)

Aankoop van landschapsschilderkunst

Beintema-Dubbeldam Fonds (2020)

Aankoop van Chinees porselein en antiek zilver, bij voorkeur voor musea in Friesland

Cleyndert Fonds (1967)

Aankoop van kunstwerken in het algemeen

Coleminks Fonds (2016)

Aankoop van kunst gerelateerd aan de landen Amerika, Brazilië, Zwitserland en Zuid-Afrika en/of de stad Haarlem

Daan Cevat Fonds (2006)

Aankoop van kunst van Rembrandt of kunstenaars die hem hebben beïnvloed of door hem zijn geïnspireerd

Dames Spoorenberg Fonds (2022)

Collectie-onderzoek, het organiseren van kennis bevorderende activiteiten en restauratie, alles gerelateerd aan religieuze kunst, met een voorkeur voor de kleinere musea en bij voorkeur uitgevoerd door jonge (aankomende) restauratoren en onderzoekers

Desirée Lambers Fonds (2018)

Aankoop van kunst van na 1900 door vrouwelijke kunstenaars

Dorodarte Kunst Fonds (2019)

Aankoop en restauratie van beeldende en toegepaste kunst uit de periode 1600-1950, bij voorkeur met een relatie tot kinderen en voor regionale musea

Dura Kunstfonds (2002)

Aankoop van kunst voor bij voorkeur Rotterdamse musea, die bij voorkeur vanwege het onderwerp of de maker verbonden is aan Rotterdam en omgeving

E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds (2014)

Aankoop van 20ste-eeuwse Nederlandse beeldende kunst met een voorkeur voor Nederlandse abstracte kunst van het interbellum

Eleonora Jeuken-Tesser Fonds (2016)

Aankoop van kunst in het algemeen, bij voorkeur voor het Valkhof Museum

Fonds 1931 (2014)

Aankoop van kunst en toegepaste kunst in het algemeen

Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst (2015)

Aankoop van kunst van vóór 1910

Gisbert van Laack Fonds (2011)

Aankoop van kunst met onder andere een relatie tot de Rijnvaart en de stad en haven van Rotterdam

Hans en Thea Alders-Timmer Fonds (2022)

Aankoop van 17de-eeuwse schilderkunst en kunst uit de Middeleeuwen en de Renaissance

H.E.J. Mirandolle Fonds (2021)

Aankoop van niet-abstracte schilderkunst

Helze Fonds (2022)

Aankoop van kunst uit de 20ste en 21ste eeuw

Hendrik de Jong Fonds (1983)

Aankoop van bij voorkeur tekeningen die ten minste veertig jaar oud zijn

Het Liesbeth van Dorp Fonds (2016)

Aankoop van kunst van de Haagse School en het internationale impressionisme

Ina van Doormaal Fonds (2006)

Aankoop van werken uit de school van Barbizon

Innorosa Fonds (2014)

Aankoop van 20ste- en 21ste-eeuwse kunst, bij voorkeur glas, keramiek en fotografie

J.G. van Oord Fonds (2017)

Aankoop van en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar religieuze kunst, bij voorkeur met een nadruk op protestantse kunst en voor Museum Catharijneconvent

Johannes Vermeer Fonds (2022)

Aankoop en restauratie van en onderzoek naar werk van Johannes Vermeer en zijn Delftse tijdgenoten

Kroese-Duijsters Fonds (2020)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar en restauratie van (kunst-)voorwerpen in kleinere musea

Kruger Fonds (2010)

Aankoop van kunst, bij voorkeur met een relatie met de Nederlandse architectuur

Liente Dons Fonds (2012)

Aankoop van tekeningen en aquarellen

Maljers-de Jongh Fonds (2012)

Aankoop van kunst uit de periode 1850-1920

Marijke Laarhoven Fonds (2021)

Aankoop en restauratie op het gebied van glaskunst en van schilderkunst uit de 'lange 19de eeuw'

Mevrouw M. Boersma Fonds (2015)

Aankoop van 20ste-eeuwse schilderkunst met een voorkeur voor figuratieve kunst

Mout-Bouwman Fonds (in oprichting)**Mr. Cornelis Roozen Fonds (2019)**

Aankoop van schilderijen uit de periode 1850-1920, bij voorkeur van impressionistische of expressionistische kunstenaars, voor Noord-Hollandse musea

Mr Rickert J-F. Blokhuis Fund (2017)

Aankoop van kunst op het gebied van 'Photography, Humour & Design'

Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds (2013)

Aankoop van kunst vanaf 1500 met een voorkeur voor kerkelijke kunst

Nationaal Fonds Kunstbezit (2014)

Aankoop van kunst van evident en eminent belang voor het Nederlands openbaar kunstbezit

Op Dreef Fonds (2021)

Aankoop van kunst die verband houdt met water en strand

P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst (2010)

Aankoop van 20ste-eeuwse, bij voorkeur Nederlandse glaskunst

Ruze Fonds (2015)

Aankoop van kunst van Nederlandse kunstenaars uit de eerste helft van de 20ste eeuw, bij voorkeur schilder- en beeldhouwkunst

Schorer Romeijn Grothe Fonds (2017)

Aankoop van schilderkunst, bij voorkeur voor in Den Haag gevestigde musea

Schoufour-Martin Fonds (2016)

Aankoop van en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek naar laatmiddeleeuwse beeldhouwkunst

Stichting het 'Meyjes Fonds' (2020)

Aankoop van kunst die verband houdt met scheepvaart

Van Beekhof Fonds (2018)

Aankoop van kunst uit de 20ste eeuw

Van der Klaauw Fonds (2015)

Onderzoek naar de materiële staat van kunstwerken op papier of op aanverwante dragers door een jonge restaurator

Van Lith-Dumont Fonds (2007)

Aankoop van Nederlandse schilderkunst uit de 20ste eeuw

VriendenLoterij Aankoopfonds (2010)

Aankopen voor musea die geen directe steun van de VriendenLoterij ontvangen

VriendenLoterij Restauratiefonds (2018)

Restauratie van (kunst)voorwerpen voor musea die geen directe steun van de VriendenLoterij ontvangen

Warning-Meijaard Fonds (2021)

Aankoop van kunst op het gebied van zilver en kunst van vóór 1850 en restauratie

Willem en Mary Reus-de Lange Fonds (2012)

Aankoop van kunst en toegepaste kunst voor enkele Dordtse instellingen, bij voorkeur gerelateerd aan de stad Dordrecht en regio

Open fondsen

(opengesteld voor geoordeelde schenkingen)

Claude Monet Fonds (2009)

Aankoop van impressionistische schilderkunst

Claudine de With Beurs (2017)

Kunsthistorisch onderzoek, of onderzoek dat een duidelijke relatie heeft met het openbaar kunstbezit en/of het mecenaat door een jonge promovendus

Ekkart Fonds (2012)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek

Fonds Fusien (2022)

Financiële steun voor langdurig bruikleenverkeer tussen Nederlandse musea

Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst (2016)

Kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek op het gebied van moderne en hedendaagse kunst

Groninger Fonds (2018)

Aankoop en restauratie van (kunst-)voorwerpen en kunsthistorisch collectiegerelateerd onderzoek voor musea en andere instellingen in Groningen, Stad en Ommeland

Themafondsen

Themafonds Oudheid en Archeologie

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Oudheid en Archeologie

Themafonds Middeleeuwen en Renaissance

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Middeleeuwen en Renaissance

Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 17de-eeuwse schilderkunst

Themafonds 18de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 18de-eeuwse schilderkunst

Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied 19de-eeuwse schilderkunst

Themafonds Moderne kunst (ca. 1880-1950)

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Moderne kunst (ca. 1880-1950)

Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Naoorlogse en Hedendaagse kunst

Themafonds Beeldhouwkunst

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Beeldhouwkunst

Themafonds Fotografie en Video

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Fotografie en Video

Themafonds Prenten en Tekeningen

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Prenten en Tekeningen

Themafonds Toegepaste kunst en Design

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Toegepaste Kunst en Design

Themafonds Glas

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Glas

Themafonds Keramiek

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Keramiek

Themafonds Zilver

Aankoop van kunstwerken in het verzamelgebied Zilver

Themafonds Restauratie

Restauratie van beeldbepalende werken van middelgrote en kleine musea

Cirkelfondsen

Caius Fonds (2012)

Aankoop van kunstwerken ten behoeve van Nederlandse openbare collecties

Cornelia Cirkel (2022)

De leden beheren geen gezamenlijk cirkelfonds, maar kiezen elk jaar een specifiek verzamelgebied om aan bij te dragen.

Hendrickje Fonds (2016)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Oost-Nederland

Jheronimus Fonds (2016)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Zuid-Nederland

KOG-Vereniging Rembrandt Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken van kunsthistorische en/of oudheidkundige betekenis voor Nederland

Rembrandt UK Circle Fund (2018)

Aankoop van kunstwerken ten behoeve van Nederlandse openbare collecties

Saskia Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in Friesland

Titus Fonds (2004)

Aankoop van kunstwerken op het gebied van naoorlogse en hedendaagse kunst

Utrecht & Gooi Cirkel (2011)

Aankoop van kunstwerken met een voorkeur voor werken voor musea in de provincie Utrecht en het Gooi

Van Rijn Fonds (2014)

Aankoop van kunstwerken in het algemeen

De mensen achter de Vereniging Rembrandt

De Vereniging Rembrandt onderschrijft de acht principes van de Governance Code Cultuur, die sinds 2019 gelden. De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af. Zij is zich zeer bewust van haar maatschappelijke rol en spant zich in om culturele waarde te bewaren, zichtbaar te maken en over te dragen aan toekomstige generaties. Hoewel de Vereniging Rembrandt zelf geen culturele instelling is, creëert zij daarmee ook culturele waarde (*Principe 1 en 2*).

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan van de Vereniging Rembrandt is de Algemene Ledenvergadering. Deze stelt jaarlijks alle belangrijke zaken met betrekking tot de Vereniging vast, zoals (her)benoemingen van niet-uitvoerende bestuursleden en leden van de raad van adviseurs, de jaarrekening en het bestuursverslag, de begroting en het jaarplan. Op 25 juni 2022 vond de Algemene Ledenvergadering in Utrecht plaats. Na twee coronajaren, waarin de Algemene Ledenvergaderingen digitaal waren gehouden, was het weer mogelijk om een reguliere bijeenkomst te organiseren.

Monistisch bestuursmodel

Om te voldoen aan de huidige governance-regels, die mede voortvloeien uit de Governance Code Cultuur, hanteert de Vereniging Rembrandt sinds 2019 een zogenaamd monistisch bestuursmodel. Hierbij is sprake van één bestuursorgaan bestaande uit zowel niet-uitvoerende bestuurders als een uitvoerend bestuurder (directeur). De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en werkwijze van het bestuur zijn vastgelegd in de statuten en het bestuursreglement en het bestuur handelt in overeenstemming hiermee. De statuten en het bestuursreglement, te vinden op onze website, zijn in lijn met de Governance Code Cultuur opgesteld. De Governance Code Cultuur is bekend bij de bestuursleden en toepasbaar op de organisatie en de activiteiten van de Vereniging Rembrandt (*Principe 4*).

Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken van de Vereniging, een en ander met inachtneming van de onderlinge taakverdeling, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de bestuurs- en de toezichtstaken, en legt

verantwoording af aan de Algemene Ledenvergadering.

Niet-uitvoerende bestuurders

De niet-uitvoerende bestuurders zijn kunsthistorische experts uit de museum- en de wetenschappelijke wereld, aangevuld met particuliere kunstliefhebbers uit het maatschappelijk veld. Zij zijn verantwoordelijk voor de besluiten over steunaanvragen voor aankopen en restauraties en het verstrekken van onderzoeksbeurzen. Hiermee is de kennis en expertise geborgd.

Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op de manier waarop de uitvoerend bestuurder, de directeur, de organisatie leidt, en vervullen zij hun rol als werkgever van de directeur. Verder adviseren en ondersteunen de niet-uitvoerende bestuurders de directeur bij de uitoefening van zijn taken en stellen zij de hoofdlijnen van het beleid, de begroting en de meerjarenbegroting vast. Zij voeren deze taken op professionele en onafhankelijke wijze uit (*Principe 7*).

Uitvoerend bestuurder/directeur

De directeur houdt zich bezig met het dagelijks bestuur van de Vereniging. Hij is onder andere verantwoordelijk voor het onderkennen en beheersen van de risico's en geeft leiding aan het bureau. Hij stelt het jaarplan en het meerjarenbeleidsplan op, onderhoudt de relaties met alle (externe) instellingen en draagt zorg voor de externe positionering van de Vereniging Rembrandt in de samenleving. Hij streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverstopping en de verwerking van wensen, vragen en klachten. Direct belanghebbenden van de Vereniging zijn de leden en de musea, oftewel de begunstigers en de begunstigten. Daarnaast zijn er nog vele verwante instellingen, zoals organisaties op het gebied van kunst en cultuur, fondsen, beleidsmakers,

media, verzamelaars en andere relaties van de Vereniging, waar contact mee wordt onderhouden. Door middel van het *Bulletin*, het jaarverslag, de website, nieuwsbrieven en andere mailings en de social media worden al deze belanghebbenden op de hoogte gehouden van de activiteiten van de Vereniging.

Er wordt gestreefd naar een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen. De evaluatie van projecten geschiedt aan de hand van de (meerjaren)begroting en een meerjarenplan. Via het managementinformatiesysteem houdt de directeur doorlopend zicht op de voortgang en resultaten van het bestedingsbeleid, de fondsenwerving en de bedrijfsvoering in relatie tot de begroting (*Principe 5*).

Bestuur

Het bestuur bestond eind 2022 uit elf leden: tien niet-uitvoerende bestuursleden en één uitvoerend bestuurslid, de directeur. Voor alle niet-uitvoerende bestuursleden bestaan profielschetsen, die op de website van de Vereniging Rembrandt zijn geplaatst, en hanteert de Benoemingscommissie een rooster van aftreden. De profielschetsen worden periodiek herijkt. Bestuursleden worden uit de raad van adviseurs door de Algemene Ledenvergadering benoemd voor een termijn van vier jaar en kunnen in beginsel eenmaal voor eenzelfde termijn worden herbenoemd. De niet-uitvoerende bestuursleden zijn vrijwillig en onbezoldigd verbonden aan de Vereniging Rembrandt. De directeur wordt benoemd en jaarlijks beoordeeld door de niet-uitvoerende bestuursleden. Elk jaar evalueert het bestuur ook zijn eigen functioneren. Eens in de drie jaar wordt deze evaluatie onder externe begeleiding uitgevoerd (*Principe 8*). Een van de belangrijkste conclusies uit de bestuursevaluatie van afgelopen jaar is

dat de diversiteit van de huidige bestuurs-samenstelling de hoogste prioriteit verdient (zie hierover ook p. 67).

Het bestuur was eind 2022 als volgt samengesteld:

Niet-uitvoerende bestuurders

De heer drs. A.A. Fock, voorzitter

Financiële expertise; maakt deel uit van de Benoemingscommissie

De heer drs. P.J. Schoon, vicevoorzitter

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Hollandse 17de-eeuwse en 19de-eeuwse schilderkunst; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en de Beoordelingscommissie restauraties

De heer drs. P.A. Geelen, penningmeester

Financiële expertise; maakt deel uit van de Financiële commissie

De heer prof. dr. R.J. Baarsen

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder op het gebied van toegepaste kunst

De heer drs. B. Cornelis

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Nederlandse schilderkunst uit de 17de en 18de eeuw; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en de Redactieadviesraad van het Bulletin

De heer drs. T.D.W. Dibbits

Kunsthistorische expertise; maakt deel uit van de Benoemingscommissie

De heer prof. dr. J.E.E. Keunen

Expertise belangenbehartiging; maakt deel uit van de Benoemingscommissie en van de Financiële commissie

Mevrouw drs. G.M.E. Knol

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder moderne en hedendaagse kunst; maakt deel uit van de Benoemingscommissie

De heer prof. mr. G.T.M.J. Raaijmakers

Juridische expertise; maakt deel uit van de Financiële commissie

De heer prof. dr. M.S. Sellink

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 16de-eeuwse kunst, waaronder prent- en tekenkunst

De heer drs. G.C.M. Luijten maakte ook deel uit van het bestuur tot hij op 19 december 2022 tot ons grote verdriet plotseling kwam te overlijden.

Uitvoerend bestuurder

Mevrouw drs. F.M. Bijl de Vroe nam eind juni 2022 afscheid als directeur en uitvoerend bestuurder van de Vereniging Rembrandt. De heer drs. G. Janse heeft haar per 1 juli opgevolgd als directeur en uitvoerend bestuurder.

In 2022 heeft het bestuur afscheid genomen van mevrouw dr. H.H. Pijzel-Dommisse, mevrouw mr. drs. T.S.M. van Schie en de heer drs. W. Weijland vanwege het aflopen van hun laatste statutaire termijn. De Vereniging Rembrandt is deze bestuursleden veel dank voor hun betrokkenheid verschuldigd. Als nieuwe bestuursleden zijn benoemd de heer prof. dr. R.J. Baarsen vanwege zijn kunsthistorische expertise, in het bijzonder op het gebied van de toegepaste kunst, de heer drs. P.A. Geelen als penningmeester vanwege zijn financiële expertise en de heer prof. mr. G.T.M.J. Raaijmakers vanwege zijn juridische kennis.

Belangenverstrengeling

Het bestuur bewaakt zijn onafhankelijkheid en is alert op het voorkomen van mogelijke tegenstrijdige belangen (*Principe 8*). Om de zorgvuldigheid en transparantie van de besluitvorming te waarborgen en belangenverstrengeling te voorkomen zijn bepalingen in de statuten opgenomen. Daarnaast hanteert het bestuur specifiek voor steunverlening het protocol steunverlening, dat terug te vinden is op de website van de Vereniging Rembrandt. Hierin is vastgelegd

dat een bestuurslid van de Vereniging Rembrandt als niet-onafhankelijk geldt als hij of zij bestuurder, conservator of lid van een toezichthoudend orgaan van een museum is. De kwalificatie niet-onafhankelijk vervalt voor voormalige bestuurders en conservatoren van musea na verloop van twee jaar. De niet-onafhankelijke leden van het bestuur hebben binnen het bestuur een belangrijke rol vanwege hun expertise en ervaring en nemen om die reden deel aan de besluitvorming. Bestuursleden die een direct belang (zouden kunnen) hebben bij een aanvraag, zijn op geen enkele wijze betrokken bij de preadviesing, bespreking, beraadslaging en besluitvorming over de betreffende aanvraag. Daarnaast meldt ieder bestuurslid onmiddellijk uit eigen beweging een incidenteel potentieel tegenstrijdig belang zodra dat aan de orde is. Van de gemelde tegenstrijdige belangen en de aan- en afwezigheid van bestuursleden tijdens onderdelen van de vergadering wordt in de notulen melding gemaakt. Bij de samenstelling van het bestuur wordt rekening gehouden met de gewenste verhouding tussen onafhankelijke en niet-onafhankelijke bestuursleden. Alle functies en nevenfuncties van de bestuursleden worden zorgvuldig geïnventariseerd, bijgehouden en openbaar gemaakt via de website van de Vereniging Rembrandt (*Principe 3*).

Diversiteit

De Vereniging Rembrandt onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie, maar realiseert zich dat zij nog belangrijke stappen heeft te zetten. Het bestuur heeft het afgelopen jaar tijdens de bestuursvergaderingen veelvuldig aandacht besteed aan dit onderwerp, ook met een externe adviseur op dit gebied. Deze expert heeft vervolgens het profiel van het bestuur beoordeeld en bekeken of dit profiel een meer diverse bestuurssamenstelling niet in de weg stond. Op basis van deze beoordeling is het profiel op een aantal

punten aangepast. Dit jaar zal het bestuur met het voorstel benoemingen aan de Algemene Ledenvergadering uiting geven aan zijn intrinsieke wens om zowel het bestuur als de raad van adviseurs diverser samen te stellen.

(Neven)functies

In 2022 bekleedden de bestuursleden de volgende (neven)functies:

De heer prof. dr. R.J. Baarsen

Buitengewoon hoogleraar Kunstnijverheid en Decoratieve Kunsten tot 1800 Universiteit Leiden, inhoudelijk verantwoordelijke voorbereidingscommissie tentoonstelling *Process. Design drawings from the Rijksmuseum 1500-1900*, Design Museum Den Bosch en Fondation Custodia, Parijs, 2022-2023, redactielid van het *Tijdschrift voor Interieurgeschiedenis en Design*, hoofd sectie Historische binnenruimten en kunstnijverheid, Onderzoekschool Kunstgeschiedenis, commissielid architectuur- en ontwerp-tekeningen, Koninklijk Oudheidkundig Genootschap (KOG), bestuurslid Stichting Instandhouding Landgoed Prattenburg, lid *vetting committee* TEFAF

De heer drs. B. Cornelis

Conservator Hollandse en Vlaamse schilderijen 1600-1800, The National Gallery, Londen, redactielid *Simiolus. Netherlands Quarterly for the History of Art*, redactielid CODARTfeatures

De heer drs. T.D.W. Dibbits

Hoofddirecteur Rijksmuseum te Amsterdam, lid raad van toezicht Stichting Amstel 218, voorzitter bestuur Mr. J.H. de Pont Stichting, bestuurslid Stichting Beau Lieu et Beaux Arts, lid raad van advies Koninklijk Oudheidkundig Genootschap (KOG), lid International Advisory Board State Hermitage Museum,

friend Foundation for Jewish Heritage, lid commissie van aanbeveling gedenkplaats geboortehuis Rembrandt, lid adviesraad Vrije Universiteit Amsterdam, Lid Board of Honor tentoonstelling *Rembrandt Seen Through Jewish Eyes* in Jewish Museum & Tolerance Centre, Moskou, lid comité van aanbeveling New Holland Foundation (Stichting voor Nederlands Erfgoed Overzee), lid comité van aanbeveling 'De Katholieke Sint-Jan in Gouda', Museum Gouda en Sint-Janskerk in Gouda, lid curatorium leerstoel Molecuulspectroscopie met in het bijzonder toepassing op 'Chemistry and conservation of paint and paintings', Stichting John van Geuns Fonds, Universiteit van Amsterdam, bestuurslid Fondazione Paul Thorel, directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW), lid comité van aanbeveling tentoonstelling *Kees van Dongen. Durf en verleiding* in Singer Laren, lid comité van aanbeveling renovatie Amsterdam Museum

De heer drs. A.A. Fock

Founding partner Foreman Capital, directeur Poolhaven B.V., voorzitter bestuur African Parks Foundation Switzerland, bestuurslid Stichting African Parks Foundation, voorzitter bestuur Stichting Fonds 1999, voorzitter bestuur Stichting Dirk Fock

De heer drs. P.A. Geelen

Voorzitter bestuur Stichting Turing Foundation, voorzitter bestuur Mapcode Foundation, penningmeester bestuur Stichting Van Gogh Museum Fonds

De heer prof. dr. J.E.E. Keunen

Fractielid VVD Eerste Kamer der Staten-Generaal, emeritus hoogleraar oogheelkunde Radboudumc (praktiserend oog-arts Radboudumc), bestuurslid Stichting

Volkswagen Beetle 1980
 DRIFT
 2018. Div. materialen,
 105 x 311 x 134 cm
 (sokkel: 60 x 400 x 170 cm)
 STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM
 Bijdrage: € 45.000

Blindenhulp, co-chair Europe, International Agency for the Prevention of Blindness, adviseur WHO-projectgroep VISION 2020 Netherlands, vicevoorzitter VVD-afdeling Rijk van Nijmegen

Mevrouw drs. G.M.E. Knol
 Directeur Leiden European City of Science 2022, bestuurslid Kunsten '92, voorzitter bestuur Stichting Tonality, lid maatschappelijke adviesraad Faculteit der Geesteswetenschappen Universiteit Leiden, lid raad van advies Veerstichting, lid commissie Collectie Nederland van de Raad voor Cultuur

De heer drs. G.C.M. Luijten
 Directeur Fondation Custodia, Parijs, lid raad van toezicht Instituut voor Kunstgeschiedenis, RKD, lid *vetting committee* Works on Paper, TEFAF, lid *vetting committee* Works on paper, Paris Fine Arts, lid jury *Salon du Dessin*, Parijs, bestuurslid Stichting Kunsthistorische Publicaties, lid redactieraad *Master Drawings* en lid redactieraad *Print Quarterly*

Mevrouw dr. H.H. Pijzel-Domisse
 Adviserend lid Stichting Ridderhofstad Gunterstein, bestuurslid Stichting Hollands Porselein, bestuurslid Stichting Rutger Schimmelpenninck, lid redactie-adviesraad tijdschrift *Het Buiten*, lid *vetting committee* TEFAF zilver, extern projectmedewerker Teylers Museum inzake Pieter Teylers Huis

De heer prof. mr. G.T.M.J. Raaijmakers
 Partner en advocaat NautaDutilh N.V., hoogleraar ondernemings- en effectenrecht aan de Vrije Universiteit, lid commissie vennootschapsrecht (adviescommissie ministerie van Justitie en Veiligheid), lid bestuur van de Harry Honee-stichting, bestuurslid ZIFO (onderzoeksinstituut Vrije Universiteit), docent Nyenrode

Mevrouw mr. drs. T.S.M. van Schie
Directeur TSM van Schie Consulting Ltd.,
directeur Koninklijke Hollandse
Maatschappij der Wetenschappen
(KHMW), voorzitter raad van commissarissen De Stihogroep, lid (auditcommissie) raad van toezicht CITO (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling), lid raad van toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam, regent Stichting RCOAK (Rooms Katholiek Oude Armen Kantoor), lid raad van toezicht Haarlem Marketing

De heer drs. P.J. Schoon
Directeur Dordrecht Museum, lid comité van aanbeveling Biesbosch Museum Eiland, bestuurslid Brantsen van de Zyp Stichting, lid raad van commissarissen Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum, bestuurslid Stichting Historische Verzamelingen van het Huis Oranje-Nassau

De heer prof. dr. M. Sellink
Directeur Museum voor Schone Kunsten Gent, gastprofessor Kunstwetenschappen Universiteit Gent, lid raad van toezicht Mauritshuis, lid raad van toezicht Kröller-Müller Museum, voorzitter bestuur Friends of CODART, bestuurslid Vrienden van het Museum voor Schone Kunsten Gent, bestuurslid Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) Kunsten & Design, Gent, lid toetsingscommissie Beschermwaardigheid LAMO/Erfgoedwet, Stichting Museumregister, lid algemene vergadering Rubenianum, Antwerpen, lid algemene vergadering Snijders-Rockoxhuis, Antwerpen, lid directie, bestuur en algemene vergadering Vlaamse Kunstcollectie, Gent

De heer drs. W. Weijland
Directeur-bestuurder Rijksmuseum van Oudheden, lid curatorium Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten,

bestuurslid Stichting Bontius (LUMC),
lid externe adviesraad LUCAS (Leiden
University Centre for the Arts in Society)

Mevrouw drs. F.M. Bijl de Vroe

-

De heer drs. G. Janse

-

Bureau

De organisatie wordt aangestuurd door de directeur, hierin ondersteund door de bestuurssecretaris/adjunct-directeur. Het bureau houdt zich onder andere bezig met taken op het gebied van fondsenwerving, communicatie, marketing, financiën, ledenbeheer en ledenadministratie. Het bureau is het aanspreekpunt van de Vereniging en onderhoudt de contacten met de belanghebbenden. De salarissen van de medewerkers van het bureau worden gebaseerd op de salarisschalen van de Museum-cao, hetgeen past bij de aard, omvang en maatschappelijke doelstelling van de Vereniging Rembrandt. Daarnaast kent de organisatie een arbeidsvoorwaardenreglement, waarin alle overige arbeidsvoorwaarden zoals onkostenvergoedingen en verlof- en vakantie-dagen zijn vastgelegd. De Vereniging hanteert een integriteitsbeleid en een gedragscode met als doel integer gedrag te bevorderen en ongewenst gedrag te voorkomen. Daarnaast vindt de Vereniging het belangrijk dat eventuele misstanden op een veilige, vertrouwelijke en laagdrempelige wijze kunnen worden gemeld. Het integriteitsbeleid is een vast onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse functioneringsgesprekken. De Vereniging Rembrandt hecht eraan te vermelden dat zij tot op heden geen meldingen heeft ontvangen met betrekking tot schending van de integriteit (*Principe 6*).

Eind 2022 was het bureau als volgt samengesteld:

Drs. Geert-Jan (G.) Janse, *directeur*
Mr. Leonie (L.C.V.) Pels Rijcken, *bestuurssecretaris/adjunct-directeur*
Vibeke (V.C.) Berens MA, *directiesecretaris*
Drs. Simone (S.D.E.) Bot RC, *financiën*
Drs. Mathilde (A.M.A.) van der Werff, *hoofd mecenaat*
Michiel (M.K.H.) Huisinga, *relatiemanager zakelijk mecenaat*
Thomas (T.) Coumans MA, *relatiebeheer en ontvangsten*
Merel (M.H.) Deinema MA, *relatiebeheer cirkels*
Marit (M.J.) Stark, *evenementenorganisator*
Piet Heijn (P.H.) Schoute BEng, *strategie nalatenschappen*
Hilbert (H.) Lootsma MA, *hoofd inhoud en communicatie*
Dr. Gerdien (G.E.) Wuestman, *wetenschappelijk redacteur print*
Laurens (L.H.) Meerman MA, *wetenschappelijk redacteur online*
Marijke (M.) Phoa MA, *socialmediamanager/beeldredacteur*
Simon (S.) James, *webmanager*
Kirsten (K.N.) Arends, *ledenbeheer*
Jolanda (J.C.) IJntema, *ledenadministratie*
Agnes (A.C.) Nahuys, *ledenadministratie*
Georgette (G.S.P.) Barendrecht MA, *ledenadministratie*
Fenny (F.) van Dokkum RBc, *boekhouding*
Maurice (M.) Bres MSc, *CRM-projectmanager (interim)*

In 2022 is afscheid genomen van Fusien (F.M.) Bijl de Vroe-Verloop, *directeur*, Dominique (D.J.M.) Duysens, *directiesecretaris*, Carolien (J.C.) Haverkate, *relatiebeheer cirkels*, Nienke (N.M.) Bloemers, *marketing (interim)* en Bart van Leeuwen, *online marketeer*.

Gezicht op Hoorn

Caspar van Wittel
1712. Gouache op paneel,
26,2 x 47,1 cm
WESTFRIES MUSEUM, HOORN

Bijdrage: € 110.000, waarvan
€ 30.000 uit het Dorodarte Kunst
Fonds, € 60.346 uit het Vrienden-
Loterij Aankoopfonds en € 19.654
van The School of Life Amsterdam

Deborah (D.L.) Bos, Tessel (T.J.) Krijgsman en Zita (Z.A.) Mees hebben in 2022 stage gelopen op de afdeling communicatie.

In 2022 telde de Vereniging Rembrandt 16,9 fte's, waarvan 1,1 extern, en kon zij een beroep doen op 56 vrijwilligers (leden van het bestuur, leden van de raad van adviseurs, leden van de raad van toezicht van het Nationaal Fonds Kunstbezit en leden van de verschillende commissies bij de Vereniging Rembrandt). Daarnaast zetten externe deskundigen die incidenteel preadviezen geven en leden van de besturen van cirkels en van JongRembrandt zich belangeloos in voor de Vereniging.

Salaris van de directeur

De Vereniging Rembrandt volgt de Regeling beloning directeuren van goede doelen. Deze regeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen van de directeur, die past bij de zwaarte van de functie, de omvang en de complexiteit van de organisatie en het directiemodel. Dit alles leidt tot een zogenaamde BSD-score van 405 punten. Volgens bovengenoemde regeling, zoals die gold per 1 januari 2022, bedraagt het maximale jaarinkomen bij deze score € 117.225 per jaar (1 fte/12 mnd) en de maximale bezoldiging (salaris plus belaste vergoedingen/bijtellingsen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn) op basis van de opgenomen maximum Wet Normering Topinkomen (WNT)-norm € 216.000 per jaar. Het gezamenlijk jaarinkomen van de huidige en de vorige directeur voor 13 maanden (een maand overlap voor overdracht) bedroeg over het verslagjaar 2022 € 115.395 en de totale bezoldiging bedroeg € 213.195, waarmee het directiesalaris onder het maximum van eerdergenoemde regeling blijft en de totale bezoldiging binnen de in de regeling opgenomen maximum WNT-norm.

Raad van adviseurs

Dit orgaan adviseert het bestuur op het gebied van aanvragen voor financiële steun bij kunstaankopen, restauraties en onderzoeksbeurzen, maar ook over andere zaken die de Vereniging aangaan, zoals fiscale zaken, belangenbehartiging, publiciteit, marketing en het werven van nieuwe leden. De adviseurs komen ten minste eenmaal per jaar bijeen. De adviseurs met kunsthistorische expertise wordt gevraagd om bij aanvragen inhoudelijke en onafhankelijke preadviezen te formuleren ten behoeve van de besluitvorming van het bestuur. Zo is niet alleen de expertise binnen het bestuur geborgd, maar ook binnen de raad van adviseurs. De adviseurs worden benoemd voor een termijn van vier jaar en kunnen tweemaal voor eenzelfde termijn worden herbenoemd. Zij zijn vrijwillig en onbezoldigd verbonden aan de Vereniging Rembrandt.

Vanwege het vertrek van een aantal leden van de raad van adviseurs met specifieke expertise werden tijdens de Algemene Ledenvergadering in 2022 als nieuwe adviseurs benoemd de heer prof. dr. A.R.W. Blühm, directeur Groninger Museum en bijzonder hoogleraar Kunstgeschiedenis, Musea en Maatschappij aan de Rijksuniversiteit Groningen, mevrouw prof. dr. H.M. van den Braber, hoogleraar mecenaatsstudies aan de Universiteit Utrecht en hoofddocent bij het Radboud Institute for Culture and History (RICH) aan de Radboud Universiteit, mevrouw P.E.M. Burmann, directeur platform African Arts and Theory, mevrouw drs. M.G.E. Cordia-Roeloffs, conservator Triton Collection Foundation, mevrouw dr. E.E.S. Gordenker, directeur Van Gogh Museum, mevrouw dr. V.T. Smeulders, hoofd afdeling geschiedenis Rijksmuseum Amsterdam, de heer prof. dr. C.W.M. Stolwijk, algemeen directeur RKD en hoogleraar Nederlandse kunstgeschiedenis 1800-1940 aan de Universiteit Utrecht.

Eind 2022 was de samenstelling van de raad van adviseurs als volgt:

De heer ir. R.P. Bakker

Expertise marketing en digitalisering

De heer prof. dr. A.R.W. Blühm

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 19de-eeuwse kunst en moderne en hedendaagse kunst

Mevrouw prof. dr. H.M. van den Braber

Expertise mecenaat

Mevrouw P.E.M. Burmann

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder eigentijdse Afrikaanse kunst

De heer drs. Q.B. Buvelot

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 17de-eeuwse Nederlandse en Vlaamse schilderkunst; maakt deel uit van de Beoordelingscommissie restauraties

Mevrouw drs. M.G.E. Cordia-Roeloffs

Expertise mecenaat

De heer H. Driessen

Expertise moderne en hedendaagse kunst

De heer T. van Druten MA

Expertise tekenkunst en (Nederlandse) 19de-eeuwse kunst

De heer prof. dr. R.E.O. Ekkart

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder Nederlandse portretkunst en herkomstgeschiedenis; maakt deel uit van de Beoordelingscommissie restauraties

Mevrouw dr. E.E.S. Gordenker

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder vroege Nederlandse kunst en de Hollandse en Vlaamse kunst uit de 17de eeuw

De heer mr. S. van Haersma Buma

Adviseur belangenbehartiging

Mevrouw prof. dr. S.J.C. Hemels

Expertise fiscaal recht

Mevrouw prof. dr. E. Hendriks

Expertise restauratie; maakt deel uit van de Adviescommissie restauraties

Mevrouw dr. M.E.N. van den Heuvel

Expertise fotografie

Mevrouw drs. A.P.H.M. Hovius MBA

Adviseur governance en organisatie

Mevrouw drs. G.W.M. Jager

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder zilver en toegepaste kunst; maakt deel uit van de Beoordelingscommissie restauraties

De heer F.J.P. Kessels

Expertise marketing, communicatie en fotografie

De heer mr. G.C. Kikkert

Expertise notarieel recht

Mevrouw drs. C.M.H. van de Linde

Adviseur vergroten donateursnetwerk

De heer drs. M.P. van Maarseveen

Expertise archeologie, Oranjegeschiedenis en cultureel ondernemerschap

De heer mr. J.L. Miedema

Expertise governance, marketing en communicatie

Mevrouw drs. H.D.A.W. van Notten

Expertise mecenaat

Mevrouw drs. M.H. van Ogtrop-Quintus

Expertise mecenaat

De heer A. Rüger

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 17de- en 19de-eeuwse schilderkunst, expertise marketing en belangenbehartiging

De heer drs. B. Rutten

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder moderne en hedendaagse kunst

Mevrouw dr. V.T. Smeulders

Expertise koloniale geschiedenis

De heer prof. dr. C.W.M. Stolwijk

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder West-Europese schilderkunst uit de periode 1800-1940

De heer dr. P.C. Sutton

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder oude schilderkunst

De heer drs. B. Tempel

Kunsthistorische expertise, in het bijzonder 19de- en 20ste-eeuwse kunst, maakt deel uit van de Redactieadviesraad van het Bulletin

50 originele fotoafdrukken

Steeff Zoetmulder

1930-50. Ontwikkelgelatinezilverdruk
en kleurenfotografie, div. afm.
UNIVERSITAIRE BIBLIOTHEKEN LEIDEN

Bijdrage: € 20.000, waarvan € 18.401 in
2023 geschonken door The School of Life
Amsterdam.

© Steeff Zoetmulder/Nederlands Fotomuseum

Mevrouw C.L.E. van Tets-van Tienhoven

Expertise mecenaat

De heer prof. dr. J.L. van Tilborgh

*Kunsthistorische expertise, in het bijzonder
19de-eeuwse schilderkunst*

Mevrouw dr. L. Van Broekhoven

*Kunsthistorische expertise, in het bijzonder
archeologie, antropologie en etno-
grafische collecties*

Jonkheer M.A. van Weede

Expertise marketing en communicatie

Bestuurscommissies

Financiën

Het bestuur heeft een Financiële commissie ingesteld. Haar taak is om de bespreking van financiële onderwerpen in de bestuursvergaderingen voor te bereiden. Er is een apart reglement voor de Financiële commissie opgesteld.

De Financiële commissie heeft in 2022 de kwartaalrapportages, de conceptbegroting en de risicoanalyse van de Vereniging Rembrandt besproken alsook de rapportages van de fiduciair vermogensbeheerder, Aegon Asset Management (AAM). De penningmeester en het hoofd Financiën hebben elk kwartaal contact met de vermogensbeheerder. Daarnaast heeft de Financiële commissie het jaarlijkse gesprek gevoerd met de externe accountant.

Benoemingen

De Benoemingscommissie houdt zich mede op basis van het profiel voor het bestuur, de roosters van optreden en de inventarisatie van de benodigde expertises bezig met de voorstellen aan de Algemene Ledenvergadering voor (her)benoemingen van leden van het bestuur en de raad van adviseurs. Afgelopen jaar heeft de Benoemingscommissie zich ook intensief beziggehouden met de zoektocht naar een opvolger van de directeur van de Vereniging Rembrandt.

Overige commissies

Beoordelingscommissie onderzoeksbeurzen

Deze commissie brengt advies uit aan het bestuur over de aanvragen voor onderzoeksbeurzen. De commissie wordt vanuit het bureau ondersteund door Hilbert Lootsma als secretaris. Er zijn twee aanvraagrondes per jaar.

Mevrouw drs. M. Scharloo, voorzitter

De heer prof. dr. J.N.M. van Adrichem

De heer dr. R. Suykerbuyk

De heer prof. dr. J.L. van Tilborgh

Beoordelingscommissie restauraties

Deze commissie, bestaande uit kunsthistorici, brengt advies uit aan het bestuur over de aanvragen voor bijdragen aan restauraties. De commissie wordt vanuit het bureau ondersteund door Gerdien Wuestman als secretaris. Er zijn twee aanvraagrondes per jaar.

De heer drs. P.J. Schoon, voorzitter

De heer drs. Q.B. Buvelot

De heer prof. dr. R.E.O. Ekkart

Mevrouw drs. G.W.M. Jager

Adviescommissie restauraties

Deze commissie, bestaande uit specialisten op het gebied van restauratie, adviseert over de behandelplannen voor restauraties. De commissie wordt vanuit het bureau ondersteund door Gerdien Wuestman als secretaris.

Mevrouw prof. dr. E. Hendriks, voorzitter

Mevrouw L. Abraham

Mevrouw prof. dr. K. Keune

Redactieadviesraad van het Bulletin

De leden van de Redactieadviesraad van het *Bulletin* zijn gekozen uit verschillende geledingen van de Vereniging Rembrandt en adviseren de redactie over de koers van het *Bulletin*.

De heer drs. B. Cornelis
Mevrouw V. Corstens MA
De heer L.H. Meerman MA
De heer drs. B. Tempel

Klachtencommissie

De Klachtencommissie is belast met twee taken, te weten de behandeling van klachten over de wijze van fondsenwerven, propaganda en voorlichting en de behandeling van beroep van een lid tegen een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap door de Vereniging Rembrandt. Evenals voorgaande jaren heeft deze commissie in 2022 geen klachten in behandeling hoeven nemen.

Eind 2022 was de commissie als volgt samengesteld:

De heer mr. R.J.A.M. Cooijmans, voorzitter
De heer mr. D.J. van Orden, secretaris
Mevrouw mr. G.V.M. Veldhoen
De heer mr. R.W. Polak

Erkend goed doel

Sinds 2016 is voor de goededoelensector de ‘Erkenningsregeling’ van kracht en is de Vereniging Rembrandt een ‘erkend goed doel’. De erkenningsregeling zorgt voor eenduidige en door de sector breed gedragen normen. Deze normen gaan niet alleen over kosten en bestedingen, maar ook over goed bestuur, integriteit en impact. Donateurs, leden en andere belanghebbenden kunnen erop vertrouwen dat erkende organisaties aan deze heldere en strikte normen voldoen. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is de onafhankelijke toezichthouder van erkende doelen en controleert of de normen worden nageleefd.

In 2022 vond de jaarlijkse Check en Reflectie door het CBF plaats. Bij deze beoordeling zijn geen afwijkingen van de normen van de erkenningsregeling vastgesteld. Tevens heeft de hertoetsing plaatsgevonden. Het CBF toetst om de drie jaar alle normen van de CBF-Erkenning.

Goed Bestuur

De Code Goed Bestuur van de FIN, branchevereniging en belangenbehartiger van fondsen in de filantropie, geeft normen voor het besturen, het toezichthouden, het afleggen van verantwoording en het afwegen van belangen. De normen stimuleren een effectief bestuur en een efficiënte organisatie en dragen daarmee bij aan het behalen van de maatschappelijke missie. De laatste toetsing FIN Normen Goed Bestuur in 2018 is door de Vereniging Rembrandt positief afgesloten.

Duurzaamheid

Maatschappelijk verantwoord beleggen

De Vereniging Rembrandt voert een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Hierbij volgt zij de United Nations Global Compact-principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anticorruptie. De Vereniging kiest ervoor te beleggen in de aandelen van de ontwikkelde markten van de 25 procent best presterende bedrijven op het gebied van duurzaamheid (best-in-class).

Verminderen papiergebruik

Sinds 2017 vergadert het bestuur van de Vereniging Rembrandt duurzaam door papierloos te vergaderen. Ook op het bureau wordt zo min mogelijk papier verbruikt. De Vereniging Rembrandt communiceert in toenemende mate digitaal en publiceert ook haar jaarverslag voortaan uitsluitend digitaal.

Groen certificaat energie

In 2019 is de Vereniging Rembrandt overgegaan op een andere energieleverancier en heeft zij een groen certificaat ontvangen omdat zij sindsdien 100 procent groene stroom afneemt.

Privacy

De Vereniging Rembrandt houdt zich aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Gesteunde aankopen, restauraties en onderzoek

Foto: G.J. van Rooij

Volkswagen Beetle 1980

DRIFT

2018. Div. materialen, 105 x 311 x 134 cm

(sokkel: 60 x 400 x 170 cm)

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt.

From an ethnographic museum no. IX

Hannah Höch

ca. 1919. Collage en aquarel op papier,

27 x 19 cm

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Helze Fonds).

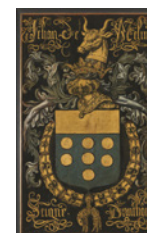
Beschilde lijst met putti en toiletattributen

Cornelis de Man

1655. Olieverf op paneel, 82,5 x 65 cm

MUSEUM PRINSENHOF DELFT

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds 17de-eeuwse schilderkunst, haar Johannes Vermeer Fonds, haar Caius Fonds en haar VriendenLoterij Aankoopfonds).

Wapenborden van Jean IV de Melun en Philippe de Croij

Pierre Coustain

vóór 1481. Olieverf op paneel,

94,5 x 58/58,5 cm

HET NOORDBRABANTS MUSEUM,

'S-HERTOGENBOSCH

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Jheronimus Fonds) en de Stichting Vrienden van Het Noordbrabants Museum.

Gezicht op Hoorn

Caspar van Wittel

1712. Gouache op paneel,

26,2 x 47,1 cm

WESTFRIES MUSEUM, HOORN

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Dorodarte Kunst Fonds, haar VriendenLoterij Aankoopfonds en een schenking van The School of Life Amsterdam), het Le Cocq D'Armandville-Plancken Fonds, de Stichting Vrienden van het Westfries Museum en de Kerkmeijer De Regt Stichting.

© Steef Zoetmulder/Nederlands Fotomuseum

50 originele fotoafdrukken

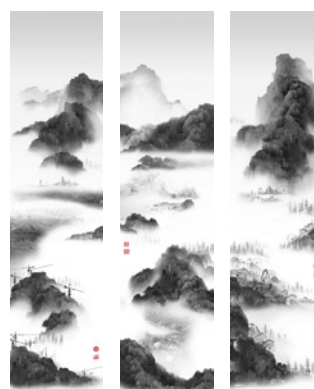
Steef Zoetmulder

1930-50. Ontwikkelgelatinezilverdruk

en kleurenfotografie, div. afm.

UNIVERSITAIRE BIBLIOTHEKEN LEIDEN

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij een schenking van The School of Life Amsterdam), het Mondriaan Fonds en de Vrienden van de UB Leiden.

Phantom Landscape III – Triptych

Yang Yongliang

2007. Gicleedruk op papier,

drie panelen van elk 50 x 200 cm

NATIONAAL MUSEUM VAN WERELDCULTUREN

Aangekocht met steun van Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds Fotografie en Video).

42 cameeën

Diverse makers (Europa en Azië)

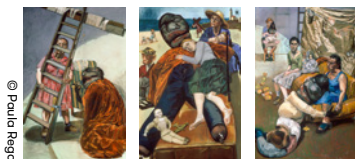
200 voor Chr.-1500 na Chr.

Halfedelsteen, steen en glas,

div. afm.

RIJKSMUSEUM VAN OUDHEDEN, LEIDEN

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Eleonora Jeuken-Tesser Fonds, haar Fonds 1931, haar Themafonds Oudheid en Archeologie en de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds), de VriendenLoterij, en private fondsen bij het RMO: het Elisabet Huss Fonds, het Van der Schans Fonds, het Asklepios Fonds, het Eega van Asklepios Fonds, het Gildemeester Fonds en tientallen particuliere donaties verenigd in het private RMO-aankoopfonds.

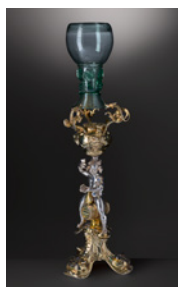

© Paula Rego

The Pillowman

Paula Rego
2004. Pastel op board, drie panelen van elk 180 x 120 cm
KUNSTMUSEUM DEN HAAG

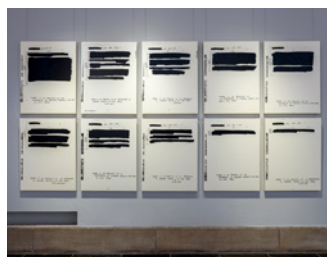
Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds, haar Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst en haar Desirée Lambers Fonds), het Mondriaan Fonds, de VriendenLoterij, de Vriendenvereniging van Kunstmuseum Den Haag en de Mondriaan Business Club.

Bekerschroef

Andries Grill
1642. Zilver, gedeeltelijk verguld, H 25,5 cm
KUNSTMUSEUM DEN HAAG

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt, het Mondriaan Fonds, de gemeente Den Haag en het Hendrik Muller Fonds.

Orwell Yellow White II

Jenny Holzer
2006. Olieverf en zeefdruk op doek, tien doeken van elk 83,32 x 64,8 cm
RIJKSMUSEUM TWENTHE, ENSCHEDE

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst) en het Mondriaan Fonds.

David strijdend met de ondeugden

David Joris
ca. 1536-40. Pen in bruine en rode inkt, 42 x 28,7 cm
TEYLERS MUSEUM, HAARLEM

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar KOG-Rembrandt Fonds, haar Themafonds Prenten en Tekeningen) en Matthijs de Clercq.

Portret van een vaandeldrager van de Leidse schutterij

Ary de Vois
1664. Olieverf op paneel, 38,3 x 32,6 cm
MUSEUM DE LAKENHAL, LEIDEN (Bruikleen Vereniging van Belangstellenden in Museum De Lakenhal)

Aangekocht door de Vereniging van Belangstellenden in Museum De Lakenhal met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Aankoopfonds en een schenking van The School of Life Amsterdam).

© Successio Miró, c/o Pictoright Amsterdam, 2023

Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)

Joan Miró
1927. Olieverf op doek, 81 x 100 cm
MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN, ROTTERDAM

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Nationaal Fonds Kunstbezit, haar Dura Kunstfonds, haar Innorosa Fonds, haar Themafonds Moderne kunst en de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds), het Museaal Aankoopfonds, het Mondriaan Fonds, de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, de VriendenLoterij, de Stichting Bevordering van Volkskracht, de G.Ph. Verhagen-Stichting, de Kring van Eyck, de Boijmans Business Club en Boijmans Corporate Members, de Stichting Elise Mathilde Fonds, de Erasmusstichting en andere begunstigers.

Gezicht op Rhenen

Jan van Goyen
1649. Olieverf op paneel, 67 x 98,5 cm
STADSMUSEUM RHENEN

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Fonds van de Utrecht & Gooi Cirkel, haar Alida Fonds en haar VriendenLoterij Aankoopfonds), het Mondriaan Fonds, Stichting het Voormalig Gast- en Weeshuis, Stichting Gebroken Lente Rhenen, H.P. Deys en J.H.C.T. Deys-Trijssenaar, Stichting Cuneragilde Rhenen, Jumbo Rhenen en andere begunstigers.

Veemarkt

Cornelis Saftleven
1659. Olieverf op paneel, 72 x 105 cm
MUSEUM ROTTERDAM

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Gisbert van Laack Fonds en haar VriendenLoterij Aankoopfonds en een bijdrage uit Het Prins Fonds/Prins Bernhard Cultuurfonds), de Stichting Droom en Daad, de G.Ph. Verhagen-Stichting en de Stichting Vrienden van Museum Rotterdam.

Restauratie kwartierstaat van de familie Van Arkel voor het Gorcum Museum

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds), de stichting Vrienden van het Gorcum Museum en de gemeente Gorinchem.

Restauratie portretten van Johan van Wassenaer en Maria van Voorst van Doorwerth van Evert Crijsz. van der Maes voor Kasteel Duivenvoorde in Voorschoten

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds) en de Vrienden van Duivenvoorde.

Restauratie portret van de familie Louis Trip, met op de achtergrond de Asinga- of Warffumborg, van Roelof Koets II voor Openluchtmuseum Het Hoogeland in Warffum

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds), de Stichting Familie Trip en de gemeente Het Hogeland.

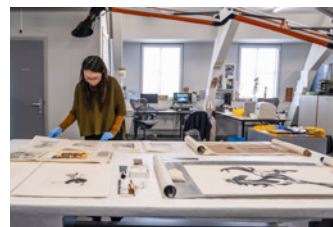
Diorama van de plantage Kerkshoven in Suriname van Gerrit Schouten voor het Valkhof Museum in Nijmegen

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds).

Restauratie twee trofeeënlijsten voor het Zeeuws maritiem muZEEum in Vlissingen

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar VriendenLoterij Restauratiefonds en een extra bijdrage in 2023 vanuit het Themafonds Restauratie), de M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen, de Stichting Thurkow Fonds, Familiefonds Louwman, Van Lanschot, Barthold Boreel Beheer BV, Koninklijke Wagenborg BV, de Annie Doeksen Stichting en de Ludovica Stichting.

Onderzoek naar de Chinese kalligrafie- en schilderkunststudio de Rongbaozhai voor het Nationaal Museum van Wereldculturen

Met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Kroese-Duijsters Fonds).

Onderzoek naar 'bubbelobjecten' tijdens eerste internationale beurscrisis (1720)

Met steun van de Vereniging Rembrandt (Claudine de With Beurs).

De Vereniging Rembrandt is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40531186. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 12 september 2019.

Per 1 juli 2016 is de Vereniging Rembrandt een 'erkend goed doel' conform de nieuwe Erkenningsregeling.

Per 1 januari 2008 is de Vereniging Rembrandt aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Daarnaast heeft de Vereniging de status van Culturele Instelling in het kader van de Geefwet.

De jaarrekening 2022 is ingericht conform de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn RJ 650).

De Vereniging Rembrandt is als hybride fonds (vermogensfonds en fondswervende organisatie) lid van Goede Doelen Nederland en was tot 31 december 2022 ook lid van de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN).

VERENIGING REMBRANDT

Denneweg 124
2514 CL Den Haag
T: 070 -427 17 20
E: bureau@verenigingrembrandt.nl
www.verenigingrembrandt.nl

IBAN: NL21 ABNA 0252 2008 61

Vereniging
Rembrandt

COLOFON

Redactie: Gerdien Wuestman
Eindredactie: Ingrid Mersel
Ontwerp: van Rosmalen & Schenk, Amsterdam
Druk: Drukkerij Badoux, Houten

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam. © Pictoright Amsterdam 2023.

Afbeelding omslag

42 cameeën

Diverse makers (Europa en Azië)
200 voor Chr.-1500 na Chr. Half-edelsteen,
steen en glas, div. afm.
RIJKSMUSEUM VAN OUDHEDEN, LEIDEN
(zie pp. 40-41 en 42)

Jaarrekening van de Vereniging Rembrandt

Statutair gevestigd te Amsterdam

inzake het boekjaar 2022

Den Haag, 5 mei 2023

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022 (na bestemming resultaat)	80
Staat van baten en lasten over 2022 en resultaatbestemming	81
Kasstroomoverzicht	82
Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	83
Algemeen	83
Waarderingsgrondslagen	83
Resultaatbepalingsgrondslagen	84
Grondslagen voor de lastenverdeling	85
Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht	85
Balans	86
Activa	86
Immateriële vaste activa (1)	86
Materiële vaste activa (2)	86
Financiële vaste activa (3)	87
Vorderingen en overlopende activa (4)	88
Liquide middelen (5)	89
Passiva	89
Reserves en fondsen	89
Reserves (besteedbaar)	89
Overige reserves (6)	89
Fondsen (geoormerkt) (7)	89
Kortlopende schulden (8)	104
Financiële instrumenten	105
Staat van baten en lasten	106
Baten	106
Baten van particulieren (9)	106
Baten van loterijorganisaties (10)	107
Baten van andere organisaties zonder winststreven (11)	107
Lasten	108
Lastenverdeling (12)	108
Besteed aan doelstelling (13)	109
Kosten eigen organisatie (14)	110
Financiële baten en lasten (15, 16)	113
Overige gegevens	114
Specificatie van de kunstvoorwerpen	114
Controleverklaring	115

Balans per 31 december 2022

(na bestemming resultaat)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Immateriële vaste activa (1)		
Automatiseringsproject	125.508	179.917
Materiële vaste activa (2)		
Kunstvoorwerpen	1	1
Inventaris	5.197	10.432
	5.198	10.433
Financiële vaste activa (3)		
Effecten	25.296.874	55.898.476
Vorderingen en overlopende activa (4)	831.669	735.001
Liquide middelen (5)	1.457.502	576.743
	2.289.171	1.311.744
	<u>27.716.751</u>	<u>57.400.570</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves (besteedbaar)		
Overige reserves (6)	17.021.665	28.719.496
Totaal reserves	17.021.665	28.719.496
Fondsen (geoormerkt) (7)		
Fondsen op Naam	7.481.350	7.679.331
Nationaal Fonds Kunstbezit	855.099	1.547.674
Themafondsen	616.252	544.352
Cirkelfondsen	226.608	65.345
Totaal Fondsen	9.179.309	9.836.702
Totaal reserves en fondsen	26.200.974	38.556.198
Kortlopende schulden (8)	1.515.777	18.844.372
	<u>27.716.751</u>	<u>57.400.570</u>

Staat van baten en lasten over 2022

(en resultaatbestemming)

	2022 Werkelijk €	2022 Begroting €	2021 Werkelijk €	2023 Begroting €
Baten				
Baten van particulieren (9)				
Contributies*	843.310	914.000	934.511	876.155
Giften	1.902.885	1.596.000	2.427.194	1.476.000
Erfstellingen en legaten	854.605	p.m.	695.218	p.m.
	3.600.800	2.510.000	4.056.923	2.352.155
Baten van loterijorganisaties (10)				
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000	400.000	400.000
	400.000	400.000	400.000	400.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven (11)				
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000	650.000	650.000
Bijdrage andere organisaties	17.166	30.000	-	30.000
	667.166	680.000	650.000	680.000
Som van de geworven baten	4.667.966	3.590.000	5.106.923	3.432.155
Lasten (12)				
Besteed aan doelstellingen (13)				
Aankopen	7.178.436	p.m.	21.085.412	p.m.
Aankopen vanuit Nationaal Fonds Kunstbezit	500.000	p.m.	2.196.105	p.m.
Schenkingen extra geormerkt	7.545	p.m.	-	p.m.
Restaurants	101.674	p.m.	161.480	p.m.
Onderzoeksbeurzen	22.500	p.m.	55.500	p.m.
Belangenbehartiging	294.700	p.m.	56.671	p.m.
Bewustwording	1.807	p.m.	2.420	p.m.
	8.106.661	p.m.	23.557.588	p.m.
Kosten eigen organisatie toegerekend aan (14)				
- Aankopen	238.407		190.253	
- Restaurants	15.000		15.000	
- Onderzoeksbeurzen	10.000		10.000	
- Belangenbehartiging	75.000		75.000	
- Bewustwording	155.000		155.000	
Doelstelling totaal	493.407	506.709	445.253	486.676
Werving en retentie baten	1.577.251	1.616.166	1.420.149	1.555.735
Beheer en administratie	720.825	760.126	667.934	710.992
	2.791.483	2.883.000	2.533.336	2.753.403
Som van de lasten**	10.898.144	2.883.000	26.090.924	2.753.403
Saldo voor financiële baten en lasten	-6.230.178	707.000	-20.984.001	678.752
Baten uit beleggingen en rentebaten (15)				
Directe baten	19.289	-	63.250	-
Koersresultaat effecten	-6.053.084	1.375.000	4.189.491	1.241.250
	-6.033.795	1.375.000	4.252.741	1.241.250
Kosten van beleggingen (16)				
Kosten van beleggingen	91.252	125.000	120.066	110.000
Saldo financiële baten en lasten	-6.125.047	1.250.000	4.132.675	1.131.250
Saldo van baten en lasten	-12.355.225	1.957.000	-16.851.326	1.810.002
Bestemming saldo van baten en lasten				
Onttrekking aan reserves (besteedbaar)	-11.697.831		-7.282.511	
Bestemmingsreserves				
Onttrekking aan fondsen (geormerkt)	35.181		-7.560.725	
Onttrekking aan Nationaal Fonds Kunstbezit	-692.575		-2.008.090	
	-12.355.225		-16.851.326	
Bestedingspercentage baten:	173,67% (8,11 / 4,67 mln)		461,29% (23,56 / 5,11 mln)	
Bestedingspercentage lasten:	74,39% (8,11 / 10,99 mln)		90,29% (23,56 / 26,09 mln)	

* Sinds 2022 wordt de contributiewaarde van akteleden toegerekend aan contributies i.p.v. giften vanwege nieuwe richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De vergelijkende cijfers in de begroting van 2022 en in 2021 zijn aangepast.

** Som der lasten wordt vertekend t.o.v. begroting omdat besteed aan doelstellingen in de begroting een p.m.-post is. Sinds 2020 zijn de toegerekende kosten opgenomen in de staat van baten en lasten; zie tabel lastenverdeling.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht	2022	2021
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	576.743	2.225.302
Liquide middelen per 31 december	<u>1.457.502</u>	<u>576.743</u>
Te verklaren toename (2021: afname)	<u>880.759</u>	<u>-1.648.559</u>
Tekort volgens de staat van baten en lasten (2021: tekort)	-12.355.225	-16.851.326
Af: daarin begrepen negatieve baten uit beleggingen en rente	6.053.084	-4.189.491
Afname beleggingen exclusief koerswinst (2021: afname)	24.548.518	3.549.830
Toename: vorderingen op korte termijn (2021: toename)	-96.667	-498.790
Toename: automatiseringsproject (2021: toename)	54.409	3.978
Toename: inventaris (2021: toename)	5.235	5.608
Afname: schulden op korte termijn (2021: toename)	<u>-17.328.595</u>	<u>16.331.632</u>
Saldo afname van liquide middelen	<u>880.759</u>	<u>-1.648.559</u>

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het geeft informatie over het verloop van de veranderingen in geldmiddelen en kasequivalenten gedurende de verslagperiode door vanuit de staat van baten en lasten correcties toe te passen voor resultaatposten die geen operationele kasstroom met zich meebrengen en voor kasstromen die in de betreffende periode geen resultaatpost zijn.

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

Algemeen

Het doel van de Vereniging Rembrandt is het behouden van kunstschaten voor Nederland, het verrijken van en het opkomen voor het Nederlands openbaar kunstbezit, het daartoe vergroten van de publieke belangstelling voor en het verhogen van de kennis van het roerend cultureel erfgoed, in het bijzonder in Nederlandse openbare collecties.

Bij de inrichting van de jaarrekening is voldaan aan de Richtlijnen Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

CONTINUÏTEITSVERONDERSTELLING

Bij de Vereniging Rembrandt was er in 2022 sprake van een zeer beperkt na-ijleffect van de COVID-19 pandemie. De continuïteit wordt gewaarborgd door het beschikbare eigen vermogen. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Geen bijzonderheden.

Waarderingsgrondslagen

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

AUTOMATISERINGSPROJECT

Het huidige Customer Relationship Management (CRM) systeem is in 2021 in gebruik genomen. Het systeem biedt economische voordelen omdat er gedifferentieerde communicatie voor verschillende soorten (toekomstige) lidmaatschappen mogelijk is en het systeem toekomstbestendiger is dan het vorige CRM systeem dat steeds lastiger te koppelen was aan andere software en de website. Projectkosten worden geactiveerd. Het volgende afschrijvingspercentage wordt gehanteerd: automatiseringsproject 33%.

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

KUNSTVOORWERPEN

Deze voorwerpen zijn geschonken aan de Vereniging Rembrandt onder de last van langdurig bruikleen aan een museum of persoon. Vanwege deze verplichting, verbonden aan de schenking, is het eigendom voor € 1 op de balans opgenomen.

INVENTARIS

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf het jaar van ingebruikneming. Kantoorinventaris met een relatief geringe waarde wordt in het jaar van aanschaf geheel afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd: inventaris & inrichting 20%, fotoapparatuur 33%.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (3)

EFFECTEN

De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde (beurswaarde) per balansdatum. Zowel gerealiseerde als niet-gerealiseerde koersmutaties worden in de staat van baten en lasten opgenomen. De effecten worden aangehouden ter belegging. Participaties in niet frequent marktgenoteerde beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de door de beheerder van deze beleggingsinstelling gerapporteerde intrinsieke waarde (zijnde de marktwaarde van de participaties op basis van de onderliggende intrinsieke waarden, eventueel vastgesteld op basis van waarderingsmodellen).

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (4)

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

LIQUIDE MIDDELEN (5)

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de Vereniging.

RESERVES EN FONDSSEN (6) (7)

Het vermogen is gesplitst in reserves (besteedbaar) en fondsen (geormerkt) bestaande uit Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen. Het bestuur geeft door de benoeming van de reserves aan op welke wijze zij de haar ter beschikking staande middelen wenst aan te wenden. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven, is dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven. Na de overeengekomen termijn van 25 jaar, tenzij anders vermeld, wordt het resterende fondsvermogen toegevoegd aan de overige reserves.

KORTLOPENDE SCHULDEN (8)

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

PENSIOENEN

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De pensioenregeling betreft een beschikbare premieregeling.

Resultaatbepalingsgrondslagen

BATEN EN LASTEN

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

BATEN

BATEN VAN PARTICULIEREN (9)

De baten van particulieren (baten uit eigen fondsenwerving) worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht, tenzij anders vermeld. Als baten van particulieren worden aangemerkt: donaties en giften, contributies, erfstellingen en legaten, en overige baten uit eigen fondsenwerving. Deze kunnen afkomstig zijn van zowel particulieren als (familie)stichtingen. Contributies die niet gelijk lopen met een kalenderjaar worden naar rato aan twee boekjaren toegerekend.

Baten van bedrijven zijn dermate gering, dat zij derhalve ook tot de baten van particulieren gerekend worden.

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen, verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden, indien van toepassing alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het bloot eigendom.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES (10)

Bijdragen ontvangen uit nationale loterijen worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen bedrag. De verwerking vindt plaats in het jaar waarin de baten ontvangen dan wel door die derde is toegezegd.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN (11)

Bijdragen ontvangen van andere instellingen worden verantwoord voor het door de Vereniging ontvangen

bedrag. De verwerking vindt plaats in het jaar waarin de bate is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd.

Bijdragen die zijn ontvangen van sponsors, zijnde bijdragen waar geen evenredige tegenprestatie voor de geleverde goederen of diensten tegenover staat, worden verantwoord als baten ontvangen van andere fondsenwervende instellingen.

LASTEN

Grondslagen voor de lastenverdeling

De kosten eigen organisatie bestaan uit:

- kosten ten behoeve van de doelstelling
- kosten ten behoeve van werving en retentie baten
- kosten van beheer en administratie

KOSTEN TEN BEHOEVE VAN DE DOELSTELLING

Onder de kosten van de eigen activiteiten in het kader van de doelstelling worden de kosten verstaan die rechtstreeks verband houden met de doelstelling (hieronder vallen kunstaankopen, restauratie, onderzoek, belangenbehartiging en bewustwording) van de Vereniging.

KOSTEN TEN BEHOEVE VAN WERVING EN RETENTIE BATEN

Alle kosten van activiteiten die ten doel hebben mensen te bewegen en te behouden om geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als kosten ten behoeve van werving en retentie baten (eigen fondsenwerving).

KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Kosten van beheer en administratie zijn kosten die de Vereniging maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan de kosten ten behoeve van de doelstelling of werving en retentie baten.

De toerekening van de kosten eigen organisatie is gebaseerd op een door de Vereniging gemaakte inschatting. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een consistente methodiek. In 2020 was deze toerekening geverifieerd en aangepast, waarbij kosten van retentie

baten niet meer aan doelstelling werden toegerekend. Dit heeft ertoe geleid dat in 2022 18% aan doelstelling wordt toegerekend, 56% aan werving en retentie baten en 26% aan beheer en administratie. In 2021 was de toerekening identiek.

BESTEDINGEN AAN DE DOELSTELLING (13)

Bestedingen aan de doelstelling betreffen de doelstellingen van de Vereniging zoals omschreven (op p. 109).

KOSTEN VAN DE EIGEN ORGANISATIE (14)

De organisatiekosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

BATEN UIT BELEGGINGEN EN RENTEBATEN (15)

Rentebaten en beleggingsopbrengsten worden bruto verantwoord onder de post 'rentebaten en baten uit beleggingen'.

KOSTEN VAN BELEGGINGEN (16)

De kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie worden afzonderlijk in de staat van baten en lasten verantwoord onder 'kosten van beleggingen'. In de toelichting op de staat van baten en lasten wordt inzicht gegeven in de financiële baten en lasten (resultaten van het beleggingsbeleid).

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Balans

Activa

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

AUTOMATISERINGSPROJECT

Het automatiseringsproject is gewaardeerd tegen de waarde van € 125.508.

Immateriële vaste activa:	2022	2021
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	407.797	275.843
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	227.880	91.948
Boekwaarde per 1 januari	179.917	183.895
Investeringsen	122.286	131.954
Afschrijvingen	176.695	135.932
Mutaties gedurende het boekjaar	-54.409	-3.978
Aanschafwaarde per 31 december	530.083	407.797
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	404.575	227.880
Boekwaarde per 31 december	125.508	179.917

Vanaf 2020 worden immateriële vaste activa (automatiseringsproject) gewaardeerd op basis van in 2020 en 2021 externe gemaakte en toegezegde projectkosten voor het nieuwe CRM systeem onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Het nieuwe CRM project is in 2021 in gebruik genomen en wordt in 2023 afgerond. In 2022 zijn er voor € 122.286 externe projectkosten (2021: € 131.954) gemaakt om het nieuwe CRM systeem te optimaliseren. De afschrijvingskosten zijn in 2022 € 176.695 (2021: € 135.932) (zie de waarderingsgrondslagen voor het gehanteerde afschrijvingspercentage).

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

KUNSTVOORWERPEN

De kunstvoorwerpen zijn gewaardeerd tegen de waarde van € 1.

INVENTARIS

Materiële vaste activa:	2022	2021
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	25.055	25.055
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	14.623	9.015
Boekwaarde per 1 januari	10.432	16.040
Investeringsen	-	-
Afschrijvingen	5.235	5.608
Mutaties gedurende het boekjaar	-5.235	-5.608
Aanschafwaarde per 31 december	25.055	25.055
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	19.858	14.623
Boekwaarde per 31 december	5.197	10.432

De materiële vaste activa (inventaris en fotoapparatuur) worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. De investeringen voor inventaris en fotoapparatuur waren € 25.055. De afschrijvingskosten zijn in 2022 € 5.235 (zie de waarderingsgrondslagen voor de gehanteerde afschrijvingspercentages).

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (3)

EFFECTEN

De waarde van het totale effectenbezit is gedurende 2022 met € 30.601.602 afgenomen tot € 25.296.874.

Het verloop van de effecten:			
	€		€
Marktwaaarde (beurswaarde) per 1 januari 2022	55.898.476		
Af: toename liquiditeit in 2022 binnen portefeuille	-29.766		
Bij: aankopen in 2022, tegen inkoopwaarde	<u>4.078.343</u>		
			59.947.053
Af: verkopen in 2022, tegen verkoopwaarde			<u>-28.597.095</u>
			31.349.958
Ongerealiseerd resultaat 2022	-10.163.755		
Gerealiseerd resultaat 2022	<u>4.110.671</u>		
			-6.053.084
Marktwaaarde (beurswaarde) per 31 december 2022			<u>25.296.874</u>

Specificatie van de balanswaarde beleggingen:		
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<i>Zakelijke waarden</i>		
Aandelen	8.675.751	20.031.579
Onroerend goed fonds	1.240.337	3.017.319
<i>Vastrentende waarden</i>		
Obligaties	14.405.445	30.646.591
Overige (o.a. liquiditeit portefeuille en geldmarktfondsen)	<u>975.341</u>	<u>2.202.987</u>
Marktwaaarde (beurswaarde) per 31 december	<u>25.296.874</u>	<u>55.898.476</u>

De Vereniging hanteert een matig defensief beleggingsbeleid. De Vereniging volgt in haar beleggingsbeleid het voorbeeld van het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC) dat beschikt over een zeer deskundige beleggingscommissie. Ook neemt zij de beleggingsportefeuille van het PBC als uitgangspunt voor de inrichting van haar eigen portefeuille. De effecten zijn in beheer bij fiduciair vermogensbeheerder Aegon Asset Management (AAM). AAM heeft een mandaat met als uitgangspunt dat er belegd wordt in fondsen van AAM met een beleggingsmix van 40% zakelijke waarden (aandelenfondsen en een vastgoedfonds) en 60% vastrentende waarden en liquide middelen (waaronder geldmarktfondsen). AAM mag een bandbreedte hanteren tussen beide beleggingscategorieën van 10% waarbij de bepaalde percenta-

ges zich halverwege de bandbreedte bevinden. In het beleggingsbeleid is duurzaamheid op zorgvuldige wijze opgenomen. De Vereniging belegt niet in hedgefondsen of derivaten anders dan indirect via beleggingsfondsen ter beheersing van (valuta) risico's. Eind 2022 was 39% belegd in zakelijke waarden (eind 2021: 41%) en 61% in vastrentende waarden en liquide middelen (eind 2021 59%).

Het belegd vermogen is eind 2022 ruim € 25 miljoen. Van de in 2021 toegezegde schenkingen moest in 2022 nog bijna € 18 miljoen betaald worden. Het belegd vermogen is in 2022 met bijna € 31 miljoen afgenomen doordat er € 24,5 miljoen is onttrokken (begin 2022 is € 15 miljoen betaald voor *De vaandeldrager* van Rembrandt) en een

negatief beleggingsresultaat van € 6 miljoen.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (4)

Vorderingen en overlopende activa	31-12-22	31-12-21
	€	€
Erfstellingen en legaten	569.874	290.000
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>261.795</u>	<u>445.001</u>
	<u>831.669</u>	<u>735.001</u>
Erfstellingen en legaten		
Erfstellingen en legaten per 1 januari	290.000	80.000
Toezeggingen gedurende het boekjaar (Erfstellingen en legaten)	<u>854.605</u>	<u>695.218</u>
	1.144.605	775.218
Ontvangsten gedurende het boekjaar	<u>-574.731</u>	<u>-485.218</u>
Erfstellingen en legaten per 31 december	<u>569.874</u>	<u>290.000</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	216.560	273.119
Nog te ontvangen overige bedragen	7.284	29.238
Waarborgsommen	21.625	21.625
Vooruitbetaalde kosten	16.326	26.619
Lening t.b.v. Stichting Centraal Museum tot mei 2022	-	94.400
	<u>261.795</u>	<u>445.001</u>

Voor erfstellingen en legaten werd van de vorderingen per eind 2021 à € 290.000 en toezeggingen in 2022 à € 854.605 in 2022 € 574.731 ontvangen; per eind 2022 is € 569.874 nog te ontvangen. Bij overige vorderingen en overlopende activa is het debiteurensaldo afgenomen. In 2020 was er vanwege een aanvraag uit 2020 een renteloze lening à € 94.400 aan Stichting Centraal Museum verstrekt. Deze lening is in het eerste kwartaal van 2022 afgelost.

LIQUIDE MIDDELEN (5)

Liquide middelen	2022	2021
	€	€
Rekening-courant	189.028	9.991
Bedrijfsspaarrekening	<u>1.268.474</u>	<u>566.752</u>
Saldo per 31 december	<u>1.457.502</u>	<u>576.743</u>

De liquide middelen zijn direct opeisbare tegoeden. Op de rekening-courant staat eind 2022 bij een Nederlandse bank in totaal € 189.028 (2021: € 9.991). De bedrijfsspaarrekening wordt aangehouden bij een Nederlandse bank. Het saldo van de liquide middelen per eind 2022 à € 1,3 miljoen is hoger dan eind 2021 (€ 0,6 miljoen) vanwege schenkingsverplichtingen die begin 2023 zijn voldaan.

Passiva

RESERVES EN FONDSSEN

RESERVES (BESTEEDBAAR)

Overige reserves	2022	2021
	€	€
Saldo per 1 januari	28.719.496	36.002.007
Af: uit bestemming saldo staat van baten en lasten	<u>-11.697.831</u>	<u>-7.282.511</u>
Saldo per 31 december	<u>17.021.665</u>	<u>28.719.496</u>

Fondsen	2022	2021
	€	€
Saldo per 1 januari	9.836.702	19.405.517
Af: uit bestemming saldo staat van baten en lasten	<u>-657.393</u>	<u>-9.568.815</u>
Saldo per 31 december	<u>9.179.309</u>	<u>9.836.702</u>

OVERIGE RESERVES (6)

Dit is het gedeelte van reserves en fondsen dat niet in Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen is vastgelegd. Het verloop van dit deel van het vermogen luidt als volgt:

De overige reserves hebben in 2022 voor bijna € 6 miljoen bijgedragen aan kunstankopen. Doordat er in 2022 ondanks opbrengsten uit contributies en ongeoormerkte giften een negatief beleggingsresultaat was van € 6 miljoen, is de uiteindelijke onttrekking aan de overige reserves € 11,7 miljoen. De overige reserves van de Vereniging zijn hierdoor in 2022 afgenomen tot € 17 miljoen.

FONDSSEN (GEOORMERKT) (7)

De fondsen hebben in 2022 voor € 1,8 miljoen bijgedragen aan de doelstellingen aankoop, restauratie en/of onderzoek. De Vereniging voegt het jaarlijkse rendement van de fondsen in principe toe aan de overige reserves. Bij een vijftal fondsen wordt rente/rendement minus de beleggingskosten aan de fondsen toegerekend. Dit is in 2022 - € 671.782 waarvan - € 192.575 rendement aan het Nationaal Fonds Kunstbezit is toegerekend. Daarnaast zijn in 2022 dotaties toegevoegd van € 1.860.461, waardoor de onttrekking uit de fondsen beperkt blijft tot netto € 657.393. Het saldo van de fondsen is hierdoor in 2022 afgenomen tot € 9.179.309.

Hierna is een overzicht opgenomen van de fondsen: Fondsen op Naam, Themafondsen en Cirkelfondsen.

OVERZICHT FONDSSEN

	Stand per 1 jan 22	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restauratie	Stand per 31 dec 22
Fondsen op Naam							
A. Quist-Rütter Fonds	173.283						173.283
Alida Fonds	15.000			15.000			
Beintema-Dubbeldam Fonds	2.010.660	-298.334	5.112				1.717.438
Cleyndert Fonds	75.653	-2.932					72.721
Coleminks Fonds	15.000						15.000
Daan Cevat Fonds			15.000				15.000
Dames Spoorenberg Fonds			25.000				25.000
Desirée Lambers Fonds	33.000		15.525	20.000			28.525
Dorodarte Kunst Fonds	714.833			30.000			684.833
Dura Kunstfonds	1.249.387	-177.980		100.000			971.407
E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds	20.000						20.000
Eleonora Jeuken-Tesser Fonds	50.000		15.000	30.000			35.000
Fonds 1931	40.000			25.000			15.000
Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst			17.500				17.500
Gisbert van Laack Fonds	614.707			50.000			564.707
Hans en Thea Alders-Timmer Fonds			75.000				75.000
H.E.J. Mirandolle Fonds	200.000						200.000
Helze Fonds			15.000	15.000			
Hendrik de Jong Fonds	188.924	39					188.964
Het Liesbeth van Dorp Fonds	55.000						55.000
Ina van Doormaal Fonds	100.000						100.000
Innorosa Fonds	105.000		30.000	75.000			60.000
J.G. van Oord Fonds	60.000						60.000
Johannes Vermeer Fonds			110.000	25.000			85.000
Kroese-Duijsters Fonds	20.560		20.000		20.000		20.560
Kruger Fonds	28.299						28.299
Liente Dons Fonds	30.000						30.000
Maljers-de Jongh Fonds	80.000		20.000				100.000
Marijke Laarhoven Fonds	75.000		100.000				175.000
Mevrouw M. Boersma Fonds	147.759						147.759
Mr. Cornelis Roozen Fonds	135.000						135.000
Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds	53.750		15.000				68.750
mr Rickert J-F. Blokhuis Fund	35.000						35.000
Nationaal Fonds Kunstbezit	1.547.674	-192.575		500.000			855.099
Op Dreef Fonds	20.000		50.000				70.000
P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst	77.250						77.250
Ruze Fonds	39.000						39.000
Schorer Romeijn Grothe Fonds	15.000						15.000
Schoufour-Martin Fonds [aankoop]	40.000						40.000
Schoufour-Martin Fonds [onderzoek]	90.000						90.000
Stichting het 'Meyjes Fonds'	10.000		25.000				35.000
Van Beekhof Fonds	37.500		15.000				52.500
Van der Klaauw Fonds	28.106		15.000				43.106
Van Lith-Dumont Fonds	144.000						144.000

	Stand per 1 jan 22	Rente/rend.	Bij: dotatie totaal	Af: bijdrage aankopen	Af: bijdrage onderzoek	Af: bijdrage restaurantie	Stand per 31 dec 22
VriendenLoterij Aankoopfonds	55.583		400.000	400.000			55.583
VriendenLoterij Restaurantiefonds	146.855					102.153	44.702
Warning-Meijaard Fonds	5.000		15.000				20.000
Willem en Mary Reus-de Lange Fonds	307.783						307.783
Open fondsen (opengesteld voor geormerkte schenkingen)							
Claude Monet Fonds (Impressionisme)	154.650		28.450				183.100
Claudine de With Beurs	500		2.500		2.500		500
Ekkart Fonds	2.159		21.000				23.159
Fonds Fusien			125.462				125.462
Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst	42.250		1.250				43.500
Groninger Fonds	137.879		13.600			-479	151.959
Totaal Fondsen op Naam	9.227.005	-671.782	1.190.399	1.285.000	22.500	101.674	8.336.449
Themafondsen							
Oudheid en Archeologie	1.250		1.250	1.250			1.250
Middeleeuwen en Renaissance	28.000		16.500				44.500
17de-eeuwse schilderkunst	40.560		66.500	30.000			77.060
18de-eeuwse schilderkunst	1.250		1.000				2.250
19de-eeuwse schilderkunst	39.500		10.500				50.000
Moderne kunst (1880-1950)	12.250		33.000	30.000			15.250
Naoorlogse en Hedendaagse kunst	73.250		39.000	65.000			47.250
Beeldhouwkunst	14.700		3.200				17.900
Fotografie en Video	46.000		12.000	23.750			34.250
Prenten en Tekeningen	87.266		16.200	25.000			78.466
Toegepaste kunst en Design	6.379		7.000				13.379
Glas	120.308		5.500				125.808
Keramik	2.860		2.500				5.360
Zilver	62.000		27.000				89.000
Restaurantie	8.779		5.750				14.529
Totaal Themafondsen	544.352	—	246.900	175.000	—	—	616.252
Cirkelfondsen							
Caius Fonds	7.100		38.800	25.000			20.900
Cornelia Cirkel*							
Hendrickje Fonds			49.500				49.500
Jheronimus Fonds	10.800		27.500	16.400			21.900
KOG-Vereniging Rembrandt Fonds	33.300		17.000	25.000			25.300
Rembrandt UK Circle Fund	6.646		14.362	20.000			1.008
Saskia Fonds			35.500				35.500
Titus Fonds	3.999		115.000	50.000			68.999
Utrecht & Gooi Cirkel	3.500		54.000	54.000			3.500
Van Rijn Fonds			71.500	71.500			
Totaal Cirkelfondsen	65.345	—	423.162	261.900	—	—	226.608
Totaal Fondsen	9.836.702	-671.782	1.860.461	1.721.900	22.500	101.674	9.179.309

*In 2022 heeft de Cornelia Cirkel
€ 6.500 bijgedragen aan het
Themafonds Fotografie en Video.

FONDSEN OP NAAM

Een Fonds op Naam is een apart geadmistreerd fonds, waarvan de oprichter in samenspraak met de Vereniging Rembrandt de naam, de doelstelling en de wijze van besteding bepaalt. Voor een Fonds op Naam geldt een minimumbedrag van € 75.000.

A. Quist-Rütter Fonds (2012)

Het A. Quist-Rütter Fonds is ingesteld op 3 april 2012. Het fonds heeft tot doel het verlenen van financiële steun voor de aankoop van kunst(voorwerpen) met een lichte voorkeur voor het honoreren van aanvragen door het Kröller-Müller Museum te Otterlo, Museum Beelden aan Zee te Scheveningen of het Cobra Museum te Amsterdam. Het vermogen is afkomstig van de ontbonden Stichting A. Quist-Rütter Fonds. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 173.283 geen wijziging.

Alida Fonds (2015)

Dit fonds is in 2015 opgericht uit een door Vereniging Rembrandt ontvangen legaat. In 2016 is € 75.000 ontvangen, waarmee het Alida Fonds in werking is gesteld. De doelstelling van het Alida Fonds is het financieel steunen van aankopen van schilderkunst binnen het genre landschappen. In 2022 is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop *Gezicht op Rhenen* van Jan van Goyen door Stadsmuseum Rhenen, waarmee het fonds geheel ingezet is.

Beintema-Dubbeldam Fonds (2020)

Dit fonds is in 2020 opgericht uit de door de Vereniging Rembrandt ontvangen nalatenschap van mevrouw Beintema-Dubbeldam van in totaal € 1.752.135. De doelstelling van het Beintema-Dubbeldam Fonds is het financieel ondersteunen van Nederlandse musea bij de verwerving van Chinees porselein en antiek zilver. De voorkeur gaat daarbij uit naar musea in Friesland. Het jaarlijks rendement over dit deel van het belegd vermogen van de Vereniging Rembrandt zal worden toegevoegd aan het vermogen van het Beintema-Dubbeldam Fonds. Er is in 2022 een netto rendement à - € 298.334 toegerekend en onttrokken aan het fonds. In 2022 is er € 5.112 voornamelijk door teruggave inkomstenbelasting toegevoegd aan het fonds.

Cleyndert Fonds (1967)

Dit bestemmingsfonds is afkomstig uit een erfstelling, waarbij is bepaald dat van de revenuen ¼ deel aan het fondsvermogen dient te worden toegevoegd en ¾ deel ter beschikking staat van de Vereniging ten behoeve van steun bij aankopen. Het fonds wordt geacht te bestaan uit vastrentende beleggingen. In 2022 is uit dien hoofde - € 2.932 netto rendement toegerekend en onttrokken aan het fonds.

Coleminks Fonds (2016)

De doelstelling van het in 2016 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen die een aanknopingspunt hebben met de landen Amerika, Brazilië, Zwitserland en Zuid-Afrika en/of met de stad Haarlem, één en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar werd door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 15.000 geen wijziging.

Daan Cevat Fonds (2006)

De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun voor de aankoop van werken van Rembrandt alsmede van kunstenaars door wie Rembrandt is beïnvloed of werken van kunstenaars die door Rembrandt zijn geïnspireerd. Het fonds werd op 18 augustus 2006 ingesteld door een periodieke schenking van € 30.000 over een periode van vijf jaar. Vanaf 2022 wordt het fonds weer jaarlijks aangevuld met een bijdrage van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd.

Dames Spoorenberg Fonds (2022)

Dit fonds wil musea helpen bij het onderzoeken en restaureren van religieuze kunst. Bij de restauraties gaat de voorkeur uit naar projecten uitgevoerd door jonge, aankomende restauratoren in opdracht van kleinere musea. Ook kan het fonds worden aangewend voor de financiering van kennisbevorderende activiteiten rond religieuze kunst anders dan onderzoek, zoals symposia. Het fonds is in 2022 ingesteld door een periodieke schenking van € 25.000 over een periode van vijf jaar, waardoor er in 2022 € 25.000 aan het fonds is toegevoegd.

Desirée Lambers Fonds (2018)

De doelstelling van het in 2018 opgerichte fonds is het ondersteunen van aankopen van kunst gemaakt na 1900 door vrouwelijke kunstenaars, en kunst die naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt hiermee verband houdt. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. Verder zijn er in 2022 extra donaties van € 525 aan dit fonds gedaan. In 2022 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *The Pillowman* van Paula Rego door Kunstmuseum Den Haag.

Dorodarte Kunst Fonds (2019)

De doelstelling van het in 2019 opgerichte fonds is het ondersteunen van aankopen en restauraties van kunst, zowel beeldende als toegepaste kunst, uit de periode 1600-1950. De voorkeur gaat daarbij uit naar kunst die een relatie heeft tot kinderen en naar aankopen en restauraties door regionale musea. Gedurende drie jaar werd door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 25.000. Verder was er in 2021 een extra schenking van € 700.000 aan dit fonds gedaan. In 2022 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Gezicht op Hoorn* van Caspar van Wittel door het Westfries Museum.

Dura Kunstfonds (2002)

De doelstelling van dit fonds, dat in november 2002 werd ingesteld en een looptijd heeft tot 2037, luidt: 'Het doen van schenkingen ten behoeve van het aankopen door Nederlandse – bij voorkeur Rotterdamse – musea van kunstwerken voor museale collecties die bij voorkeur ofwel vanwege het onderwerp ofwel vanwege de maker van het desbetreffende kunstwerk verbonden zijn aan Rotterdam en haar omgeving, alles onder de voorwaarde dat de desbetreffende kunstwerken regelmatig openbaar in het desbetreffende museum tentoongesteld worden.'

De schenkingen dienen bij voorkeur te geschieden voor de aankoop van historische en/of 'herkenbare' kunstwerken, zijnde schilderijen, prenten, tekeningen, zilveren of glazen kunstvoorwerpen en beeldhouwwerken. Het fonds wordt geacht te bestaan uit beleggingen met een vaste samenstelling.

In 2012 werden met het Job Dura Fonds nieuwe afspraken gemaakt over het Dura Kunstfonds. Er is in 2022

een netto rendement à - € 177.980 toegerekend en onttrokken aan het fonds. In 2022 is € 100.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró door Museum Boijmans Van Beuningen.

E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds (2014)

De doelstelling van het in oktober 2014 opgerichte E.A. en C.M. Alkema-Hilbrands Fonds is het bieden van steun bij de aankoop van 20ste-eeuwse Nederlandse beeldende kunst door musea – met een voorkeur voor Nederlandse abstracte schilderkunst van het interbellum – met inbegrip van daaraan verwante toegepaste kunst. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 20.000 geen wijziging.

Eleonora Jeuken-Tesser Fonds (2016)

De doelstelling van het in 2016 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen door musea in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, met indien de mogelijkheid zich voordoet, een voorkeur voor steun aan Museum Het Valkhof. Jaarlijks wordt door de oprichter van het fonds een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2022 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van 42 cameeën uit de collectie Content door het Rijksmuseum van Oudheden.

Fonds 1931 (2014)

De doelstelling van Fonds 1931 is het financieel ondersteunen van aankopen van beeldende en toegepaste kunst in de ruimste zin van het woord en hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. In 2022 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van 42 cameeën uit de collectie Content door het Rijksmuseum van Oudheden.

Fonds voor Klassieke Beeldende Kunst (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte fonds is het ondersteunen van kunstaankopen van vóór 1910, een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 17.500, waardoor er in 2022 € 17.500 aan het fonds is toegevoegd.

Gisbert van Laack Fonds (2011)

Het Gisbert van Laack Fonds is ingesteld op 8 december 2011 en heeft tot doel het verlenen van financiële steun voor de aankoop van kunst(voorwerpen) die betrekking hebben op – onder meer – de Rijnvaart, de stad en de haven van Rotterdam. In 2022 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Veemarkt* van Cornelis Saftleven door Museum Rotterdam.

Hans en Thea Alders-Timmer Fonds (2022)

In augustus 2022 heeft de Vereniging een legaat van € 75.000 ontvangen. Nadat het legaat volledig is ontvangen, is in 2022 conform het testament van de erflater het Hans en Thea Alders-Timmer Fonds ingesteld. Dit fonds heeft als doel musea te helpen bij het verzamelen van kunst binnen het verzamelgebied Middeleeuwen en Renaissance en het verzamelgebied Nederlandse 17de-eeuwse schilderkunst.

H.E.J. Mirandolle Fonds (2021)

Het H.E.J. Mirandolle Fonds is met een eenmalige schenking van € 200.000 ingesteld in 2021. De doelstelling van dit fonds is het ondersteunen van aankopen van niet-abstracte schilderkunst. Het fondsvermogen à € 200.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Helze Fonds (2022)

Het Helze Fonds is bestemd voor het ondersteunen van Nederlandse musea bij het verzamelen van kunst uit de 20ste en 21ste eeuw. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd. In 2022 is € 15.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van

From an ethnographic museum no. IX van Hannah Höch door Stedelijk Museum Amsterdam.

Hendrik de Jong Fonds (1982)

Dit fonds, gevormd uit giften van de heer H. de Jong, is bestemd voor aankopen van bij voorkeur tekeningen die ten minste 40 jaar oud zijn. Het fonds onderging in 2022 een geringe aanpassing.

Het Liesbeth van Dorp Fonds (2016)

In juni 2016 heeft de Vereniging een legaat van € 100.000 ontvangen, waarmee conform het testament van de erflater Het Liesbeth van Dorp Fonds ingesteld. De doelstelling van Het Liesbeth van Dorp Fonds is het financieel ondersteunen van aankopen van kunst uit de Haagse School en het (internationale) impressionisme, een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Het fondsvermogen à € 55.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Ina van Doormaal Fonds (2006)

De doelstelling van dit fonds, dat bij testament van ir. P.M. van Doormaal ter nagedachtenis van zijn dochter werd ingesteld met het oog op haar liefde voor in het bijzonder werken uit de school van Barbizon, is het verlenen van steun voor het aankopen van werken van deze school. Het fonds werd op 1 september 2006 ingesteld. Het fondsvermogen à € 100.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Innorosa Fonds (2014)

De doelstelling van het Innorosa Fonds is het financieel ondersteunen van aankopen door Nederlandse musea van 20ste- en 21ste-eeuwse kunst, bij voorkeur glas, keramiek en fotografie. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds een donatie gedaan van € 30.000, waardoor er in 2022 € 30.000 is toegevoegd aan het fonds. In 2022 is € 75.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró door Museum Boijmans Van Beuningen.

J.G. van Oord Fonds (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte J.G. van Oord Fonds is tweeledig:

A. het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op religieuze kunst, bij voorkeur op het terrein van het protestantisme, en bij voorkeur ten behoeve van Museum Catharijneconvent en

B. het financieel ondersteunen van aankopen van religieuze kunst, bij voorkeur op het terrein van het protestantisme, ten behoeve van het Nederlands openbaar kunstbezit met een voorkeur voor de collectie van Museum Catharijneconvent. Het fondsvermogen à € 60.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Johannes Vermeer Fonds (2022)

De Johannes Vermeer Stichting, opgericht door Niek van Lingen en de gezaghebbende kunsthistoricus en Vermeerkenner Albert Blankert, zette zich in voor meer aandacht voor Johannes Vermeer. Dat deden zij door activiteiten als de schenking van een beeld van Het melkmeisje (naar Vermeer) door Wim T. Schippers aan de stad Delft en de uitgave van een serie penningen met daarop alle werken van Vermeer. De stichting was met name in de jaren 1970 actief. In 2022 viel het besluit de stichting op te heffen. Het restvermogen werd ondergebracht bij een Fonds op Naam van de Vereniging Rembrandt dat dicht bij de oorspronkelijke doelstelling van de stichting ligt. Met een (eenmalige) schenking van € 110.000 is het Johannes Vermeer Fonds bij de Vereniging Rembrandt ingesteld, met als doelstelling het vergroten van kunsthistorische kennis van Johannes Vermeer en zijn Delftse tijdgenoten via aankopen, restauraties en onderzoek. In 2022 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van een beschilderde lijst met putti en toiletattributen van Cornelis de Man door Museum Prinsenhof Delft.

Kroese-Duijsters Fonds (2020)

Dit fonds draagt op twee manieren bij aan de missie van de Vereniging Rembrandt: enerzijds door (aankomende) conservatoren en restauratoren in staat te stellen collectiegerelateerd onderzoek te doen en kennisbevorderende activiteiten te organiseren en anderzijds door steun te bieden aan restauratie, waarbij de voorkeur

uitgaat naar restauratieprojecten in kleinere musea. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds een donatie gedaan van € 20.000, waardoor er in 2022 € 20.000 is toegevoegd aan het fonds. In 2022 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan het onderzoek *De Chinese kalligrafie- en schilderkunststudio De Rongbaozhai* door het Nationaal Museum van Wereldculturen.

Kruger Fonds (2010)

Het Kruger Fonds is ingesteld op 1 augustus 2010 ter herinnering aan twee generaties kunstliefhebbers en -verzamelaars: de heer ir. J. Kruger, zijn echtgenote mevrouw I.M. Kruger-Guldenaar en hun dochter mevrouw M. Kruger. De doelstelling van het fonds komt overeen met die van de Vereniging Rembrandt, met de aantekening dat steun bij de aankoop van kunst die een relatie heeft met Nederlandse architectuur een zekere voorkeur geniet. Het fondsvermogen à € 28.299 onderging in 2022 geen wijziging.

Liente Dons Fonds (2012)

Dit fonds is opgericht op 5 december 2012. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van tekeningen en aquarellen. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 30.000 geen wijziging.

Maljers-de Jongh Fonds (2012)

Dit fonds is opgericht op 16 november 2012. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van kunst uit de periode 1850 tot en met 1920. Vanaf 2018 wordt er voor onbepaalde tijd jaarlijks door de schenkers een donatie gedaan van € 20.000, waardoor in 2022 € 20.000 aan het fonds is toegevoegd.

Marijke Laarhoven Fonds (2021)

Het Marijke Laarhoven Fonds is in 2021 met een schenking van € 100.000 ingesteld. De doelstelling van dit fonds is het financieel ondersteunen van Nederlandse musea bij aankopen en restauraties op het gebied van glaskunst en van schilderkunst uit de 'lange 19de eeuw'. In 2022 is er een extra schenking van € 100.000 aan dit fonds gedaan.

Mevrouw M. Boersma Fonds (2015)

Dit fonds is in 2015 opgericht uit de nalatenschap van mevrouw M. Boersma. De doelstelling van het mevrouw M. Boersma Fonds is het steunen van aankopen op het gebied van de 20ste-eeuwse schilderkunst met een voorkeur voor figuratieve kunst. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 147.759 geen wijziging.

Mr. Cornelis Roozen Fonds (2019)

De doelstelling van het in 2019 opgerichte fonds is om financiële steun te bieden bij de verwerving van schilderijen uit de periode 1850-1920, bij voorkeur van impressionistische of expressionistische kunstenaars. Het fonds kan worden aangesproken voor steun bij aankopen door Noord-Hollandse musea, met uitzondering van het Rijksmuseum, het Van Gogh Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, het Frans Hals Museum en Teylers Museum. Met een eenmalige schenking à € 135.000 is het fonds in 2019 ingesteld. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 135.000 geen wijziging.

Mr. J.J.A.M. Kennis Fonds (2013)

Het Mr. J.J. A.M. Kennis Fonds is opgericht op 31 december 2013. Dit fonds heeft als doelstelling het verlenen van financiële steun voor aankopen van kunst vanaf 1500 met een voorkeur voor kerkelijke kunst ten behoeve van openbare kunstcollecties in Nederland. Gedurende vijf jaar wordt jaarlijks door de schenker een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 is toegevoegd aan het fonds.

Mr Rickert J-F. Blokhuis Fund (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen van 'Photography, Humour & Design', een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. In 2022 onderging het fondsvermogen à € 35.000 geen wijziging.

Nationaal Fonds Kunstbezit (2014)

Het Nationaal Fonds Kunstbezit steunt aankopen die van evident en eminent belang zijn voor het Nederlands openbaar kunstbezit. Dit Fonds op Naam is voortgekomen uit de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit (SNFK), dat altijd nauw verbonden was met de Vereniging

Rembrandt. Op 31 december 2014 is de SNFK omgezet in een Fonds op Naam met een fondsvermogen van € 4.827.073 binnen de Vereniging Rembrandt. De raad van toezicht is gehandhaafd om het maatschappelijk belang van dit fonds te waarborgen. Het vermogen wordt sinds medio december 2016 niet meer apart geadministreerd. In 2022 is - € 192.575 netto rendement toegerekend en toegevoegd aan het fonds. In 2022 is € 500.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró door Museum Boijmans Van Beuningen.

De raad van toezicht is per 31 december 2022 als volgt samengesteld:

De heer drs. A. Pechtold, voorzitter

Mevrouw mr. drs. L.C.A. Stevens-Meewis

De heer prof. dr. J.E.E. Keunen (interim)

Op Dreef Fonds (2021)

Het Op Dreef Fonds is in 2021 ingesteld. De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun bij de verwerving van kunst die verband houdt met water en strand. Gedurende twee jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 50.000, waardoor er in 2022 € 50.000 aan het fonds is toegevoegd.

P.H. Soeters Fonds voor 20ste-eeuwse glaskunst (2010)

Dit fonds is in 2010 opgericht door de heer P.H. Soeters. De doelstelling luidt: 'Het verlenen van financiële steun voor aankopen door Nederlandse musea van werken van 20ste-eeuwse, bij voorkeur Nederlandse glaskunst en al hetgeen daarmee, naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt, verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.' Het fondsvermogen à € 77.250 onderging in 2022 geen wijziging.

Ruze Fonds (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Ruze Fonds is het ondersteunen van aankopen van werken door Nederlandse kunstenaars uit de eerste helft van de 20ste eeuw, bij voorkeur schilderkunst en beeldhouwkunst. Met een eenmalige schenking à € 75.000 is het fonds in juli 2015 ingesteld. Het fondsvermogen à € 39.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Schorer Romeijn Grothe Fonds (2017)

De doelstelling van het in 2017 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen van schilderkunst, met een voorkeur voor ondersteuning van aankopen door in 's-Gravenhage gevestigde musea, een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Het fondsvermogen à € 15.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Schoufour-Martin Fonds [aankoop](2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Schoufour-Martin Fonds is tweeledig, waarbij voor elk van deze twee (deel)doelstellingen circa de helft van het totale vermogen van dit fonds wordt bestemd, in aanvang groot: € 300.000.

A. Enerzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van aankopen van laat-middeleeuwse beeldhouwkunst een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, hierna te noemen: 'het aankoopfonds'.

B. Anderzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op laat-middeleeuwse kunst.

Met de ontvangst van een eenmalige schenking van € 300.000 is het fonds in 2016 ingesteld en 50% toegewezen aan het aankoopfonds. Het fondsvermogen à € 40.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Schoufour-Martin Fonds [onderzoek] (2015)

De doelstelling van het in 2015 opgerichte Schoufour-Martin Fonds is tweeledig, waarbij voor elk van deze twee (deel)doelstellingen circa de helft van het totale vermogen van dit fonds wordt bestemd, in aanvang groot: € 300.000.

A. Enerzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van aankopen van laat-middeleeuwse beeldhouwkunst.

B. Anderzijds is de doelstelling het financieel ondersteunen van de versterking van aan een collectie gerelateerde kennis van kunst in het algemeen, zo mogelijk met nadruk op laat-middeleeuwse kunst. Dit deel van het fonds is bestemd voor de verstrekking van beurzen

voor museaal kunsthistorisch onderzoek waardoor de aan een collectie gerelateerde kennis van kunst wordt versterkt, dat wil zeggen voor onderzoek dat is gericht op de bestudering en wetenschappelijke ontsluiting van museale (deel)verzamelingen, al dan niet gericht op de voorbereiding van tentoonstellingen.

Met de ontvangst van een eenmalige schenking van € 300.000 is het fonds in 2016 ingesteld en 50% toegewezen aan het onderzoekfonds. Het fondsvermogen à € 90.000 onderging in 2022 geen wijziging.

Stichting het 'Meyjes Fonds' (2020)

De doelstelling van dit fonds is het verlenen van financiële steun bij de verwerving van kunst die verband houdt met scheepvaart. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds een donatie gedaan van € 25.000, waardoor er in 2022 € 25.000 is toegevoegd aan het fonds.

Van Beekhof Fonds (2018)

De doelstelling van het in 2018 opgerichte fonds is het financieel ondersteunen van kunstaankopen uit de 20ste eeuw, een en ander in de ruimste zin des woords en voorts al hetgeen daarmee naar het oordeel van de Vereniging Rembrandt verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichter van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd.

Van der Klaauw Fonds (2015)

Het Van der Klaauw Fonds heeft als doel musea te stimuleren om jonge, pas afgestudeerde restauratoren kunstwerken op papier of op aanverwante dragers te laten restaureren en/of onderzoek te laten verrichten naar de materiële staat van werken op deze dragers, resulterend in een tentoonstelling, tentoonstellings- of collectiepublicatie; tot de opdracht kan mede het formuleren van uit het onderzoek voortvloeiende conserverings- en restauratiewerkzaamheden behoren. Gedurende vijf jaar wordt door de oprichters van het fonds jaarlijks een donatie gedaan van € 15.000, waardoor er in 2022 € 15.000 aan het fonds is toegevoegd.

Van Lith-Dumont Fonds (2007)

Dit fonds werd in 2007 opgericht als het Fonds voor 20ste-eeuwse Nederlandse Schilderkunst. In 2019 werd de naam gewijzigd in het Van Lith-Dumont Fonds. Het fonds heeft als doel het financieel ondersteunen van aankopen door Nederlandse musea op het gebied van de 20ste-eeuwse Nederlandse schilderkunst. In 2019 is € 100.000 toegevoegd aan het fonds middels een eenmalige schenking. Het fondsvermogen à € 144.000 onderging in 2022 geen wijziging.

VriendenLoterij Aankoopfonds (2010)

Het VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij) Aankoopfonds is ingesteld op 11 februari 2010. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunstwerken door Nederlandse musea die zelf geen directe meerjarige bijdrage voor kunst aankopen van de VriendenLoterij ontvangen. Gedurende vijf jaar stelt de VriendenLoterij jaarlijks € 300.000 voor dit fonds beschikbaar. In 2013 is dit bedrag verhoogd naar € 400.000. In 2022 is € 400.000 toegevoegd aan het fonds. In 2022 is € 400.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan vijf aankopen: *Gezicht op Hoorn* van Caspar van Wittel door het Westfries Museum, *Gezicht op Rhenen* van Jan van Goyen door Stadmuseum Rhenen, een beschilderde lijst met putti en toiletattributen van Cornelis de Man door Museum Prinsenhof Delft, *Veemarkt* van Cornelis Saftleven door Museum Rotterdam en *Portret van een vaandeldrager van de Leidse schutterij* van Ary de Vois door Museum De Lakenhal.

VriendenLoterij Restauratiefonds (2018)

Het VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij) Restauratiefonds, in 2018 opgericht met een extra bijdrage van de BankGiro Loterij, is bedoeld om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet of niet optimaal kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal. In 2018 is uit dien hoofde € 500.000 aan het fondsvermogen toegevoegd. In 2022 is € 102.153 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan vijf aanvragen voor restauratie toegekend ter hoogte van maximaal € 18.305 voor *Diorama van de plantage Kerkshoven* van Gerrit Schouten door Museum Het Valkhof, € 8.408 voor *Familieportret van Louis Trip met vier kinderen*, met op

de achtergrond *de Asingaborg te Warffum* van Roelof Koets II door Openluchtmuseum Het Hoogeland, € 54.891 voor twee trofeeënlijsten rond de portretten van Michiel de Ruyter en Anna van Gelder van Ferdinand Bol en Hendrick Berckman (toeschr.) door het Zeeuws maritiem muZEEum, € 3.259 voor de *Kwartierstaat van de familie Van Arkel* door het Gorcum Museum en € 17.506 voor de *Portretten van Johan van Wassenaer en Maria van Voorst van Doorwerth* van Evert Crijnsz. van der Maes door Kasteel Duivenvoorde. Verder was er een vrijval van € 216 voor de restauratieaanvraag *Stadsgezicht met Huis te Riviere* door Stedelijk Museum Schiedam uit 2021.

Warning-Meijaard Fonds (2021)

De doelstelling van het Warning-Meijaard Fonds is enerzijds het financieel ondersteunen van aankopen van zilver en kunst aankopen van vóór 1850, en anderzijds het financieel ondersteunen van restauraties. In 2021 was er € 40.000 aan het fonds toegevoegd. Het fonds is in 2022 versterkt met een eenmalige schenking van € 15.000.

Willem en Mary Reus-de Lange Fonds (2013)

Het Willem en Mary Reus-de Lange Fonds komt voort uit de nalatenschap van de heer Willem Reus, overleden op 18 februari 2007. Het Fonds wordt aangewend voor het uitbreiden van de collecties van het Huis Van Gijn, het Dordrechts Museum en Erfgoedcentrum DiEP (deze organisatie bestaat niet meer onder deze naam) in Dordrecht, met een voorkeur voor kunstnijverheid, textiel, meubelen en kunstvoorwerpen in ruimere zin, gerelateerd aan de stad Dordrecht en regio. Het fondsvermogen à € 307.783 onderging in 2022 geen wijziging.

OPEN FONDSSEN

De volgende Fondsen op Naam zijn opengesteld voor geoordeelde schenkingen.

Claude Monet Fonds (Impressionisme) (2009)

Dit fonds is opgericht op 28 december 2009. De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun voor het verwerven van impressionistische schilderkunst. De oprichters van dit Fonds op Naam hebben te kennen gegeven bijdragen van derden te verwelkomen: om deze oproep te verduidelijken is hiervoor destijds het Thema-

fonds ten behoeve van het Claude Monet Fonds opgericht. In 2016 werden de saldi van beide fondsen samengevoegd. In 2019 zijn de oprichters van dit fonds een nieuwe termijn van vijf jaar aangegaan en schenken zij jaarlijks € 10.000, waardoor er in 2022 € 10.000 aan het fonds is toegevoegd. Het fonds is verder in 2022 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 18.450.

Claudine de With Beurs (2017)

Als dank en ter nagedachtenis van het jongste lid van de raad van adviseurs en oprichtster van de Caius Cirkel, mevrouw drs. C.J.M. de With, heeft het bestuur van de Vereniging Rembrandt in 2017 besloten de Claudine de With Beurs in het leven te roepen ter hoogte van jaarlijks € 2.500. De beurs is bedoeld voor promovendi die bijvoorbeeld onderzoek in het buitenland willen doen of een extra termijn nodig hebben voor onderzoek. Deze beurs staat open voor bijdragen van derden. In 2022 is € 2.500 toegevoegd en € 2.500 ten laste van deze beurs gebracht als bijdrage aan onderzoek van Suzanne Kooloos voor onderzoek naar de zogenaamde “bubbelobjecten” in de internationale beurscrisis van 1720.

Ekkart Fonds (2012)

Het Ekkart Fonds is ingesteld op 20 november 2012 ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. Rudi Ekkart als bestuurslid van de Vereniging Rembrandt. Doel van het fonds is het verlenen van bijdragen van ten hoogste € 20.000 voor het verrichten van kunsthistorisch onderzoek naar specifieke voorwerpen of (delen van) verzamelingen in het Nederlands openbaar kunstbezit, resulterend in een wetenschappelijke publicatie en/of tentoonstelling. Het fondsvermogen is bijeengebracht door bijdragen van de Vereniging Rembrandt (€ 50.000 uit de algemene middelen), de Nederlandse Museumvereniging, musea en particulieren met een totaal van € 111.230. In 2022 is er € 20.000 toegekend uit de algemene middelen aan het Ekkart Fonds om in ieder geval één onderzoek per jaar te kunnen financieren. Het fonds is verder in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.000. In 2022 heeft dit fonds niet bijgedragen aan een onderzoek.

Fonds Fusien (2022)

Het Fonds Fusien is in 2022 ingesteld om de nalatenschap van de vertrekkende directeur van de Vereniging Rembrandt Fusien Bijl de Vroe te eren. Het fonds is bedoeld voor het stimuleren van collectiemobiliteit tussen Nederlandse musea door het financieren van kosten voor langdurige bruiklenen, zoals transport- en inrichtingskosten. De leden en andere particulieren en organisaties hebben voor € 50.462 bijgedragen aan dit fonds. Vanuit de Algemene Reserve is er € 75.000 aan dit fonds toegevoegd, zodat het fondsvermogen in totaal uitkomt op € 125.462.

Fonds voor Onderzoek naar Moderne en Hedendaagse kunst (2016)

De doelstelling van het fonds is het financieel ondersteunen van de versterking van de kennis van de moderne en hedendaagse kunst in museale collecties in Nederland. Het fonds is bestemd voor de verstrekking van beurzen voor museaal kunsthistorisch onderzoek waardoor de aan een collectie gerelateerde kennis van moderne en hedendaagse kunst wordt versterkt, dat wil zeggen voor onderzoek dat is gericht op de bestudering en wetenschappelijke ontsluiting van museale (deel)verzamelingen, al dan niet gericht op de voorbereiding van tentoonstellingen. Dit fonds staat open voor bijdragen van derden. Gedurende vijf jaar werd jaarlijks door de oprichters een donatie gedaan van € 20.000. Het fonds is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.250.

Groninger Fonds (2018)

Het in 2018 opgerichte Groninger Fonds heeft een driedelige doelstelling en is bedoeld voor musea in de stad of de provincie Groningen. Het kan worden aangesproken voor het steunen van collectiegerelateerd onderzoek, voor de aankoop van kunstwerken en voor de restauratie van werken in de collectie. Het fonds staat open voor bijdragen van derden die de doelstelling onderschrijven. In 2021 is uit dien hoofde € 100.000 aan het fondsvermogen toegevoegd. Het fonds is in 2022 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 13.600. Verder was er een vrijval van € 479 voor de restauratieaanvraag uit 2019 van het *Portret van Gratia Susanna Clant* van Hendrick ten Oever door Landgoed Verhildersum.

THEMAFONDSEN

Themafondsen zijn apart geadmireerde fondsen die elk corresponderen met een specifiek verzamelgebied. Een Themafonds wordt gebruikt voor het steunen van aankopen binnen het aangegeven verzamelgebied. Het toewijzen van een schenking aan een Themafonds is mogelijk vanaf een schenking van ten minste € 1.000.

Oudheid en Archeologie (2021)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van prehistorische werken of werken uit de (klassieke) oudheid te verwezenlijken voor de Collectie Nederland. Het fonds is in 2021 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fonds is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van € 1.250. In 2022 is € 1.250 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van 42 cameeën uit de collectie Content door het Rijksmuseum van Oudheden.

Middeleeuwen en Renaissance (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunst uit de middeleeuwen en de renaissance door musea. Het fonds is in 2013 ingesteld en het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van € 16.500.

17de-eeuwse schilderkunst (2007)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 17de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fonds is in 2007 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 66.500 waaronder een eenmalige schenking van € 10.000. In 2022 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van een beschilderde lijst met putti en toiletattributen van Cornelis de Man door Museum Prinsenhof Delft.

18de-eeuwse schilderkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 18de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fondsvermogen is in 2013 ingesteld en in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 1.000.

19de-eeuwse schilderkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van 19de-eeuwse schilderkunst door musea. Het fonds is in 2013 ingesteld en in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 10.500.

Moderne kunst (1880-1950) (2009)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van moderne en hedendaagse kunst door musea. Het Themafonds Moderne en Hedendaagse kunst is in 2009 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2017 gesplitst ten behoeve van het Themafonds Moderne kunst en het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 33.000. In 2022 is € 30.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró door Museum Boijmans Van Beuningen.

Naoorlogse en Hedendaagse kunst (2009)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van naoorlogse en hedendaagse kunst door musea. Het Themafonds Moderne en Hedendaagse kunst is in 2009 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2017 gesplitst ten behoeve van het Themafonds Moderne kunst en het Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 39.000. In 2022 is € 35.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Orwell Yellow White II* van Jenny Holzer door Rijksmuseum Twenthe en € 30.000 aan de aankoop van *The Pillowman* van Paula Rego door Kunstmuseum Den Haag.

Beeldhouwkunst (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van beeldhouwkunst door musea. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van € 3.200.

Fotografie en Video (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van fotografie en sinds 2017 ook videokunst door musea. In 2022 is € 12.000 toegevoegd aan het fondsvermogen dankzij periodieke schenkingen en een bijdrage van € 6.500 van de Cornelia cirkel. In 2022 is € 23.750 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Phantom Landscape III – Triptych* van Yang Yongliang door het Nationaal Museum van Wereldculturen.

Prenten en Tekeningen (2006)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van prenten en tekeningen door musea. Het fonds is in 2004 ingesteld met een eerste particuliere periodieke schenking. Het fondsvermogen is in 2015 versterkt met € 65.866 dankzij een nalatenschap van mevrouw Van Nijendaal met als specifieke last voor het 'aanwenden voor de aankoop van tekeningen om te worden opgenomen in de collectie van het Rijksprentenkabinet Amsterdam'. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke en eenmalige schenkingen van in totaal € 16.200. In 2022 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *David strijdend met de ondeugden* van David Joris door Teylers Museum.

Toegepaste kunst en Design (2013)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van toegepaste kunst door musea. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met € 7.000 door periodieke schenkingen.

Glas (2006)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij de aankoop van glas door musea. Het fonds is in 2006 ingesteld met een eerste particuliere schenking. Het fonds is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 5.500.

Keramik (2017)

Sinds 1883 heeft de Vereniging Rembrandt al vele malen geholpen bij de aankoop van keramiek, of dat nu Aziatisch porselein is, Delfts blauw of art nouveau aardewerk. Het Themafonds waaruit aankopen op dit verzamelgebied worden gesteund is in 2017 opgericht.

Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 2.500.

Zilver (2004)

De doelstelling van het fonds is het verlenen van financiële steun bij aankopen van zilveren voorwerpen door musea. Het fonds is in 2004 ingesteld met de baten uit een nalatenschap. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 27.000.

Restauratie (2020)

De doelstelling van het fonds is bedoeld om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken in de collectie van middelgrote en kleinere musea. Het fonds is in 2020 ingesteld met een toegerekend rendement à € 3.300 in 2020 over een in 2020 ontvangen legaat met dezelfde doelstelling. Het fondsvermogen is in 2022 versterkt met periodieke schenkingen van in totaal € 5.750. In 2022 is er geen rendement toegerekend over een in 2020 ontvangen legaat met dezelfde doelstelling.

CIRKELFONDSEN

Cirkels zijn vraaggezelschappen bestaande uit leden van de Vereniging Rembrandt die zich verplicht hebben gedurende minimaal vijf jaar een financiële bijdrage te leveren aan de Vereniging Rembrandt. De leden bepalen jaarlijks aan welke gesteunde kunstaanko(o)p(en) en/of restauratie(s) en/of onderzoek(en) hun fonds bijdraagt.

Caius Cirkel/Fonds (2011)

Op 10 oktober 2011 werd de Caius Cirkel opgericht, een gezelschap van destijds twintigers en dertigers van de Vereniging Rembrandt. De leden van de Caius Cirkel dragen € 500 (partnerleden ten minste € 300) bij aan het Caius Fonds gedurende vijf jaar en voor het eerst in het jaar 2012. In 2022 werd € 38.800 door 82 (partner) leden toegezegd. De leden kiezen jaarlijks aan welk door de Vereniging Rembrandt gesteund werk de Caius Cirkel zijn naam wil verbinden. In 2022 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van een beschilderde lijst met putti en toiletattributen van Cornelis de Man door Museum Prinsenhof Delft.

Cornelia Cirkel (2022)

De Cornelia Cirkel is opgericht in 2022 door leden met een academische interesse in kunst of belangstelling voor extra diepgang. De leden beheren geen gezamenlijk cirkelfonds, maar kiezen elk jaar een specifiek verzamelgebied om aan bij te dragen. De leden van de Cornelia Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 500 bij. In 2022 werd € 6.500 door 13 leden toegezegd. In 2022 heeft deze cirkel € 6.500 bijgedragen aan het Themafonds Fotografie en Video.

Hendrickje Cirkel/Fonds (2016)

In de zomer van 2016 is de Hendrickje Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincies Gelderland en Overijssel en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor het openbaar kunstbezit, waarbij musea in Gelderland en Overijssel de voorkeur genieten. De leden van de Hendrickje Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 1.000 bij (partnerleden ten minste € 500) aan het Hendrickje Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Hendrickje Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen/restauraties het Hendrickje Fonds zal bijdragen. In 2022 werd € 49.500 door 57 leden toegezegd. In 2022 heeft dit fonds niet bijgedragen aan een aanwinst.

Jheronimus Cirkel/Fonds (2016)

In het najaar van 2016 is de Jheronimus Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincie Noord-Brabant en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor het openbaar kunstbezit, waarbij musea in Noord-Brabant de voorkeur genieten. De leden van de Jheronimus Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 1.000 bij (sinds 2021 ook partnerleden ten minste € 500) aan het Jheronimus Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Jheronimus Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het Jheronimus Fonds zal bijdragen. In 2022 werd € 27.500 door 27 leden toegezegd. In 2022 is € 16.400 ten laste van dit fonds

gebracht als bijdrage aan de aankoop van twee wapenborden van Jean de Melun en Philippe de Croÿ als ridders van het Gulden Vlies van Pierre Coustain door Het Noordbrabants Museum.

KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel/Fonds (2014)

Eind 2013 is de KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in Amsterdam en omgeving. Leden zijn met hun lidmaatschap van de Cirkel zowel lid van de Vereniging Rembrandt als van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. Het doel van de Cirkel is het mede financieel steunen van de aankoop van kunstvoorwerpen met een kunsthistorische en/of oudheidkundige betekenis voor Nederland. De leden van de KOG-Vereniging Rembrandt Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 1.000 bij aan het KOG-Vereniging Rembrandt Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het KOG-Vereniging Rembrandt Fonds zal bijdragen. In 2022 werd € 17.000 door 17 leden toegezegd. In 2022 is € 25.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *David strijdend met de ondeugden* van David Joris door het Teylers Museum.

Rembrandt UK Circle Fund (2018)

De Rembrandt UK Circle is de eerste buitenlandse cirkel van de Vereniging Rembrandt. De leden zijn overwegend Nederlandse kunstliefhebbers die in Londen en omgeving wonen. Vanuit Londen zetten zij zich gezamenlijk in voor de doelstellingen van de Vereniging Rembrandt. De leden van de Rembrandt UK Circle dragen jaarlijks GBP 1.250 (GBP 750 tot en met hun 40ste) bij aan het UK Circle Fund. In 2022 werd € 14.362 door 14 leden toegezegd. In 2022 is € 20.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van 42 cameeën uit de collectie Content door Rijksmuseum van Oudheden.

Saskia Cirkel/Fonds (2014)

Op 25 maart 2014 is de Saskia Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt die woonachtig zijn in de provincie Friesland en/of een sterke band hebben met de provincie. Het doel van de cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor het open-

baar kunstbezit Fryslân, waarbij musea in Friesland de voorkeur genieten. De leden van de Saskia Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 1.000 bij (partnerleden ten minste € 500) aan het Saskia Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Saskia Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het Saskia Fonds zal bijdragen. In 2022 werd € 35.500 door 39 (partner)leden toegezegd. In 2022 heeft dit fonds niet bijgedragen aan een aanwinst.

Titus Cirkel/Fonds (2004)

Op 16 maart 2004 werd de Titus Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt vanaf 35 jaar. De leden van de Titus Cirkel dragen voor minimaal vijf jaar jaarlijks € 1.000 bij aan het Titus Fonds (partnerleden ten minste € 500). In 2022 werd € 115.000 door 128 (partner)leden toegezegd. De aankoopcommissie van de Titus Cirkel bepaalt jaarlijks aan welk door de Vereniging Rembrandt gesteund modern/hedendaags kunstwerk bijgedragen wordt vanuit het Titus Fonds. In 2022 is € 50.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan aankoop van *The Pillowman* van Paula Rego door Kunstmuseum Den Haag.

Utrecht & Gooi Cirkel (2011)

Op 20 november 2011 werd de Utrecht Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt woonachtig in de provincie Utrecht. In 2017 werd daar ook Het Gooi aan toegevoegd. De leden van de Utrecht & Gooi Cirkel dragen voor minimaal vijf jaar jaarlijks € 1.000 bij (sinds 2020 ook partnerleden ten minste € 500) aan het Utrecht & Gooi Fonds. In 2022 werd € 54.000 door 57 leden toegezegd. De leden kiezen jaarlijks aan welk door de Vereniging Rembrandt gesteund kunstwerk de Utrecht & Gooi Cirkel zijn naam wil verbinden. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een kunstwerk met een relatie tot Utrecht of het Gooi te zijn. In 2022 is € 54.000 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan de aankoop van *Gezicht op Rhenen* van Jan van Goyen door Stadsmuseum Rhenen.

Van Rijn Cirkel/Fonds (2014)

Op 11 mei 2014 is de Van Rijn Cirkel opgericht voor leden van de Vereniging Rembrandt in de leeftijd van 50 jaar en ouder. Zij vinden elkaar in hun belangstelling voor kunst en hun toewijding aan het openbaar kunstbezit.

Het doel van de Cirkel is het financieel steunen van aankopen van kunstwerken voor de Collectie Nederland. De leden en partnerleden van de Van Rijn Cirkel dragen jaarlijks, gedurende minimaal vijf jaar, ten minste € 1.000 bij aan het Van Rijn Fonds. Door een jaarlijkse stemming bepalen de leden van de Cirkel aan welke door Vereniging Rembrandt gesteunde aankopen het fonds zal bijdragen. In 2022 werd € 71.500 toegezegd door 70 leden. In 2022 is € 71.500 ten laste van dit fonds gebracht als bijdrage aan aankoop van *The Pillowman* van Paula Rego door Kunstmuseum Den Haag

KORTLOPENDE SCHULDEN (8)

Kortlopende schulden	31-12-22	31-12-21
	€	€
Schenkingsverplichtingen	207.501	17.698.151
Overlopende contributies	76.512	-
Vooruit ontvangen contributies	666.601	712.198
Overige schulden en overlopende passiva	<u>565.164</u>	<u>434.023</u>
	<u>1.515.777</u>	<u>18.844.372</u>

SCHENKINGSVERPLICHTINGEN

Dit betreft de per balansdatum toegezegde, maar nog niet uitgekeerde, schenkingen met een totaalbedrag van € 207.501. In 2021 waren de schenkingsverplichtingen ruim € 17 miljoen waarvan € 15 miljoen voor *De vaandeldrager* van Rembrandt.

OVERLOPENDE EN VOORUIT BETAALDE CONTRIBUTIES

Per balansdatum zijn er voor € 76.512 contributies toegerekend aan 2023 van contributies die niet gelijk lopen met een kalenderjaar. Per balansdatum zijn er vooruit ontvangen contributies voor kalenderjaar 2023 met een totaalbedrag van € 666.601.

OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-22	31-12-21
	€	€
Crediteuren	35.045	63.131
Vooruitontvangen akten	8.000	2.266
Loonbelasting	43.021	43.619
Personeelskosten	49.612	66.104
Accountants- en administratiekosten	14.063	17.975
Beurzen/onderzoeken	53.220	77.695
Restaurants	132.505	133.700
Steun actie Buitenkans	28.500	-
Vooruitontvangen bedrag nalatenschap	165.000	-
Overige posten	<u>36.198</u>	<u>29.533</u>
	<u>565.164</u>	<u>434.023</u>

Van de overige schulden is € 37.720 langlopend voor vijf onderzoeks-beurzen. Deze schenkingen zullen naar verwachting in 2023 worden uitgekeerd.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De meerjarige financiële verplichtingen van de Vereniging betreffen:

- De huurovereenkomst van het kantoor op de Denneweg 124. Deze overeenkomst is herzien met ingang van november 2018 voor een periode van 5 jaar t/m 31 oktober 2023. In 2023 bedraagt de huur circa € 84.000.
- De huur van een printer loopt tot 2025 en de overige twee printers tot 2023. Voor 2023 bedraagt de huur van de printers inclusief printkosten circa € 14.500.
- In 2017 is de IT service level agreement voor de kantoorautomatisering en data-opslag verlengd voor ten minste 24 maanden en zijn er met de overgang naar het nieuwe CRM systeem nieuwe afspraken gemaakt in 2021. Deze kosten zijn in 2023 naar verwachting € 45.000.
- Vanaf juli 2020 heeft de Vereniging een toezegging van € 3.000 per jaar tot en met 2024 aan Simiolus (Netherlands quarterly for the history of art) gedaan met als tegenprestatie een advertentie.

Financiële instrumenten

ALGEMEEN

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan de in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De financiële instrumenten van de Vereniging Rembrandt dienen ter financiering van de activiteiten van de Vereniging of vloeien direct uit deze activiteiten voort. De Vereniging gaat geen transacties aan in derivaten, zoals valutatermijncontracten en renteswaps. Het beleid van de Vereniging is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de Vereniging zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het valutarisico.

Het beleid van de Vereniging om deze risico's te beperken, strekt zich uit tot de volgende onderdelen:

KREDIET- EN LIQUIDITEITSRISICO NALATENSCHAPPEN

De Vereniging Rembrandt kent vorderingen uit hoofde van nalatenschappen. Doordat zij afhankelijk is van derden ten aanzien van deze nalatenschappen, kan de waarde van de vordering uit hoofde van nalatenschappen fluctueren en tevens bestaat er onzekerheid over het tijdstip van uitkeren. De Vereniging beperkt dit risico actief door regelmatig contact te houden met de betreffende executeurs-testamentair.

KREDIET- EN LIQUIDITEITSRISICOBELEGGINGEN

Om de krediet- en liquiditeitsrisico's inzake de beleggingen te beperken is door de Vereniging een risicoprofiel bepaald en is binnen dit risicoprofiel het beheer uitbesteed aan externe professionele partijen. In het beleggingsbeleid is tevens vastgelegd dat het risicoprofiel periodiek wordt geëvalueerd. De Vereniging handelt in het kader van het beleggingsbeleid uitsluitend met kredietwaardige en te goeder name en faam bekend staande partijen.

VALUTARISICO

Door wisselkoersveranderingen loopt Vereniging Rembrandt het risico dat beleggingen minder waard worden. Om dit risico te beperken dekt Vereniging Rembrandt het benchmarkgewicht van de belangrijkste valuta (USD, GBP en JPY) voor 50% af binnen de categorie aandelen in ontwikkelde markten. De aandelenbeleggingen in opkomende markten zijn niet afgedekt aangezien het betreffende fonds nagenoeg geen exposure heeft naar de USD, GBP en JPY.

REËLE WAARDE

Gezien het overwegend kortlopende karakter van de financiële instrumenten verantwoord onder vorderingen en overlopende activa, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan de reële waarde. Aandelen en obligaties die onderdeel uitmaken van de effectenportefeuille, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarde. De reële waarde van TKPI European Real Estate Fund (TREF) wordt door de beheerder Aegon Asset Management vastgesteld op basis van een waardering door een onafhankelijke externe partij van de onderliggende vastgoedfondsen. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Staat van baten lasten

Baten

BATEN VAN PARTICULIEREN (9)

Baten van Particulieren	2022	2021
	€	€
Contributies	843.310	934.511
Giften	1.902.885	2.427.194
Erfstellingen en legaten	854.605	695.218
	3.600.800	4.056.923

Het aantal leden van de Vereniging Rembrandt bedroeg ultimo 2022: 17.563 (ultimo 2021: 16.842).

CONTRIBUTIES

In 2022 bedroegen de baten uit contributiegelden € 843.310. De contributies zijn in 2022 ondanks de toename van het aantal leden lager dan begroot (€ 914.000) en lager dan in 2021 (€ 934.511), omdat er ruim € 76.000 aan contributies die niet gelijk lopen met het kalenderjaar van 2022 naar 2023 zijn overgeheveld. Deze overheveling was niet begroot. Ondanks € 36K aan afgeboekte contributies (circa 722 leden) zijn er netto 721 nieuwe leden bij gekomen. De toename van het aantal leden is in 2022 4,3% (2021: toename 5,8%).

In kalenderjaar 2022 is de nieuwe richtlijn voor de jaarverslaggeving 270.109 in werking getreden. Door toepassing van deze richtlijn is de contributiewaarde van de lidmaatschappen van periodieke schenkingen in 2022 voor € 114.000 toegerekend aan contributies in plaats van aan giften. De vergelijkende cijfers voor 2021 en begroting 2022 zijn hiervoor aangepast zowel voor contributies als voor giften.

GIFTEN

Giften betreffen eenmalige donaties, schenkingen door middel van een periodieke akte (de meester- en cirkel-lidmaatschappen) en giften bovenop contributies. De giften in 2022 bedragen in totaal € 1.902.885 (2021: € 2.427.194). Hiervan heeft € 466.372 betrekking op giften ten behoeve van het vrij besteedbaar vermogen vanwege € 39.264 ontvangen aan donaties bovenop de contributie en € 58.248 ongeoormerkte schenkingen; verder is er voor in totaal € 368.860 van de schenkingen

door meesterleden ongeoormerkt (niet toegewezen aan een themafonds). Er is € 1.436.513 ten behoeve van Fondsen op Naam, Cirkelfondsen en Themafondsen toegewezen inclusief extra geoormerkte bijdragen. Van School of Life zijn afdrachten toegezegd van drie reeksen Kunstgeschiedenis door museumdirecteuren. De vereniging heeft € 19.654 (18e en 19e eeuw) voor een aanvraag uit 2021 van het Westfries Museum en € 6.715 (Europese renaissance) voor een aanvraag van Museum De Lakenhal ontvangen. In 2023 volgt nog € 5.112 (conservatoren over grote kunstenaars) voor een aanvraag van Teylers Museum. Verder is een schenking van € 15K ontvangen uit Het Prins Fonds via het Prins Bernhard Cultuurfonds voor een aanvraag van Museum Rotterdam. Er is € 216K ontvangen van Fonds 1999. Ten slotte is er in totaal € 7.545 via crowdfunding ontvangen voor de aanvragen van Stadsmuseum Rhenen en de Hervormde Kerk Stavenisse (zie voor specificatie pp. 52-53 in het jaarverslag).

De werkelijke giften 2022 zijn hoger dan begroot (€ 1,6 miljoen), doordat in 2022 de schenkingen uit stichtingen en nieuwe schenkingen door middel van een periodieke akte (de meester- en cirkel-lidmaatschappen) ondanks de boekhoudkundige overheveling van de contributiewaarde van lidmaatschappen voor periodieke schenkers (zie Contributies) hoger waren. In 2021 waren de giften € 2,4 miljoen mede vanwege een genereuze extra schenking van Stichting Dorodarte van € 700.000 ten bate van het Dorodarte Kunst Fonds.

ERFSTELLINGEN EN LEGATEN

De erfstellingen en legaten à € 855K betreffen een surplus van € 40K. Dit boekjaar werd in totaal € 854.605 aan erfstellingen en legaten toegezegd. Uit vier nieuwe

nalatenschappen is in totaal € 135.000 ontvangen en uit vijf nieuwe legaten in totaal € 680.000. Van twee erfstellingen die de vereniging ontving, is de omvang nog niet vastgesteld. Deze betreft ten minste € 100K. Gezien het incidentele karakter van erfstellingen en legaten worden deze posten p.m. opgenomen in de begroting. Verder is in 2022 kunst in natura, ter waarde van ruim € 32.000, uit een nalatenschap via de Vereniging aan een museum geschonken. Er is hier sprake van een interne taxatie en er zijn beperkende voorwaarden gesteld aan de schenkingen.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES (10)

Baten van loterijorganisaties	2022	2021
	€	€
Bijdrage VriendenLoterij	400.000	400.000

VRIENDENLOTERIJ

De bijdrage van de VriendenLoterij heeft als doel het verlenen van financiële steun bij de aankoop van kunstwerken door Nederlandse musea die zelf geen directe meerjarige bijdrage voor kunstaankopen van de VriendenLoterij ontvangen. In 2022 bedraagt deze bijdrage € 400.000 (2021: € 400.000). In 2018 was er een extra bijdrage van € 500.000 van de VriendenLoterij ontvangen waarmee het VriendenLoterij Restauratiefonds is opgericht. De doelstelling van dit restauratiefonds is om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet of niet optimaal kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal. Begin 2023 ontving de VR een toezegging dat dit fonds in 2023 eenmalig met € 700.000 wordt aangevuld.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN (11)

Baten van andere organisaties zonder winststreven	2022	2021
	€	€
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	650.000	650.000
Bijdrage Rijksmuseum	17.166	-
	667.166	650.000

PRINS BERNHARD CULTUURFONDS

Sinds 1960 ontvangt de Vereniging Rembrandt een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds met als doelstelling steunverlening bij kunstaankopen. In 2022 bedroeg deze bijdrage € 650.000 (2021: € 650.000), waarvan € 60.000 bij voorkeur bestemd is voor ondersteuning van aankopen door kleinere musea.

RIJKSMUSEUM

In 2022 heeft het Rijksmuseum € 17.166 bijgedragen voor de gemaakte kosten voor het boekje over *De vaandeldrager*.

Lasten

LASTENVERDELING (12)

Lastenverdeling	Ten behoeve van:						Totaal:			
	Totaal doelstelling		Werving & retentie baten		Beheer en administratie		2022 werkelijk	2022 begroting	2021 werkelijk	2023 begroting
	€	%	€	%	€	%	€	€	€	€
Verstekte bijdragen	8.106.661						8.106.661	P.M.	23.557.588	P.M.
<i>Uitvoeringskosten eigen organisatie:</i>										
Communicatie kosten	94.791	16%	456.893	76%	48.065	8%	599.750	685.500	571.994	636.000
Personeelskosten	297.330	20%	786.672	54%	381.214	26%	1.465.217	1.507.495	1.351.897	1.498.041
Huisvestingskosten	18.609	17%	61.369	55%	30.882	28%	110.860	109.801	103.735	131.500
Automatisering	36.474	15%	107.539	43%	105.656	42%	249.669	225.668	205.227	244.000
Accountantskosten	-	0%	-	0%	19.306	100%	19.306	21.928	26.584	22.230
Kantoor kosten	9.429	17%	31.095	55%	15.648	28%	56.172	62.500	54.755	44.000
Algemene kosten	18.226	17%	60.107	55%	30.248	28%	108.581	81.500	77.603	80.500
Afschrijvingskosten	18.548	10%	73.575	40%	89.805	49%	181.929	188.608	141.540	97.132
	493.407	18%	1.577.251	56%	720.825	26%	2.791.483	2.883.000	2.533.335	2.753.403
Totaal	8.600.068		1.577.251		720.825		10.898.144	2.883.000	26.090.922	2.753.403

	2022	2021
<i>Nieuwe Ratio</i>		
Totale kosten wervings & retentie baten	1.577.251	1.420.149
Som van de geworven baten	4.667.968	5.106.923
Kosten wervings & retentie baten in % van de som van de geworven baten	33,8%	27,8%
	(1.577K/4.667K)	(1.420K/5.107K)
Kosten beheer en administratie	720.825	667.934
Som der lasten	10.898.144	26.090.923
Kosten beheer en administratie in % van de som der lasten	6,6%	2,6%
<i>Norm Vereniging Rembrandt is 10%</i>	(721K/10.898K)	(668K/26.091K)

* Dit percentage is in 2022 en 2021 aan de lage kant, omdat de som der lasten hoog is vanwege verstekte bijdragen aan doelstelling.

Lastenverdeling t.b.v. doelstelling	Kunstaankopen	Restauratie	Onderzoek	Belangenbehartiging	Bewustwording	Totaal doelstelling
	€	€	€	€	€	€
Verstekte bijdragen	7.685.981	101.674	22.500	294.700	1.807	8.106.661
<i>Uitvoeringskosten eigen organisatie:</i>						
Communicatie kosten	45.802	2.882	1.921	14.409	29.778	94.791
Personeelskosten	143.666	9.039	6.026	45.195	93.404	297.330
Huisvestingskosten	8.991	566	377	2.829	5.846	18.609
Automatisering	17.624	1.109	739	5.544	11.458	36.474
Accountantskosten	-	-	-	-	-	-
Kantoor kosten	4.556	287	191	1.433	2.962	9.429
Algemene kosten	8.807	554	369	2.770	5.726	18.226
Afschrijvingskosten	8.962	564	376	2.819	5.827	18.548
	238.407	15.000	10.000	75.000	155.000	493.407
Totaal	7.924.388	116.674	32.500	369.700	156.807	8.600.068

De kosten werving & retentie baten in % van de som van de geworven baten zijn in 2022 33,8% (2021: 27,8%). De kosten werving & retentie baten (eigen fondsenwerving) in % van de baten uit particulieren (eigen fondsenwerving) zijn in 2022 iets boven de eerder gehanteerde 25% norm van het CBF.

De kosten beheer en administratie in % van de som der lasten zijn in 2022 vanwege hogere totale lasten vanwege verstrekte bijdragen aan doelstelling lager dan de door de Vereniging Rembrandt gehanteerde 10% norm: 6,6% in 2021 (2021: 2,6%).

De methodiek van de toerekening is in 2020 aangepast. Zie ook grondslagen voor de lastenverdeling p. 85.

BESTEED AAN DOELSTELLING (13)

In 2022 werd in totaal € 8.106.662 besteed aan de doelstelling versus € 23.557.588 in 2021. Hieronder vallen kunstaankopen, restauratie, onderzoek, belangenbehartiging en bewustwording (zie voor een overzicht pp. 52-53 in het jaarverslag). Gezien de vooraf niet goed in te schatten hoogte van aanvragen, worden deze posten p.m. opgenomen in de begroting.

KUNSTAANKOPEN

De Vereniging Rembrandt ontving in 2022 in totaal 31 aanvragen, waarvan er 13 aanvragen niet zijn gehonoreerd. Van de 18 gehonoreerde aanvragen zijn twee gewenste aankopen op de veiling overboden of ingetrokken. Uiteindelijk konden 16 aanvragen daadwerkelijk gehonoreerd worden met een totaalbedrag van € 7.679.166. Van het totaalbedrag van bijna € 7,7 miljoen komt € 1.721.900 ten laste van fondsen, waarvan € 500.000 van het Nationaal Fonds Kunstbezit. Verder was er een vrijval van € 730 van de in 2021 goedgekeurde aanvraag van het Design Museum waardoor de algemene reserve met hetzelfde bedrag is toegenomen. Verder zijn in 2022 voor in totaal € 7.545 twee aanvragen extra door crowdfunding gesteund.

Ter vergelijking: in 2021 waren er in totaal 39 aanvragen, waarvan er acht aanvragen niet zijn gehonoreerd. Van de 27 gehonoreerde aanvragen waren zeven gewenste aankopen op de veiling overboden of ingetrokken en

vier aanvragen aangehouden en er was een uitbreiding van een aanvraag uit 2020 goedgekeurd. Uiteindelijk konden 21 aanvragen daadwerkelijk gehonoreerd worden met een totaalbedrag van € 23.281.517. Van het totaalbedrag van ruim € 23 miljoen kwam € 12.167.456 ten laste van fondsen, waarvan € 2.166.105 van het Nationaal Fonds Kunstbezit. Verder waren er in 2021 voor in totaal € 185.500 twee aanvragen uit 2020 alsnog door vier fondsen gesteund waardoor de algemene reserve met hetzelfde bedrag was toegenomen.

RESTAURATIE

- Er is in 2018 een extra bijdrage van € 500.000 van de VriendenLoterij ontvangen voor een restauratiefonds om bij te dragen aan de restauratie van kunstwerken die vanwege hun conditie niet of niet optimaal kunnen worden getoond, zodat ze weer kunnen schitteren op zaal.
- In 2022 zijn er 11 (in 2021: 15) aanvragen voor restauraties ingediend. Van de 11 aanvragen zijn er in 2022 vier aanvragen afgewezen en aan twee aanvragen zijn aanvullende eisen gesteld. Er is in 2022 in totaal voor € 101.674 aan schenkingen toegekend voor restauratie waarvan vijf aanvragen voor in totaal € 102K uit het VriendenLoterij Restauratiefonds.
- Het VriendenLoterij Restauratiefonds heeft restauratie aanvragen toegekend van € 18.305 aan Museum Het Valkhof, € 8.408 aan Openluchtmuseum Het Hoogeland, € 54.891 aan Zeeuws maritiem muZEEum, € 3.259 aan het Gorcums Museum en € 17.506 aan Kasteel Duivenvoorde. Verder was er voor dit fonds een vrijval van € 216 van een restauratieaanvraag uit 2021 aan Stedelijk Museum Schiedam.
- Voor het Groninger Fonds was er een vrijval van € 479 van een restauratieaanvraag uit 2019 aan Museum Borg Verhildersum.

ONDERZOEKSBEURZEN

In 2022 zijn er zeven (in 2021: 9) aanvragen voor onderzoeksbeurzen ontvangen. Van de zeven aanvragen zijn er in 2022 drie aanvragen afgewezen en twee aanvragen zijn aangehouden. Er zijn in 2022 voor in totaal € 22.500 twee schenkingen voor een onderzoeksbeurs toegekend.

- Het Kroese-Duijsters Fonds heeft € 20.000 toegezegd aan onderzoek van het Nationaal Museum van Wereldculturen.

- De Claudine de With Beurs heeft een beurs van € 2.500 toegezegd aan Suzanne Kooloos.

BELANGENBEHARTIGING

Er is in 2022 € 294.700 uitgegeven aan belangenbehartiging.

In 2022 is er een documentaire over de Vereniging Rembrandt gemaakt in verband met haar 140-jarige bestaan in 2023. De kosten hiervoor (€ 266K) zijn voor € 216K gedekt door een schenking van het Fonds 1999.

Er zijn in 2022 door de Vereniging Rembrandt en de Turing Foundation twee aanvragen voor de actie Buitenkans (ter stimulering van kortlopende bruiklenen) gehonoreerd: € 30.000 (Rembrandthuis) en € 27.000 (Belvédère); in totaal EUR 57.000. Hiervan is € 28.500 (50%) voor de Vereniging Rembrandt en de rest voor de Turing Foundation.

Turing Foundation en de Vereniging Rembrandt hebben beiden € 150K toegezegd voor de actie Buitenkans. De betalingen voor de gehonoreerde aanvragen zullen geheel gescheiden verlopen: Turing Foundation en de Vereniging Rembrandt maken beide hun deel direct over aan het betreffende museum.

BEWUSTWORDING

Ter invulling van deze doelstelling is in 2009 het fellowship aan de Universiteit van Utrecht ingesteld. In 2022 is er voor € 1.807 bijgedragen aan Simiolus *Netherlands quarterly for the history of art* (met als tegenprestatie een advertentie) en een borrel met studenten van de Summer School.

KOSTEN EIGEN ORGANISATIE (14)

PUBLICITEIT EN COMMUNICATIE

Deze lasten à € 599.750 in 2022 zijn onder te verdelen in kosten ten behoeve van retentie van bestaande leden (onder meer drie bulletins, het jaarverslag en tegenprestaties leden), acquisitie (werving) van nieuwe leden en branding. Deze kosten waren in 2022 ruim € 86.000 lager dan begroot (€ 685.500). De tegenprestaties zijn in 2022 lager dan begroot omdat twee ontvangsten zijn uitgesteld naar 2023. De kosten van het bulletin verlopen conform begroting. Er is € 246.000 uitgegeven aan werving contributieleden (begroot € 263.000) voor met name advertenties van recente aankopen in enkele

dagbladen, campagnes voor *De vaandeldrager* tour en een radio campagne voor nalatenschappen. Verder is er minder uitgegeven aan communicatie en drukwerk.

PERSONEELSKOSTEN

<i>Personeelskosten</i>	2022	2021
	€	€
Lonen en salarissen	1.015.608	938.296
Sociale lasten	144.792	145.676
Pensioenlasten	166.141	96.021
Administratieve ondersteuning	49.246	51.056
Overige personeelskosten	89.430	120.848
	1.465.217	1.351.897

Het gemiddelde aantal vaste personeelsleden inclusief externe fte's, uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen, bedraagt 16,9 fte's waarvan 15,8 interne fte's (2021: 16,2 totale fte's; 15,7 interne fte's). De administratieve boekhoudkundige ondersteuning is uitbesteed aan F. van Dokkum Administratiekantoor, deze inleenkosten worden toegerekend aan personeelskosten (0,4 fte). Voor marketing is in 2022 externe ondersteuning (0,67 fte). De totale personeelskosten in 2022 à € 1.465.217 zijn in 2022 nagenoeg conform begroot (€ 1.507.495) ondanks dat er € 76K is betaald voor een niet begrootte inhaalkoopsom voor pensioen van de vorige directeur en een maand dubbele bezetting directie. Dat de personeelskosten niet hoger uitkomen ondanks hogere externe personeelskosten komt mede door ontvangen ziekengelden en geen werving- en selectiekosten. Een vrijgekomen formatieplaats is niet ingevuld.

BEZOLDIGING DIRECTIE

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging van de directeur/uitvoerend bestuurder hieronder toegelicht.

Bezoldiging directeur	2022	2022	2022	2021
<i>Dienstverband directeur</i>	huidige	vorige	gezamenlijk	
Aard (looptijd)	bepaald	onbepaald	(on)bepaald	onbepaald
uren (werkweek)	36	36	36	36
parttime percentage	100%	100%	100%	100%
aantal maanden per jaar	7	6	13	12
Bezoldiging				
<i>Jaarinkomen</i>	€	€	€	€
bruto loon/salaris	42.762	60.255	103.017	100.116
vakantiegeld	3.300	9.079	12.379	7.726
vaste eindejaarsuitkering	-	-	-	-
jubileumuitkering	-	-	-	-
niet opgenomen vakantiedagen	-	-	-	-
Totaal jaarinkomen	46.061	69.334	115.395	107.842
Belaste vergoedingen/bijtellings	-	2.967	2.967	5.933
Pensioenlasten (wg deel)	3.015	15.068	18.083	28.647
Pensioencompensatie (inhaalcoopsom)	-	76.749	76.749	-
Overige beloningen op termijn	-	-	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	49.077	164.118	213.195	142.422

Het gezamenlijk jaarinkomen van de huidige en de vorige directeur à € 115.395 blijft ondanks een maand overlap binnen het maximum van € 117.225 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland. Ook de totale gezamenlijke bezoldiging (het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings en de werkgeversbijdrage pensioenlasten) à € 213.195 blijft binnen het in de regeling opgenomen maximum volgens de WNT-norm (Wet normering topinkomens) van € 216.000 per jaar.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar p. 70 van het jaarverslag.

De niet-uitvoerende leden van het bestuur en de leden van de raad van adviseurs ontvangen voor de door hen in die hoedanigheid verrichte werkzaamheden

geen beloning. Aan twee bestuursleden die in 2022 in het buitenland woonden, is voor in totaal € 3.717 aan reiskosten vergoed om de bestuursvergaderingen bij te kunnen wonen.

HUISVESTINGSKOSTEN

De huisvestingskosten à € 110.860 zijn in 2022 conform begroot (€ 110.000). De huuruitgaven zijn circa € 80.000. De overige huisvestingskosten betreffen mede kosten voor gas, water en licht en schoonmaakkosten.

AUTOMATISERING

De jaarlijkse licenties, onderhoudscontracten en reguliere projectkosten à € 249.669 zijn in 2022 hoger dan begroot (€ 226.000) vanwege hogere projectkosten automatisering regulier (onder andere door optimalisatie

website, upgrade van Office 365, coördinatie rondom extra beveiliging, documentatie van het nieuwe CRM systeem en reguliere ondersteuning van de externe projectleider.

ACCOUNTANTS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN

De externe accountantskosten in 2022 à € 19.306 zijn iets lager dan voorzien (begroot € 22.000) ondanks een adviesvraag van het bestuur aan de externe accountant vanwege een vrijval van te veel gereserveerde kosten uit 2021.

KANTOORKOSTEN

De kosten voor drukwerk, porti en kantoorbenodigdheden à € 56.172 zijn iets lager dan begroot (€ 62.000) ondanks hogere porti vanwege lagere kosten voor drukwerk en printen (volume).

ALGEMENE KOSTEN

De algemene kosten à € 108.581 zijn hoger dan begroot (€ 81.000). De jaarlijkse contributies van in totaal bijna € 39.000 aan met name de brancheverenigingen Goede Doelen Nederland en FIN (opgezegd per 1/1/23) en het CBF zijn voldaan en er is extern advies ingewonnen door het bestuur.

AFSCHRIJVINGSKOSTEN

De afschrijvingskosten zijn in 2022 € 181.929 (begroot: € 188.500).

Afschrijvingskosten immateriële activa (automatiseringsproject):

in het eerste kwartaal van 2020 is het CRM project opgestart en vanaf april 2020 is er een externe projectleider aangenomen voor de interne begeleiding. Er zijn in 2021 bijna € 408.000 kosten geactiveerd; deze kosten worden in drie jaar afgeschreven. Het CRM project was in totaal begroot op € 300.000, met een begrootte afschrijving van € 100.000 in 2021. Bij forecast 2021 kwam het CRM project uit op vier ton, waarmee de overschrijding was aangegeven en goedgekeurd. De afschrijvingskosten voor het automatiseringsproject bedragen in 2022 € 181.929. Het CRM project zal afgerond worden in 2023.

Afschrijvingskosten materiële activa (inventaris en fotoapparatuur):

de kosten voor nieuw inventaris zijn in 2019 geactiveerd en worden in vijf jaar afgeschreven; de kosten voor fotoapparatuur (zodat deze apparatuur niet meer gehuurd hoeft te worden) worden in drie jaar afgeschreven. De afschrijvingskosten bedragen in 2022 € 5.234 (conform begroting).

De totale afschrijvingskosten blijven ondanks de overschrijding van het CRM project onder het begrote bedrag van € 188.500, omdat er in 2022 nauwelijks afschrijvingskosten zijn voor Mijn Omgeving (afschrijving '22 begroot € 50.000) omdat er in 2022 weinig ontwikkelkosten waren; in 2023 worden verschillende opties voor een app verkend.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (15, 16)

Financiële baten en lasten	2022	2021	2020	2019	2018
	€	€	€	€	€
<i>Directe baten</i>					
dividenden	22.939	69.302	69.596	52.284	56.213
rente geldmiddelen beleggingen	-	936	-11.756	-2.612	-
rente geldmiddelen	-3.650	-6.988	35	423	-1.387
	19.289	63.250	57.875	50.095	54.826
<i>Indirecte baten</i>					
ongerealiseerd resultaat	-10.163.755	2.075.298	3.301.027	4.525.858	-1.709.735
gerealiseerd resultaat*	4.110.671	2.114.193	249.410	1.650.321	257.349
	-6.053.084	4.189.491	3.550.437	6.176.179	-1.452.386
totaal financiële baten en lasten	-6.033.795	4.252.741	3.608.312	6.226.274	-1.397.560
AF kosten beleggingen	91.252	120.066	105.554	101.285	111.455
Netto beleggingsresultaat en rente geldmiddelen	-6.125.047	4.132.675	3.502.758	6.124.989	-1.509.015
waarde beleggingsportefeuille ultimo jaar	25.296.874	55.898.476	55.258.815	50.006.204	46.475.382
liquide middelen ultimo jaar	1.457.502	576.743	2.225.302	4.184.590	2.702.900
totaal beleggingen en liquide middelen ultimo jaar	26.754.376	56.475.219	57.484.117	54.190.794	49.178.282
gemiddeld belegd vermogen	41.614.798	56.979.668	55.837.455	51.684.538	47.674.672
netto rendement uit beleggingen en rente geldmiddelen	-14,7%	7,3%	6,3%	11,9%	-3,2%
gemiddeld netto rendement in 5 jaar	1,5%	5,6%	4,8%	4,3%	

In 2022 zijn (bruto) financiële lasten uit beleggingen (15) en rente € 6.033.795 versus € 4.252.741 baten in 2021. Deze baten zijn fors lager dan begroot (€ 1.250.000).

Rentelasten geldmiddelen zijn in 2021 € 3.650 (2021: saldo van € 936 en - € 6.988; - € 6.052) vanwege gedeeltelijk negatieve rentevergoedingen.

De kosten beleggingen (16) bedragen voor 2022 € 91.252 versus € 120.066 in 2021. De kosten beleggingen zijn lager dan begroot (€ 125.000) vanwege een lagere fee basis (belegd vermogen).

Het netto beleggingsresultaat en rente geldmiddelen is in 2022 een last van € 6.125.047 (-14,7% rendement bij een gemiddeld totaal vermogen van € 41,6 miljoen) versus € 4.132.675 (7,3% rendement bij een gemiddeld totaal vermogen van € 56,9 miljoen) in 2021. Het verschil ten opzichte van 2021 wordt met name verklaard

vanwege slechte marktomstandigheden in 2022. Het gemiddeld netto rendement uit beleggingen en rentebaten over de afgelopen vijf jaren is 1,5%. De percentages in de tabellen zijn berekend over de gemiddelde effectenportefeuilles gedurende het jaar en houden geen rekening met tussentijdse fluctuaties.

Overige gegevens

SPECIFICATIE VAN DE KUNSTVOORWERPEN

De op de balans als € 1 opgenomen kunstvoorwerpen betreffen:

- Het gastenboek voor de bezoekers aan het *Cabinet de Vos*, in bruikleen bij het Rijksmuseum te Amsterdam
- Het schilderij van Karel Appel, getiteld *Le roi couronné*, werd uit particulier bezit aan de Vereniging Rembrandt geschonken. Het kunstwerk werd vervolgens in bruikleen gegeven aan Stichting Hannema-De Stuers Fundatie te Wijhe.
- Schilderij Piet Mondriaan *Compositie met rood, geel, zwart, blauw en grijs* in bruikleen bij het Kunstmuseum Den Haag
- Schilderij Karel Appel *King Lear* werd uit particulier bezit aan de Vereniging Rembrandt geschonken. Het kunstwerk werd vervolgens in bruikleen gegeven aan Stichting Hannema-De Stuers Fundatie te Wijhe.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Vereniging Rembrandt

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Vereniging Rembrandt te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Rembrandt per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Vereniging Rembrandt zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude

kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 5 mei 2023

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend,

Drs. M.L.J.M. Heere RA

**Samen
topkunst
verzamelen**

